ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيفا دروبشيان

1500 Լ.Ո. 83ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 161 (23266) ՈՒՐԲԱԹ, 18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2009 10 ԷՋ

ՄԻՆՍՔԻ ԽՄԲԱԿԻ ՀԱՄԱՆԱԽԱԳԱՀՆԵՐԸ ԿԸ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԵՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀՆԵՐՈՒՆ ՀԵՐԹԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ

Ակրպէյճանական ԱՓԱ լրատու գործակալութիւնը՝ վկայակոչելով Մինսքի խմբակի ռուս համանախագահ Եուրի Մերկլեաքովը, կը տեղեկացնէ, որ ԵԱՀԿ-ի Մինսքի խմբակի համանախագահներ Եուրի Մերկլեաքով, Պեռնար Քասիէ եւ Ռոպերթ Պրատքէ, նաեւ ԵԱՀԿ-ի գործող նախագահի անձնական ներկայացուցիչ Անձէյ Քասփրչիք Նիւ Եորքի մէջ՝ ՄԱԿ-ի Ընդհանուր ժողովի 64-րդ նստաշրջանի ծիրին մէջ, հանդիպում պիտի ունենան Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Էդուարդ Նալբանդեանի եւ Ակրպէյճանի արտաքին գործոց նախարար Էլմար Մամետեարովի հետ:

Ռուս դիւանագէտը տեղեկացուցած է, որ Հայաստանի եւ Ակրպէյճանի արտաքին գործոց նախարարներուն հետ պիտի քննարկուին երկու երկիրներու նախագահներուն՝ Քիշնեւի մէջ նախատեսուած հերթական հանդիպման կապմակերպական հարցերը: Ըստ Մերկլեաքովի նախագահները սկզբունքով հանդիպման համաձայն են, սակայն վերջնական համաձայնութիւն տակաւին չկայ: Նշենք, որ ԱՊՀ-ի երկիրներու վեհաժողովը տեղի պիտի ունենայ 10 հոկտեմբերին՝ Քիշնեւի մէջ:

ՀԱՐԻՐԻ *ՓՐՈԹՈԳՈԼԱՅԻՆ* ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿՈՒ ՏԱՅ ՆԱԽԿԻՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏՆԵՐՈՒՆ

Նախկին վարչապետ Սելիմ Հըսի հետ հանդիպման ընթացքին

Նշանակեալ վարչապետ Սաատ Հարիրի երէկ կատարեց նախկին վարչապետներուն տրուող **փրոթոգոլային** այցելութիւնները, որոնց ընթացքին ան քննարկեց Լիբանանի կառավարութեան կազմութեան վերաբերող հարցեր:

Կէսօրուան ժամը 12:00-ին Հարիրի այցելեց նախկին վարչապետ Ռաշիտ Սոլհի, որուն հետ քննարկեց կառավարութեան կազմութեան ծիրին մէջ ի գործ դրուող ջանքերը:

Սոլհի յաջողութիւն մաղթեց Հարիրիի անոր ստանձնած առաքելութեան մէջ:

Հարիրի այցելեց նախկին վարչապետ Սելիմ Հըսի, որուն հետ քննարկեց երկիրը յուզող իրադարձութիւնները, եւ կառավարութեան կազմութեան կապուած խնդիրներ:

Հանդիպումէն ետք Հըս յայտնեց, որ Հարիրիի հետ հանդիպումը եղած է լաւ առիթ մը քննարկելու համար ներքին քաղաքական, շրջանային եւ միջազգային իրադարձութիւնները, ինչպէս նաեւ անոնց ունեցած հաւանական հետեւանքները կառավարութեան կազմութեան վրայ:

Հըս նշեց, որ Հարիրիի մօտ շօշափած է դժուարութիւնները յաղթահարելու ոգին եւ պատրաստակամութիւնը, ինչպէս նաեւ ազգային միասնականութեան կառավարութիւն մը կազմելու նպատակով անոր կողմէ ճիգ չխնայելու տրամադրութիւնը:

Հարիրի այցելեց նաեւ Ռապիէ, ուր ան ընդունեցաւ Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի նախագահ, երեսփոխան զօր. Միշել Աունի կողմէ:

Հանդիպումէն ետք Հարիրի մեկնեցաւ մերժելով յայտարարութիւն կատարել:

Իր կարգին, զօր. Աուն յայտնեց, որ Հարիրիի հետ համաձայնած է հանդարտութիւնը պահպանել եւ լարուածութիւններէ հեռանալ՝ նկատի ունենալով երկրին տնտեսական աճ արձանագրող եւ ապահովական կայունութիւն վայելող հանգրուանը:

Հարիրի այցելեց նաեւ նախկին վարչապետ Ռաշիտ Քարամէի, որուն հետ քննարկեց կառավարութեան կազմութեան գործընթացը:

Հանդիպումէն ետք Քարամէ յայտնեց, թէ ինք մաղթած է, որ Հարիրի ամէնէն արագ միջոցին կազմէ կառավարութիւնը, որովհետեւ Լիբանանի մէջ կացութիւնը այլեւս կարելի չէ հանդուրժել: Ան ըսաւ, թէ լիբանանցիները սկսած են մտահոգուիլ իրենց ներկայով ու ապագայով, հետեւաբար, անհրաժեշտ է լուծել դժուարութիւնները ու խոչընդոտները եւ վերջ տալ կառավարութեան կազմութիւնը խոչընդոտող արգելքներուն:

Հարիրի այցելեց ընթացաւարտ վարչապետ Ֆուատ Սինիորայի, որուն հետ քննարկեց կառավարութեան կազմութեան ջանքերուն վերաբերող յաջորդ հանգրուանները:

Հանդիպումէն ետք Հարիրի յայտնեց, որ նախորդ հանգրուանին քաղաքական բառամթերքին օգտագործումը հասաւ իր ամէնէն սուր աստիճանին, հետեւաբար, հրաժարելէ բացի այլ միջոց չկար կոտրել կարենալու համար տիրող սուր մթնոլորտին ծանրութիւնը:

Շար.ը՝ էջ 2

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ԹՈՒՐՔԻԱ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿՐՆԱՆ ՎՆԱՍԵԼ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ-ԹՈՒՐՔԻԱ ՔԱՐԵԿԱՄՈՒԹԵԱՆ»

Կ'ԸՍԷ ՉԻՆՏՈՐՈՒՔ

ԱՓԱ լրատու գործակալութիւնը, մէջբերելով թրքական լրատու աղբիւրներ, կը յայտնէ, որ Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Ահմեթ Տաւութօղլու Հայաստանի հետ արձանագրութիւններուն վերաբերեալ վեց շաբաթեայ ներքին քաղաքական քննարկումները աւարտած է հանդիպում ունենալով ժողովրդավարական կուսակցութեան ղեկավար, թրքական խորհրդարանի նախկին նախագահ Հիւսամեթթին Չինտորուքի հետ:

Չինտորուք հանդիպումէն ետք լրագրողներուն յայտնած է, թէ իրականութեան մէջ Հայաստան-Թուրքիա յարաբերութիւնները եռակողմանի են եւ ոչ թէ երկկողմանի, որովհետեւ գործընթացին մէջ Ազրպէյճանի մասնակցութիւնը անհրաժեշտ է:

«Ազրպէյճան մեր եղբայրն է, բարեկամը, դաշնակիցը: Նոյնպիսի արմատներ ունինք: Ազրպէյճանի հետ յարաբերութեանց նկատմամբ զգուշաւոր մօտեցում պէտք է ցուցաբերենք: Սակայն ներկայիս այս զգուշաւորութիւնը ամբողջական կերպով չի ցուցաբերուիր: Ազրպէյճանցի ժողովուրդին տառապանքները մոռնալը անկարելի է: Մեկ միլիոն գաղթականներ կան: Իրենց ապրելակերպին եւ պատերազմի զոհերու գերեզմաններուն ականատես եղած ենք: Ազրպէյճանի պատերազմի զոհերը չենք կրնար մոռնալ», նշած է ան:

Չինտորուք յայտնած է, որ թրքական կառավարութիւնը Հայաստանի հետ յարաբերութիւններ հաստատելու պէտք չէ աճապարէ եւ բոլոր կարծիքները պէտք է նկատի ունենայ, «որովհետեւ սահմաններու բացումը ի նպաստ Հայաստանին պիտի ըլլայ»:

«ՀԱՄԵՐԱՇԽՈՒԹԻՒՆԸ ՉԻ ՆՇԱՆԱԿԵՐ, ԹԷ ՀԱՅԵՐԸ ԿԸ ԴԱԴՐԻՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՃԱՆԱՉՈՒՄԸ ՊԱՀԱՆՋԵԼԷ»

Կ'ԸՍԷ ՏԷՅՎԻՏ ՖԻԼԻՓՍ

Միացեալ Նահանգներու Ատլանտեան խորհուրդի աւագ աշխատակից Տէյվիտ Լ. Ֆիլիփս, անդրադառնալով հայ-թրքական յարաբերութիւններու բարելաւման խնդիրին, թրքական «Թուտէյզ Ջաման» օրաթերթին ըսած է, թէ Թուրքիոյ կառավարութիւնը Եւրոպական Միութեան կամ Միացեալ Նահանգներու պահանջները բաւարարելու համար չ'աշխատիր ժողովրդավարական բարեփոխումներուն վրայ, այլ յանուն սեփական շահերուն:

Պատասխանելով Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման հարցով թրքական օրաթերթի լրագրողին հարցումին Ֆիլիփս յայտնած է, որ «հայ-թրքական յարաբերութիւններու հաստատման վերաբերող արձանագրութիւնը իրադարձութիւն մըն է, որ տեղի կ'ունենայ իրայատուկ ժամակաշրջանի մը մէջ: Թուրքերու եւ հայերու միջեւ համերաշխութիւնը յարատեւ եւ բանակցութիւններով յագեցած գործընթաց մըն է: Հայ-թրքական սահմանի բացումը կարելիութիւն պիտի ընծեռէ հայերուն եւ թուրքերուն միջեւ կապ հաստատելու»:

Ֆիլիփս նշած է, որ «այդ մէկը կը նպաստէ փոխադարձ ըմբռնման խոցացման եւ երկու ժողովուրդներուն միջեւ համերաշխութեան հաստատման: Սակայն այդ մէկը չի նշանակեր, որ հայերը կը դադրին Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչումը պահանջելէ: Մենք ենք, որ Հայաստանի հետ տագնապին համար Ազրպէյճանը պէտք չէ այսպէս ըսել: «Նախայարձակը Հայաստանն էր: Չենք ուզեր, որ թշնամանքը դարեր տեւէ: Սակայն Հայաստանի հետ համաձայնութիւնները կրնան վնասել Ազրպէյճանի եւ Թուրքիոյ միջեւ բարեկամութեան, որ յատուկ կերպով կառուցուած էր Սիւլէյման Տեմիրելի եւ Հայտար Ալիեւի կողմէ»:

Չինտորուք ընդգծած է, որ թրքական կառավարութիւնը Հայաստանի հետ յարաբերութիւններ հաստատելու պէտք չէ աճապարէ եւ բոլոր կարծիքները պէտք է նկատի ունենայ, «որովհետեւ սահմաններու բացումը ի նպաստ Հայաստանին պիտի ըլլայ»:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԱՐԳՍԵԱՆ ՀԻՆԳ ԺԱՄՈՑ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԵՑԱՒ ԿՈՒՄԱԿՑՈՒԹԵԱՆՑ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ

«ՀՅԴ-Ի ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՉԵՆ ՓՐԱՍՏԱԾ»

Կ'ԸՍԷ ԱՐՄԷՆ ՌՈՒՍՏԱՄԵԱՆ

Նախագահ Սարգսեան կ արտասանէ իր խօսքը

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեան երէկ Հայաստանի քաղաքական կուսակցութիւններու ղեկավարները հրաւիրած էր խորհրդակցութեան մը «Հայաստան-Թուրքիա յարաբերութիւններու կարգաւորման ներկայ հանգրուանը» նիւթով: Հրաւէր ուղարկուած էր 64 կուսակցութիւններու, սակայն անոնցէ 52-ը կը մասնակցէին:

Ընդդիմադիր կուսակցութիւններէն քննարկման չէին եկած Ժառանգութիւնը եւ Հայ ազգային քոնկրեսը, քէեւ խորհրդակցութեան ներկայ էին վերջինիս մաս կազմող որոշ ուժերու ներկայացուցիչներ Նոր Ժամանակներ կուսակցութեան նախագահ Արամ Կարապետեանը եւ Մարքսական կուսակցութեան ղեկավար Դաւիթ Յակոբեան: Ընդդիմադիր ուժերէն կը մասնակցէր ՀՅԴ-ն ի դէմս Հայաստանի Գերագոյն մարմնի ներկայացուցիչ Արմէն Ռուստամեանի:

Շար.ը՝ էջ 10

«ԵԹԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԹՈՒՐՔԻԱ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՇՈՒՐՋ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԸ ԻՍԿԱՊԷՍ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ ԵՆ, ԱՊԱ ԱՆՈՆՑ ՄԷՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՊԷՏՔ Է ԿԱՏԱՐՈՒԻՆ»

Կ'ԸՍԷ ԿԻՐՈ ՄԱՆՈՅԵԱՆ

ՀԱՅԿ ԲԱՐՍԵԼՅԱՆ «ՖՈՏՈԼՈՒՐ» ՀՅԴՄԱԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏԱՒ Է

ՀՅԴ Բիւրոյի Հայ Դատի եւ քաղաքական հարցերու գրասենեակի պատասխանատու Կիրօ Մանոյեան երէկ «Փաստարկ» ակումբին մէջ նշեց, որ եթէ Հայաստան - Թուրքիա արձանագրութիւններուն շուրջ իրականացուելիք քննարկումները իսկապէս քննարկումներ են եւ ոչ թէ ուղեղահլուացք, ապա արձանագրութիւններուն մէջ պէտք է փոփոխութիւններ կատարուին:

«Արտաքին գործոց նախարարը հաստատեց, թէ իշխանութիւնը կը ցանկայ պարզապէս «իրազեկ պահել, համոզել ժողովուրդը:

Հասկնալի է նախարարին խօսքը այն մասին, թէ խորհրդարանները պէտք չէ բանակցութիւններ վարեն: Բայց միեւնոյն ժամանակ անհասկնալի է, երբ նոյն նախադասութեան մէջ նախարարը կ'ըսէ, որ եթէ մենք փոփոխութիւն առաջարկենք, Թուրքիան ալ պիտի առաջարկէ», ըսաւ Կիրօ Մանոյեան:

Անդրադառնալով արձանագրութիւնները խորհրդարաններու կողմէ վաւերացնելու դրոյթին Կ. Մանոյեան նշեց, որ մեր իշխանութիւնները այդ քայլին դիմած են, որպէսզի պատասխանատուութիւնը խորհրդարանին վրայ ձգեն, հակառակ անոր որ խորհրդարանին մէջ մեծամասնութիւն ունին: Իսկ

Շար.ը՝ էջ 10

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆՑԻ ՔԱՂԱՔԱԳԷՏ ՄԸ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑԻՆ ՄԷՋ ՅԱՌԱՋԽԱՂԱՑՔ ԿԸ ՆԱԽԱՏԵՍԷ

Ազրպէյճանական «Թրենտ» լրատու գործակալութիւնը կը հաղորդէ, որ Ազրպէյճանցի քաղաքագէտ Ռասիմ Աղայեւ «Ղարաբաղեան տագնապի լուծումը եւ հայ-թուրքական յարաբերութիւնները. զուգահեռ գործընթացներ, թէ՞...» նիւթով կազմակերպուած կլոր սեղանի քննարկումներուն ընթացքին յայտնած է, թէ

«ես համոզուած եմ, որ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի հարցին մէջ Անգարայի դիրքորոշումը հետեւողական է եւ այդպէս ալ կը մնայ: Ես չեմ պատկերացներ այնպիսի իրավիճակ, ուր Թուրքիոյ եւ Հայաստանի յարաբերութիւններու կարգաւորման պարագային դարաբաղեան խնդիրը կը մնայ օդի մէջ: Դատելով շրջանին մէջ գոյութիւն ունեցող իրավիճակէն ես կը կարծեմ, որ տագնապի լուծման գործընթացին մէջ որոշակի յառաջխաղացք տեղի կ'ունենայ»:

Ըստ անոր, Հարաւային Կովկասի մէջ իւրաքանչիւր պետութիւն իր սեփական կարելիութիւնները ունի: «Ամբողջ շրջանին մէջ Հայաստանի դիրքերը բաւական ճկուն են շնորհիւ հայկական ուժեղագոյն **լոպիին**: Սակայն Ազրպէյճան ռազմավարական զինապահոց եւ ուժանիւթի հարստութիւններ ունի: Հայաստանի մէջ այժմ յոյսը կը դնեն Թուրքիոյ հետ յարաբերութիւններու կարգաւորման, սահմանի բացման եւ իրավիճակի բարելաւման վրայ, սակայն Թուրքիան, բնականաբար, կ'առաջնորդուի իր ազգային շահերով, որոնք բազմաբնոյթ են եւ բազմակողմանի: Սակայն ես համոզուած եմ, որ ղարաբաղեան տագնապին շուրջ ունեցած Անգարայի դիրքորոշումը հետեւողական է եւ այդպէս ալ կը մնայ»:

«ԱՍՊԱՐԷԶ» ՄԻԱՑԱՒ «ԱԶԴԱԿ»Ի ՆԱԽԱՁԵՌՆԱԾ ՆԱՄԱԿԱՐՇԱԻԻՆ

Երէկ մեր պաշտօնակից «Ասպարէզ» օրաթերթի կայքէջին վրայ տեղադրուեցաւ «Ազդակ»ի նախաձեռնած բողոքագիր - նամակարշաւին կապը *(լինք)*: Բողոքագիրը «Նահար» թերթի խմբագրութեան ճամբով ուղղուած է յօդուածագիր Մարուան Իսքանտարի, որ «Նահար»ի 13 սեպտեմբերի թիւին առաջին էջով ստորագրուած իր յօդուածին մէջ հայերը կ'ամբաստանէ իբրեւ իսլամ ազրպէյճանցիներու ջարդարարներ:

Յայտնենք, որ նամակարշաւը կը շարունակուի: Երէկ երեկոյեան անոր մասնակցողներուն թիւը հասած էր 352-ի:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԵՔ ԳԼԽԱՒՈՐ ԹԵՐԹԵՐՈՒ ՆԱՄԱԿԸ «ՆՀՀՄ»Ի ՅՕԴԱՒԱԾԱԳԻՐ ՄԱՐՈՒԱՆ ԻՍՔԱՆՏԱՐԻՆ

ԷՋ 3

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԲՈՂՈՔԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

(Լուսանկարը՝ ԳԱԲՐԻԷԼ ՓԱՆՈՍԵԱՆԻ)

Երէկ, երրորդ օրն ըլլալով, Հայաստանի կառավարութեան եւ արտաքին գործոց նախարարութիւններու շէնքերուն դիմաց շարունակուեցաւ ՀՅԴ Հայաստանի Գերագոյն մարմինին նախաձեռնած նստացոյցը եւ հացադուլը:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԼԷՅՄԱՆ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԻՐ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ԳԾՈՎ

Նախագահ Սլէյման եւ Ալի Քանսօ

Հանրապետութեան նախագահ զօր. Միշել Սլէյման վարչապետի նշանակման համար երեսփոխանական խորհրդակցութիւնները ամբողջացնելէ ետք, երէկ շարունակեց իր հաղորդակցութիւնները հասնիլ կարեւորելու համար ազգային միասնականութեան կառավարութեան կազմութեան:

Նախագահ Սլէյման քննարկեց նաեւ շրջանին մէջ արձանագրուող զարգացումներն ու իրադարձութիւնները:

Նախագահ Սլէյման ընդունեց զբօսաշրջութեան նախարար էլի Մարունին եւ պետական նախարար Ալի Քանսոն, որոնց հետ քննարկեց երկիրը յուզող իրադարձութիւնները:

Նախագահ Սլէյման ընդունեց նաեւ լիբանանեան բանակի հրամանատար, զօր. Ժան Քահուաժին, որուն հետ քննարկեց երկրին մէջ տիրող ապահովական կացութիւնը, ինչպէս նաեւ բանակին վերաբերող հարցերն ու կարիքները:

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՈՏՆՁԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ԿՐԿՆՈՒԻՆ

Լիբանանեան բանակի հրամանատարութիւնը երէկ հրապարակեց հաղորդագրութիւն մը, որուն մէջ նշուեցաւ, թէ իսրայէլեան ուժերը ոտնձգութիւններ գործած են երկրին գերիշխանութեան դէմ:

Հաղորդագրութեան մէջ նշուեցաւ նաեւ, որ 4 իսրայէլեան հետախուզական օդանաւեր երէկ առաւօտեան ժամը 7:30-ին թռիչքներ գործեցին Լիբանանի օդային սահմաններուն դէմ խախտելով ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդի թիւ 1701 բանաձեւը:

Անոնք ցած մակարդակի վրայ թռիչքներ կատարեցին Մերժայունի եւ Նաքուրայի վերեւ, ապա Ռըմէյշի վրայով մեկնեցան դէպի բոնագրաւեալ Պաղեստին կէսօրէ ետք ժամը 3:30-ին:

Հարաւային Լիբանանի մէջ լիբանանեան բանակն ու ՖԻՆԻԼ-ի միջազգային խաղաղապահ ուժերը շարունակեցին իրենց խիստ հսկողութիւնը բանեցնել:

Միւս կողմէ, լիբանանեան բանակը կէսօրէ ետք ժամը 4:00-ին Ռաշայայի Հմար Այհա գիւղաքաղաքին մէջ գտաւ հրասայլի յատուկ երեք հրթիռներ, ինչպէս նաեւ հակահրասայլային հրթիռ մը, որոնց վրայ կային եբրայերէն արձանագրութիւններ:

Լիբանանեան բանակի սակրաւորները աշխատեցան եւ յաջողեցան վնասազերծել հրթիռները, որոնք ի զօրու էին պայթելու:

ՄԸՐ - ՔԱՀՈՒԱԺԻ՝ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Պաշտպանութեան նախարար էլիաս Մուր երէկ ընդունեց զօր. Ժան Քահուաժին, որուն հետ քննարկեց երկրին մէջ տիրող ապահովական ընդհանուր կացութիւնը, ինչպէս նաեւ բանակին կողմէ որդեգրուած միջոցառումները Լիբանանի մէջ ապահովական կայունութիւնը ամրապնդելու առումով:

Մուր եւ զօր. Քահուաժի շեշտեցին լիբանանեան բանակին դերակատարութիւնը երկրին ապահովութիւնը պաշտպանելու եւ ահաբեկչութեան դէմ պայքարելու իմաստով:

ՊԱՐԱՔ. «ՄԵՆՔ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՆՔ»

Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարար Եհուտ Պարաք հիւսիսային Իսրայէլի մէջ բանակին կատարած ռազմափորձերուն ընթացքին յայտնեց, որ իսրայէլեան բանակը պատրաստ է եւ զօրաւոր դէմ դնելու համար որեւէ արտակարգ կացութեան. ան շեշտեց, որ Սուրիան եւ Լիբանանը լաւ գիտեն այդ մասին:

Նշենք, որ իսրայէլեան բանակը հիւսիսային Իսրայէլի մէջ երէկ սկսաւ հնգօրեայ ընդարձակ ռազմափորձի մը:

ՀԱՐԻՐԻ ՓՐՈԹՈԳՈԼԱՅԻՆ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Զօր. Աունի հետ

Հարիրի ըսաւ, թէ այս հանգրուանին պէտք է շեշտը դնել երկրին սահմանադրութեան գործադրութեան վրայ աւելցնելով, որ նախորդ հանգրուանին ամբողջ աշխատանքը ընթացած է իր եւ հանրապետութեան նախագահին միջեւ գործակցաբար:

Անդրադառնալով յաջորդ հանգրուանին իր որդեգրելիք քաղաքականութեան Հարիրի յայտնեց, որ ինք մտադիր է երկխօսութիւն կատարել քաղաքական բոլոր ուժերուն հետ, առանց նախապայմանի. ան ընդգծեց, որ ինք կը յուսայ, որ տիրող երկխօսութիւնը ըլլայ անկեղծ եւ յստակ նշելով միաժամանակ, որ Լիբանանի կառավարութիւնը պիտի ապահովէ բոլոր լիբանանցիներուն, եւ ոչ թէ այս կամ այն կողմին շահերը:

Վարչապետ Ֆուատ Սինիորա նշեց, որ բոլորին կողմէ հարկ է դասեր քաղել նախորդ փորձառութիւններէն, ինչպէս նաեւ գիտակցիլ երկրին սահմանադրութեան վերադառնալու անհրաժեշտութեան:

Նշենք, որ Հարիրի հեռաձայնային հաղորդակցութիւն մը ունեցաւ նախկին վարչապետ Նեժիպ Միքաթիի հետ, որ կը գտնուի Սէուտական Արաբիա ուխտագնացութեան նպատակով:

ՖՐԱՆՍԱ ԿՈՂՋՈՒՆԷ

Միւս կողմէ Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Պեռնար Քուշների գրասենեակը երէկ հրապարակեց հաղորդագրութիւն մը, որուն մէջ ան ողջունեց Սաատ Հարիրիի երկրորդ անգամ ըլլալով վարչապետ նշանակումը եւ յաջողութիւն մաղթեց անոր:

Քուշներ յոյս յայտնեց, որ լիբանանեան քաղաքական բոլոր ուժերը կը գործակցին յանգելով որոշ լուծման եւ չեղեալ նկատելով բոլոր արգելքները, որոնք կը խոչընդոտեն Լիբանանի կառավարութեան կազմութիւնը:

Քուշներ շեշտեց, որ Ֆրանսա կը շարունակէ զօրակցիլ լիբանանեան ազգային երկխօսութեան, որ պէտք է շարունակուի պահպանելու համար Լիբանանի ազատութիւնը, անկախութիւնը, միասնականութիւնը եւ ապահովական կայունութիւնը:

ԻՖԹԱՐ

Մուսթաքպալ հոսանքի անդամ ազատ վաճառականներուն կողմէ «Պիել»ի մէջ սարքուած իֆթարին ընթացքին Սաատ Հարիրի յայտնեց, որ հարկ է կառչած մնալ երկրին սահմանադրութեան, որպէսզի կարելի ըլլայ պահպանել Լիբանանի ապահովական կայունութիւնը: Ան դիտել տուաւ, թէ սահմանադրութենէն շեղումը երկիրը կը մխրճէ անորոշութեան մէջ:

Հարիրի ըսաւ, որ լիբանանցիին համար կարեւոր չէ, եթէ իր երկրին կառավարութիւնը ազգային միասնականութեան, համախոհութեան թէ մեծամասնական կառավարութիւն է: «Լիբանանցիին համար կարեւորը այն է, որ իրեն եւ իր զաւակներուն համար բարօր կեանք մը ապահովուի», ըսաւ ան:

Հարիրի նշեց, որ ինք խորհրդակցութիւնները պիտի կատարէ երկրին սահմանադրութեան համաձայն: «Ես եւ հանրապետութեան նախագահը գործակցաբար պիտի կազմենք կառավարութիւնը բոլորին հետ խորհրդակցելէ ետք», նշեց Հարիրի:

Հարիրի նկատել տուաւ, որ այս անգամ իր համբերութիւնը աւելի երկար պիտի ըլլայ:

ՀՌՈՄ ՄԵԿՆԵԼԷ ԱՌԱՋ

«ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐՍ ԿՐՆԱՅ ԸՍԵԼ ԻՆՉ ՈՐ ԿԸ ՓԱՓԱՔԻ»

ԿԸ ՆՇԷ ՍՓԷՅՐ ՊԱՏՐԻԱՐՔ

Մարոնիներու Նասրալլա Սփէյր պատրիարքը երէկ առաւօտեան ժամը 8:30-ին ուղղուեցաւ Պէյրութի միջազգային օդակայան մեկնելու համար Հռոմ:

Սփէյր պատրիարքը Վատիկանի մէջ իր մասնակցութիւնը պիտի բերէ Արեւելեան երկիրներու կաթողիկէ պատրիարքներու խորհրդաժողովին, որուն պիտի նախագահէ Պենետիկտոս ԺԶ. պապը:

Նախքան իր մեկնումը, օդակայանին մէջ կատարած իր յայտարարութիւններուն մէջ, Սփէյր պատրիարքը նկատել տուաւ, որ Լիբանանի կառավարութեան կազմութեան տագնապը պիտի շարունակուի, եթէ կարելի չըլլայ լիբանանցիներուն մօտ յառաջացնել տագնապի լուծման իսկական կամքը:

Անդրադառնալով օր մը առաջ Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի նախագահ, երեսփոխան զօր. Միշել Աունի կողմէ կատարուած այն յայտարարութեան, թէ Սփէյր պատրիարքը անդամակցած է Լիբանանեան ուժեր կուսակցութեան, Սփէյր պատրիարք ըսաւ. «Մեզմէ իւրաքանչիւրս կրնայ ըսել ինչ որ կը փափաքի. ես այս մասին ըսելիք չունիմ. ամէն ոք ազատ է»:

Սփէյր պատրիարքը նկատել տուաւ, որ Լիբանանի մէջ քաղաքական բոլոր կողմերը պէտք է ջանքեր ի գործ դնեն կացութիւնը եւ մթնոլորտը բարելաւել կարենալու համար:

Կառավարութիւնը 15 + 10 + 5 տարազին հիման վրայ կազմելու մասին հարցումի մը պատասխանելով Սփէյր պատրիարքը նկատել տուաւ, որ ըստ երեւոյթին այդ տարազը մինչեւ օրս չէ յաջողած եւ աւելցուց. «Մենք ոչ մէկ տարազի հետ հարց ունինք, սակայն կարեւորը այն է, որ կազմուի կառավարութիւն մը լիբանանցիներուն հարցերը լուծող»:

Սփէյր պատրիարքը նշեց, որ Լիբանանի մէջ պաղեստինցի գաղթականներու բնակեցման մասին իր կեցուածքը այն է, ինչ որ Լիբանանի պաշտօնական կեցուածքն է:

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ ՄՈՒՍԱ ԼԵՐԱՆ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Կիրակի, 20 սեպտեմբեր 2009-ին, Այնճարի Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ մէջ պիտի մատուցուի հանդիսաւոր Ս. պատարագ: Պիտի պատարագէ եւ քարոզէ՝

ԳԵՐՇ. Տ. ԳԵՂԱՄ ԵՊՍ.
ԽԱՉԵՐԵԱՆ
Առաջնորդ Լիբանանի Հայոց

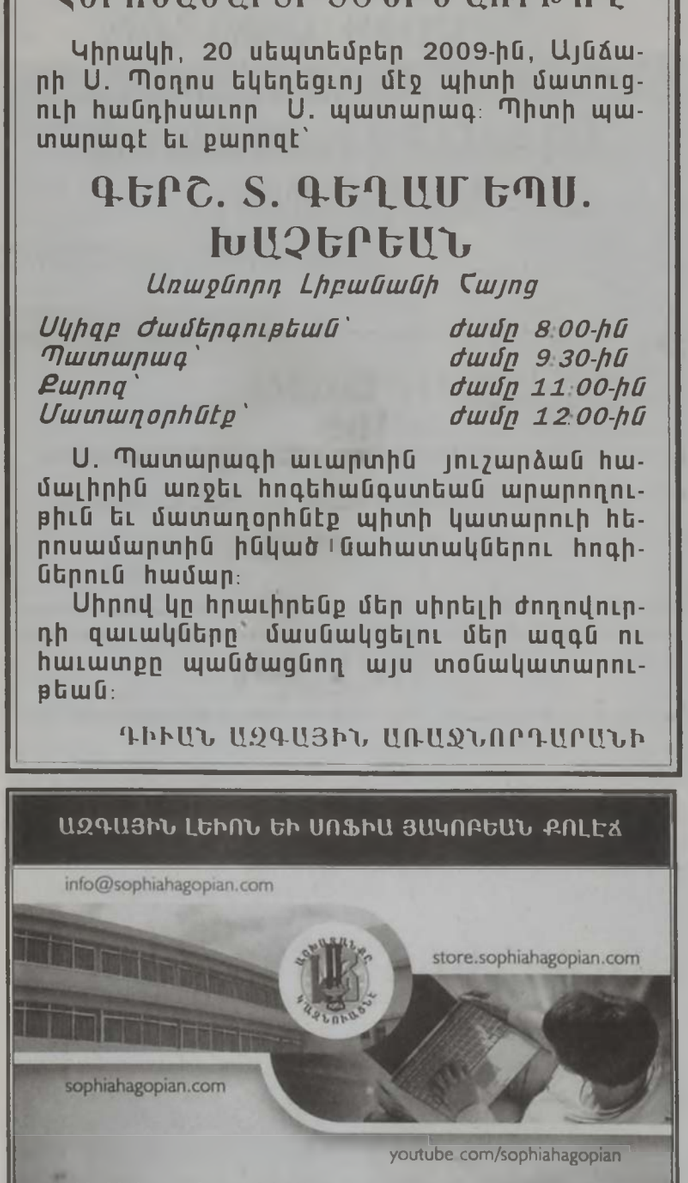
Սկիզբ Ժամերգութեան՝	*ժամը 8:00-ին*
Պատարագ՝	*ժամը 9:30-ին*
Քարոզ՝	*ժամը 11:00-ին*
Մատաղօրհնէք՝	*ժամը 12:00-ին*

Ս. Պատարագի աւարտին յուշարձան համալիրին առջեւ հոգեհանգստեան արարողութիւն եւ մատաղօրհնէք պիտի կատարուի հերոսամարտին ինկած նահատակներու հոգիներուն համար:

Սիրով կը հրաւիրենք մեր սիրելի ժողովուրդի զաւակները՝ մասնակցելու մեր ազգն ու հաւատքը պանծացնող այս տօնակատարութեան:

ԴԻՒԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼԵԻՈՆ ԵՒ ՍՈՖԻԱ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ՔՈԼԷՃ

2009-2010 տարեշրջանի վերաւուտ՝ 1 Հոկտ. 2009-ին:
9րդ եւ 12-րդ դասարաններու վերաւուտ՝ 15 Սեպտ. 2009-ին:

Արձանագրութիւնները 1 Սեպտ. 2009-էն սկսեալ, ամէն օր, բացի Շաբաթ օրերէն, առաւօտեան ժամը 9-12:

ՔՈԼԷՃԷՆ ՆԵՐՍ ԿԸ ԳՈՐԾԵՆ՝
- Պետական Պաքալորէայի կենսաբանութեան եւ տնտեսագիտութեան բաժիններ:
- Արուեստից ճիւղի (BT) վարչագիտութեան բաժին:

Ակգ. Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան Քոլէճ, Պուրճ Համուտ
Հեռ: 01 26 26 18 - Հեռատիպ: 01 24 45 76

ՔԱԽՏԱՒՈՐՈՒԱԾ

Տէր եւ տիկին Կարին եւ Ռոզալին Յակոբեաններ բախտաւորուած են առջինեկ մանչ զաւակով մը՝

ՆԱՐԵԿ

17 սեպտեմբեր, 2009

ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ՔՈԼԵՃ ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1923-ԻՆ, ՄԵՔՍԻՔ ՓՈՂՈՑ

(Հեռ. 01-349816, Պէյրութ)

1.- Նորեկ աշակերտներու դիմումները կը շարունակենք ընդունիլ սեպտեմբեր ամսուան ընթացքին, ամէն օր երկուշաբթիէն ուրբաթ, առաւօտեան ժամը 10:00-էն մինչեւ կէսօրուան ժամը 12:30:

2.- 2009 - 2010 լրացուցիչ արձանագրութիւնները մանկապարտէզի, նախակրթարանի եւ երկրորդականի բաժիններուն համար տեղի կ՚ունենան երեքշաբթի, 29 եւ չորեքշաբթի, 30 սեպտեմբեր 2009-ին, առաւօտեան ժամը 8:30-էն 12:30:

Պաքալորէա (12-րդ) դասարանի լրացուցիչ արձանագրութիւնները 10-էն 14 սեպտեմբերին են:

Նախնական արձանագրութիւն կատարած նախկին աշակերտներ պարտին վերահաստատել իրենց արձանագրութիւնը:

3.- Հոգաբարձութեան կարգադրութեամբ *օթոպիւսի* սպասարկութիւն պիտի ունենանք բոլոր շրջաններուն համար:

4.- Բոլոր արձանագրուողներէն, նախկին թէ նոր, կը պահանջուի միասին բերել երկու փոքր լուսանկար:

5.- Նախնական արձանագրութիւն չկատարած նորեկ աշակերտներ պարտին բերել յաճախած վերջին դպրոցի վիճակագրոյցը, բարի վարուց վկայագիր, ինքնութեան թուղթի լուսապատճէնը եւ կրթութեան նախարարութեան մօտ իրենց վաւերացուած թիւը:

6.- Վերաքննութիւնները տեղի կ՚ունենան հետեւեալ կարգով՝ առաւօտեան ժամը 9:00-էն սկսեալ ուրբաթ, 25 սեպտեմբերին եւ երկուշաբթի, 28 սեպտեմբերին:

7.- Դասաւանդութիւնները կը սկսին հինգշաբթի, 1 հոկտեմբերին առաւօտեան ժամը 7:40-ին:

12-րդ դասարանի դասերը կը սկսին երեքշաբթի, 15 սեպտեմբերին, առաւօտեան ժամը 8:00-ին:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

«ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ»

ՊԷՅՐՈՒԹ, ԼԵՌՆԱԼԻԲԱՆԱՆ ԵՒ ՊԵՔԱԱ՝ 94.7 FM
ԱԼԻՔԻ ՎՐԱՅ, ՀԻՒՄԻ՝ 95 FM ԱԼԻՔԻ ՎՐԱՅ
www.voiceofvan.net

Այցելեցէ՛ք ՁՕՄի պաշտօնական կայքը

ZAVARIAN 1904 - 2009
A.R.F. ZAVARIAN STUDENT ASSOCIATION
www.zavarian.org

ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԹՈՐՈՍԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՎԵՐԱՄՈՒՏ 2009 - 2010

Հայ աւետարանական Թորոսեան վարժարանը 2009-2010 տարեշրջանին համար պատրաստ է ծառայելու հայ ազգի բոլոր զաւակներուն՝ մանկապարտէզէն մինչեւ պրէօվէի դասարան: Առ այդ, արձանագրութիւնները սկսած են եւ կը շարունակուին մինչեւ սեպտեմբերի վերջ, առաւօտեան ժամը 8:00-1:00,

Բոլորը, նախկին թէ նորեկ աշակերտներ, պարտին կատարել արձանագրութիւն:

Նորեկ աշակերտներ արձանագրուելու համար պէտք է ներկայացնեն անցնող տարուան վիճակագրոյցը, անձնաթուղթի լուսապատճէն, 1 լուսանկար, նախորդ դպրոցէն վարքի հաստատագիր մը եւ կառավարութեան մօտ աշակերտին թիւը (*ինֆետ*):

Վերաքննութիւնները տեղի կ՚ունենան 9 եւ 10 սեպտեմբերին, առաւօտեան ժամը 10:00-ին: Գիրքերու ցանկերը տրամադրելի են 14 սեպտեմբերէն՝ իսկ համազգեստները՝ 21 սեպտեմբերէն սկսեալ:

ՎԵՐԱՄՈՒՏԻ ԹՈՒԱԿԱՆՆԵՐ

Պրէօվէի դասարան՝ 14 սեպտեմբեր 2009, առաւօտեան ժամը 8:00-ին:

Նախակրթարան եւ միջնակարգ՝ 1 հոկտեմբեր 2009, առաւօտեան ժամը 8:00-ին:

Մանկապարտէզ՝ 6 հոկտեմբեր 2009, առաւօտեան ժամը 8:00-ին:

Կը խնդրուի նախակրթարանի եւ միջնակարգի ծնողներէն՝ 1 հոկտեմբերի առաւօտեան, իսկ մանկապարտէզի ծնողներէն՝ 6 հոկտեմբերի առաւօտեան իրենց զաւակին հետ ներկայանալ դպրոց՝ պաշտամունքով սկսելու տարեշրջանը:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՏԵՍԱԿԵՏ

ԻՆՔՆԱՐԴԱՐԱՑՄԱՆ ՁԱԽՈՂ ՓԱՍՏԱԲՂԿՆԵՐ

16 սեպտեմբերին Հայաստանի Ազգային ժողովին մէջ պատասխանելով ՀՅԴ խմբակցութեան ղեկավար Վահան Յովհաննիսեանի այն հարցումին, թէ արդեօք կարելի՞ է Հայաստան-Թուրքիա նախաստորագրուած արձանագրութիւններուն մէջ փոփոխութիւններ կատարել, եւ արտաքին գործոց նախարարութիւնը փաստաթուղթին վերաբերեալ ՀՅԴ-ի առաջարկներուն ծանօ՞թ է. Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար էդուարդ Նալբանդեան յայտարարած է, որ «երկու երկիրներու ներկայացուցիչները, մինչեւ արձանագրութիւնները նման տեսքի բերելը, երկար խորհրդակցած են, եղած են բազմաթիւ առաջարկներ. որոնք այս կամ այն պատճառով փաստաթուղթին մէջ չեն ընդգրկուած, եւ իբրեւ արդիւնք հանրութեան դատին ներկայացուած է երկու արձանագրութիւն. ճիշդ անոր համար, որ քաղաքական ուժերն ու ժողովուրդը կարծիք ձեւաւորեն եւ արտայայտեն զայն խորհրդարանին մէջ զանոնք վաւերացնելու ժամանակ: Եթէ փաստաթուղթերը չստանան հանրութեան եւ քաղաքական ուժերու աջակցութիւնը. ապա խորհրդարանը կը մերժէ զանոնք. եւ հակառակը»:

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարը այսպիսով անուղղակի կերպով կը յայտարարէ, թէ այդ արձանագրութիւններուն մէջ փոփոխութիւններ կատարելը կարելի չէ. զանոնք կամ պէտք է ընդունիլ եւ կամ ալ մերժել:

Ինչպէս պրն. Նալբանդեան կը վկայէ, երկու երկիրներու ներկայացուցիչները երկարատեւ խորհրդակցութիւններ ունեցած են, բազմաթիւ առաջարկներ ըրած են, սակայն ի վերջոյ այն համոզումին եկած են, որ թրքական նախապայմաններուն մէկ բանաձեւումը եղող ներկայ տարբերակը լաւագոյն ընտրանքն է:

Այլ խօսքով, բանակցող կողմերը «երկար խորհրդակցելով» եւ «բազմաթիւ առաջարկներ ընելով» ժամանակ վատնած են, կամ ալ լաւագոյն պարագային թրքական նախապայմաններու բանաձեւման շուրջ է, որ բանակցած են:

Հայկական կողմին բանակցային փայլուն ռազմավարութեան աւարտը թրքական նախապայմաններու նախաստորագրումն է: Հայ «հանրութեան դատին ներկայացուած» երկու արձանագրութիւնները Հայաստանի իշխանութիւններու անձնատուութեան արձանագրութիւններն են: Արձանագրութեանց կէտերը յստակ են, իսկ անոնց լոյսին տակ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարի «Լեռնային Ղարաբաղը չէ նշուած»ի, «Հայոց ցեղասպանութեան փաստը կասկածի տակ չի դրուիր»ի փաստարկները շատ թոյլ են ու վիրաւորական. Ինչպէս ֆրանսական ասացուածքը կ'ըսէ «Աստուծոյ որդիները վայրի բաղերու տեղ դնելու չէ», սակայն պրն. նախարարին փաստարկները ճիշդ այդ մէկը կը փորձեն ընել: Պրն. Նալբանդեանի փաստարկները լսելէ ետք ինչպէ՞ս կարելի է Հայաստան-Թուրքիա «բանակցութիւններու» արդիւնքէն զարմանալ:

Յոյսով ենք, որ Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեան ի վերջոյ զգաստանալով մերժէ ստորագրել հայ ժողովուրդի գերագոյն շահերը հարուածող անձնատուական փաստաթուղթը:

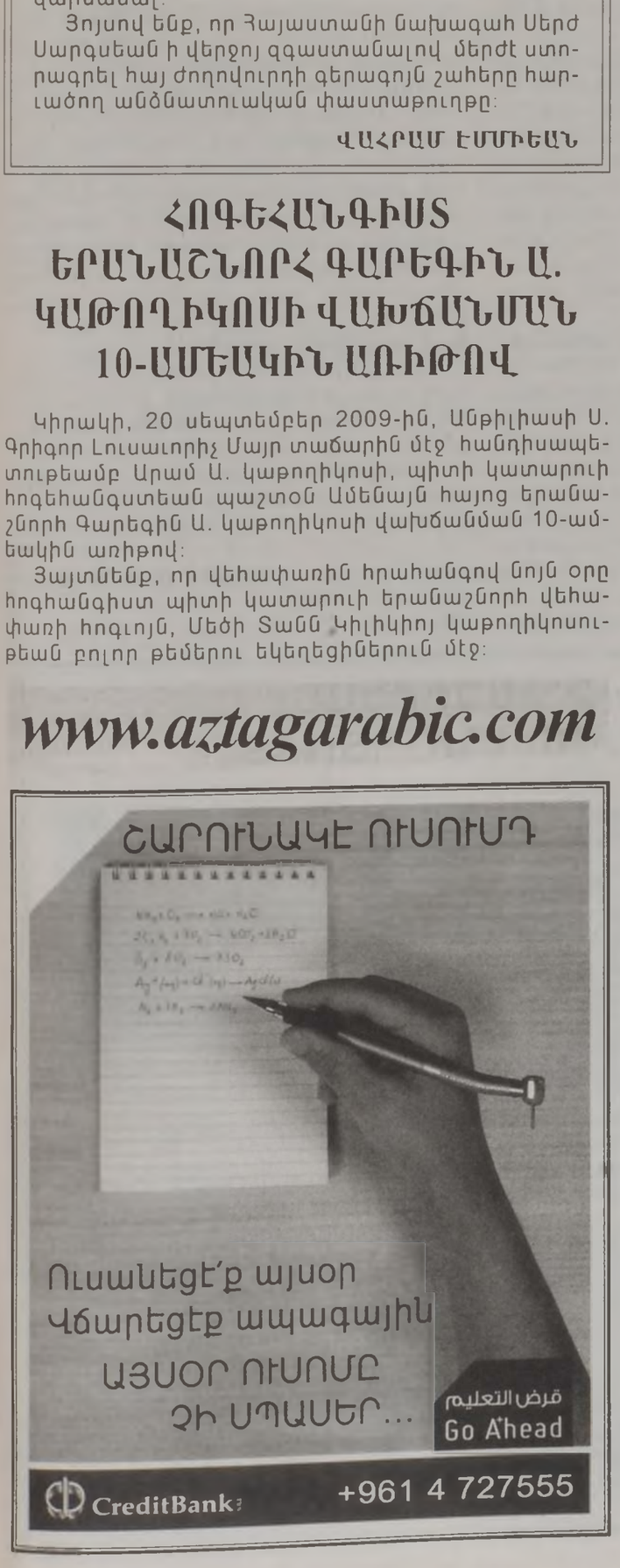
ՎԱՀՐԱՄ ԷՄՄԻԵԱՆ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ ԵՐԱՆԱՇՆՈՐՀ ԳԱՐԵԳԻՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՎԱԽՃԱՆՄԱՆ 10-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Կիրակի, 20 սեպտեմբեր 2009-ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ հանդիսապետութեամբ Արամ Ա. կաթողիկոսի, պիտի կատարուի հոգեհանգստեան պաշտօն Ամենայն հայոց երանաշնորհ Գարեգին Ա. կաթողիկոսի վախճանման 10-ամեակին առիթով:

Յայտնենք, որ վեհափառին հրահանգով նոյն օրը հոգիանգիստ պիտի կատարուի երանաշնորհի վեհափառի հոգւոյն, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան բոլոր թեմերու եկեղեցիներուն մէջ:

www.aztagarabic.com

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԵՔ ԳԼԽԱՒՈՐ ԹԵՐԹԵՐՈՒ ՆԱՄԱԿԸ «ՆԱՀԱՐ»Ի ՅՕԴՈՒԱԾԱԳԻՐ ՄԱՐՈՒԱՆ ԻՍՔԱՆՏԱՐԻՆ

«Նահար» օրաթերթի յօդուածագիր Մարուան Իսքանտարի՝ կիրակի, 13 սեպտեմբեր 2009-ին գրած յօդուածին առիթով, լիբանահայ երեք օրաթերթերուն խմբագրութիւնները, «Նահար»ի յօդուածագիրին յղեցին հետեւեալ նամակը, զոր կը ներկայացնենք ամբողջութեամբ:

Յարգելի պարոն Մարուան Իսքանտար,

Լիբանանահայ ընթերցողներու անունով ընդունեցէք մեր ջերմագոյն ողջոյնները: Նկատած ենք, որ Ձեր ստորագրութիւնը կրող յօդուածները կը բնորոշուին առարկայականութեան ու բծախնդրութեան յատկանիշներով:

Սակայն, ցաւալի է տեսնել, որ բաւական նուրբ եւ լուրջ հարցի մը շուրջ պահ մը դուրս եկած էք Ձեզ բնորոշող յատկանիշներէն, ու հաւանաբար Ձեզի մատուցուած ոչ ամբողջական տեղեկութիւններու վրայ յենելով, ստորագրած էք պատմական անճշդութիւններով վխտացող յօդուած մը:

Յարգելի պարոն Մարուան Իսքանտար, «Նահար» օրաթերթի, կիրակի, 13 սեպտեմբերի համարին մէջ, Ձեր ստորագրութիւնը կրող յօդուածը պատմական ճշմարտութեան դէմ յստակ մեղանչում մըն էր: Լեռնային Ղարաբաղի հարցը յառաջացաւ այն օրէն, երբ Ստալին բռնի կերպով զայն կցեց Ազրպէյճանին: Լեռնային Ղարաբաղի հարցը ժողովուրդի մը ինքնորոշման իրաւունքի հարցն է, եւ երբեւիցէ չի կրեր ու չէ կրած համայնքային կամ կրօնական բնոյթ: Բայց դուք ոչ միայն սխալ մեկնաբանութիւններ կը կատարէք Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան մասին, այլեւ կրօնական, համայնքային զգայնութիւններ կը հրահրէք Ձեր օգտագործած բառերով:

Յարգելի պարոն Մարուան Իսքանտար, անըզգուշութիւն եւ ամօթալի սխալ մը կը նկատենք Ձեր ստորագրած յօդուածին մէջ: Պատրաստ ենք լիարժէք եւ պատմական ստոյգ տուեալներով Ձեզի եւ կամ Ձեր յարգարժան օրաթերթի էջերով ներկայացնել Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան էութիւնը, բայց մինչ այդ իբրեւ ճշմարտութեան խորհրդանիշ օրաթերթի մը յարգելի յօդուածագիրը, պիտի փափաքէինք, որ վերատեսութեան ենթարկէք ձեր 13 սեպտեմբերի յօդուածը առնուազն հաստատելով, թէ իրազեկ չէք Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան եւ շեշտելով, թէ անիկա երբեւիցէ չէ կրած համայնքային բնոյթ:

Յարգանքներով
Լիբանանահայ
երեք գլխաւոր օրաթերթերու
«ԱՐԱՐԱՏ»ի, «ԱԶԴԱԿ»ի
եւ «ՁԱՐԹՕՆՔ»ի խմբագրութիւններ

Նամականի

Սիրելի Խմբագրութիւն «Ազդակ» ի.

Վստահ եմ, որ ինծի պէս շատեր հաճոյքով ու հպարտութեամբ կարդացին «Ազդակ»ի 16 սեպտեմբերի համարի երրորդ էջը բացող յօդուածը, որ ՀՅԴ ԼԵՄ-ի «Ռազմիկ» յանձնախումբին կողմէ ստորագրուած արձագանգ մըն էր, «Նահար» օրաթերթի աշխատակիցներէն ծանօթ տնտեսագէտ ու բազմավաստակ յօդուածագիր Մարուան Իսքանտարի:

Մեր այս տողերուն նպատակը չէ կանգ առնել Իսքանտարի յօդուածին արծարծած, եւ պատմութեան ու ճշմարտութեան անհաւատարմութեան պարագային առջեւ: Յօդուածագիրները այդ գործը լաւապէս ըրած էին արդէն, ու ոեւէ նախանձախնդիր հայ անվարան իր ստորագրութիւնը պիտի ուզէր դնել յանձնախումբին կողքին: Մեր գոհունակութեան պատճառը այն է, որ ԼԵՄ-ական տղաք ահա արդարացուցած են այն ներդրումը, որ ի շահ մեր նոր սերունդին կը կատարուի: Անոնք հաւատարիմ են մեր Դատին ու պատմական ճշմարտութիւններուն, ինքնասըրբագրում կը թելադրեն հանրածանօթ յօդուածագիրին, աւելի՛ն այսօրուան աշխարհին պահանջած փութկոտութեամբ, նաեւ ազնիւ հակահարուածի ոճով կը հակազդեն խեղաթիւրման նման փորձի մը: Անոնք գործնապէս կ'ըսեն մեզի, նաեւ բոլոր ականջ ունեցողներուն, որ մեր երիտասարդութիւնը արթուն է, կը գտնուի քաղաքականացման ճիշդ ուղիի մէջ, պատրաստ է պատասխանատուութեան իր բաժինը վերցնելու մեր Դատի քարոզչական թէ այլ բնագաւառներուն մէջ. ինչպէս որ ԼԵՄ-ի նախորդ սերունդները ըրին շարունակելով մեր պատմութիւնը կերտող ու անոր վրայ արդար պայքարի կնիքը դրոշմող նախընթաց սերունդներուն երթը:

Մեր պայքարը յառաջ կը մղուի նաեւ նման հակազդեցութիւններով:

Յարգանօք
Ս. ՄԱՀՍԷՐԵԵԱՆ

16 սեպտեմբեր, 2009

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:00:

ՄԱՀԱԶԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

www.aztagdaily.com

ԻՆՉ ԿԸ ԳՐԵՆ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹԵՐԸ

Երկու օրուան ընթացքին տեղի ունեցած խորհրդակցական հանդիպումները՝ հանրապետութեան նախագահին եւ լիբանանեան քաղաքական տարբեր կողմերու երեսփոխանական պլոքներուն միջեւ՝ նախորդ հանգրուանին լիբանանեան ազգային միասնականութեան կառավարութեան կազմութեան յանձնառութիւնը ստանձնած վարչապետ Սաատ Հարիրիի հրաժարումէն ետք նոր անուան շուրջ խորհրդակցելու նպատակով, ինչպէս նաեւ այս յանձնառութիւնը անգամ մը եւս Հարիրիի տալու երեւոյթը կը հանդիսանայ երէկ լոյս տեսած լիբանանեան օրաթերթերուն հիմնական լուրերը:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ՝ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՆՈՒԱՆ ԱՌՆՉՈՒՈՂ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԿԵՑՈՒԱԾՔԻՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՅԼ ՆԻՒԹԵՐՈՒ

«Նահար» օրաթերթի երիտասարդական յաւելուած «Նահար Շապաք» շաբաթաթերթին մէջ Միշել Նաամէ լոյս ընծայած է Լիբանանի մէջ պաղեստինցիներու բնակեցման առնչուող լիբանանցի անձնաւորութիւններու յայտարարութիւններուն, ինչպէս նաեւ այս պարագային վերաբերող յօդուած մը:

Անդրադառնալով Լեռնալիբանանի միւֆթի Մոհամետ Ալի Ժուզոյի խօսքին, որուն մէջ ան զօրակցութիւն յայտնած էր Լիբանանի մէջ պաղեստինցիներուն բնակեցման, յօդուածագիրը նշած է, թէ Ժուզօ նաեւ պատճառաբանած էր այն, որ հայերը եւս բնակեցուած են Լիբանանի մէջ: Նաամէի համաձայն, այս խօսքը ոչ մէկ ձեւով առնչութիւն ունի պատմութեան հետ ոչ մօտէն եւ ոչ ալ հեռուէն «Հազարաւոր տարիներէ ի վեր Լիբանան Միջին Արեւելքի մէջ ապրող իրաւազրկուած փոքրամասնութիւններուն ապաստանարանը եղած է: Հայերը Լիբանանի մէջ ապրած են ոչ թէ 1914 թուականէն ի վեր, այլ հարիւրաւոր տարիներ առաջ»ըսէ, ինչպէս նաեւ անոնք հանդիսացան լիբանանեան այն հիմնական մասնիկներէն, որոնք 1920-ին Լիբանանի հիմը դրին: Ինչպէս նաեւ հայութիւնը լիբանանեան ընկերութեան մէջ կը կազմէ այն տարրը, որ Լիբանանը կերտեց եւ զայն ոտքի հանեց առանց երբեք քանդելու զայն, ինչպէս որ ըրաւ պաղեստինցի գաղթականներուն մէկ մասը, ցաւ ի սիրտ: Ուստի, եթէ միւֆթին ուզէ 1920-էն առաջ Լիբանան եկած լիբանանեան խմբաւորումները գաղթական նկատել, պէտք է անպայման ինքզինք նկատէ Լիբանանի մէջ ապրող գաղթական մը, որ արաբական թերակղզիէն եկած է»:

Թերթերը գրած են նաեւ Հայկական երեսփոխանական պլոքի երեսփոխաններ Յակոբ Բագրատունիի եւ Արթիւր Նազարեանի Պաապտայի պալատ տուած այցելութեան ու նախագահին հետ անոնց ունեցած խորհրդակցական հանդիպումին մասին: Թերթերը յատուկ կերպով անդրադարձած են այն երեւոյթին, որ հակառակ անոր որ Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումը Հարիրիի անունը չառաջադրեց, բայց եւ այնպէս Դաշնակցութեան երկու երեսփոխանները ըրին այդ մէկը:

Թերթերը անդրադարձած են հանդիպումէն ետք երեսփոխան Յակոբ Բագրատունիի կատարած յայտարարութեան, որուն մէջ ան ըսաւ, թէ մեկնելով երկրին մէջ ազգային գործակցութեան սկզբունքէն եւ քաղաքական բոլոր ուժերը ներկայացնող ազգային միասնականութեան կառավարութիւն մը կազմելու անհրաժեշտութենէն, ինչպէս նաեւ հաւատալով այն իրականութեան, որ լիբանանեան կացութիւնը կարիքը ունի բոլոր պատասխանատուներու եւ քաղաքական ուժերու ջանքերուն մէկտեղումին, պատասխանատուութիւն ստանձնելու մակարդակին բարձրանալուն, փոխադարձ յարգանքին, հանդուրժողականութեան եւ իրարու հետ աշխատելու իբրեւ երկրին հարցերուն լուծում ապահովելու միակ միջոց, Հայկական երեսփոխանական պլոքը կը նկատէ, թէ այս պայմաններուն լոյսին տակ երեսփոխան Սաատ Հարիրի յարմարագոյն թեկնածուն է, որ կրնայ իրականացնել այս համոզումները մանաւանդ մեկնելով այն իրականութենէն, որ անոր յարգելի համայնքին մօտ գրեթէ համախոհութիւն կայ անոր նկատմամբ:

«Նահար» կը գրէ, թէ Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան բանբերը յայտարարած է, որ Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ բնական յարաբերութիւններու հաստատման նպատակով պատմական համաձայնութիւն մը պիտի կնքուի երկու երկիրներուն ֆութպոլի ազգային խումբերուն միջեւ տեղի ունենալիք խաղին նախօրեակին յառաջիկայ հոկտեմբերին:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԵԱՆՔ

«Ախպար», իր տեղեկութիւնները քաղելով ՄԱԿ-ի պատասխանատու աղբիւրներէ, կը գրէ, թէ Սուրիա դատ բացած է նախկին վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի սպանութեան հարցով միջազգային հետաքննութեան յանձնախումբի նախկին նախագահ Տեթլիֆ Մելիսի, ինչպէս նաեւ անոր օգնական Կերհարտ Լիմընի դէմ հակաօրինական քայլեր առած ըլլալու յանցանքով: Սուրիա Նիւ Եորքի մէջ իր պատւիրակին միջոցով ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդի ընդհանուր քարտուղարէն պահանջած է պաշտօնական հետաքննութիւն բանալ այս երկու անձերուն շուրջ: Մելիսի եւ Լիմընի դէմ Սուրիոյ ուղղած ամբաստանութիւններուն շարքին են գեղծարարութիւնը, անտեղի վերագրումները, քաղաքականացած նպատակներու իրականացումը, ինչպէս նաեւ Սուրիոյ վարկի ոտնակոխման միտումով սխալ տեղեկութիւններու տարածումը: Այս տեղեկութիւնները փոխանցողին համաձայն, միջազգային նախորդ հետաքննիչները փորձած են ամէն գնով Սուրիան պատասխանատու նկատել կատարուած ահաւոր ոճիրին:

«Հայաք» օրաթերթին համաձայն, խորհրդարանական մեծամասնութեան աղբիւրներ դիտել տուած են, որ Հարիրիի ներկայացուցած հրաժարականն ու երկրորդ հանգրուանին ընդդիմադիր ոչ մէկ հիմնական ուժի կողմէ անոր անուան առաջադրումը, (ի մասնաւորի խորհրդարանի նախագահին կողմէ), լիբանանեան ներքին կեանքին մէջ խաղաքարտերը խանգարեցին ու հաշիւներուն այլ ընթացք տուին:

«Նահար» օրաթերթին հետ ունեցած զրոյցին ընթացքին Ընկերվար յառաջդիմական կուսակցութեան նախագահ Ուալիտ Ժոմպլաք յայտնած է, որ պատրաստ է կատարելու այն միջնորդութիւնը, զոր նախապէս իրմէ խնդրուած էր կառավարութեան կազմութեան դիմաց ցցուած մարտահրաւէրները հարթելու միտումով: Անոր համաձայն, ինք չի կրնար շրջանային եւ միջազգային

Շար.ը՝ էջ 9

ԱՐՑԱԽ ՅԱՄՍ

•Անթառամ Ազնաւորեանի մահուան առիթով՝
Տէր եւ տիկին Բենիամին Պչաքճեան
50,000 լ.ո.

ՄԱՀԱԶԴ

Պրն. Գրիգոր Փայասլեան
Տէր եւ տիկին Վիգէն եւ Գարին Ապաճեան եւ զաւակը
Տիկին Աննա Եագուպեան եւ զաւակը՝ Սարգիս
Տէր եւ տիկին Մոն եւ Լենա Սեմպրի եւ զաւակուքը
Տէր եւ տիկին Գօգօ եւ Քրիստին Եագուպեան
եւ զաւակուքը
Տիկին Նորա Արիստակէսեան եւ զաւակուքը
Տէր եւ տիկին Շաուի եւ Մատլեն Ղանեմ եւ զաւակուքը
Տեարք Ժաճօ եւ Ջարեհ Կիւրիւնեան
Տիկին Մէյրի Խրլոբեան եւ զաւակուքը
Տիկին Լիտիա Էլմայեան եւ զաւակուքը
Փայասլեան եւ Խրլոբեան ընտանիքներ
Ապաճեան եւ Եուճես ընտանիքներ
Աշգարեան եւ Եագուպեան ընտանիքներ
Աթաշեան եւ Պչաքճեան ընտանիքներ
Գիզիրեան եւ Քարկոտորեան ընտանիքներ
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց հօր, աներոջ, քեռիին, քեռայրին եւ հարազատին՝

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՓԱՅԱՍԼԵԱՆԻ

(Ծնեալ՝ Դամասկոս, 1939-ին)

մահը, որ պատահեցաւ երկուշաբթի, 14 սեպտեմբեր 2009-ին, ինքնաշարժի արկածի հետեւանքով:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ ուրբաթ, 18 սեպտեմբերին, կէսօրէ ետք ժամը 3:00-ին, Հաճնոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատունը:

- *Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահապդ:*
- *Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին ուրբաթ, 18 եւ շաբաթ, 19 սեպտեմբերին, ՀԲԸՄ «Տեմիրճեան» կեդրոնին 5-րդ յարկը, Նաքքաշ:*
- *Ծանօթ.- Փոխան ծաղկեպսակի՝ նուիրատուութիւնները կատարել ՀՄՄ-ին:*

Ո՞ՆՑ ՉՆԵՐՎԱՅՆԱՆԱԼ

Բ.

ԿԱՆԽԻԿ ԱՌԵՒՏՈՒՐ

Փոքր պատմութեամբ մը սկսիմ, ներող եղէք: Պատանեկութեան օրերուս, «Պատանեկան Արծագանգ»ի մէջ իմ կարդացած շատ հետաքրքրական այս պատմութիւնը բարացուցական է:

Գիւղի մը գիւղապետը քաղաք մը կ'այցելէ: Ճամբուն վրայ կը տեսնէ իրեն անծանօթ պտուղ մը տանձ, որ կը ծախուի պարտիզպանին կողմէ: Մարդը կը գնէ, ուղղակի ծառէն կը քաղէ քանի մը հատ եւ մէ՛ծ հաճոյքով կը ճաշակէ համով եւ բուրումնալի տանձերը: Գիւղ վերադարձին, բոլոր գիւղացիներուն բերնի ջուրերը հոսեցնելով, կը նկարագրէ այդ տանձ կոչեցեալ դրախտային պտուղը:

Այլ գիւղացի մը, մէկ-երկու շաբաթ ետք, քաղաք կ'երթայ: Ճամբուն վրայ կը տեսնէ փարթամ ծառ մը: Կարծելով, որ այդ իրենց անսխալական գիւղապետին նկարագրած տանձենին է, հոն գտնուող պարտիզպանին պահանջով ԿԱՆԽԻԿ կը վճարէ դրամը եւ ծառ կը բարձրանայ: Նկատելով, որ այդ ծառը փոխան տանձենիի ընկուզենի է, ընթերցողներս կրնան երեւակայել այս մարդուկին դէմքին ծամածռութիւնները, երբ կը «ճաշակէ» կանաչ ու այնքան դառնահամ ընկոյզները: Դառն ջուրերը կը հոսին կզակի ի վար: Այդ տեղէն անցնող ծանօթ մը ապշահար կը մնայ եւ հարց կու տայ.

- Ծօ, Սարգիս, ի՛նչ կ'ընես այդ ծառին վրայ:

- Կը տեսնես, ասոր պտուղէն գնած եմ եւ կ'ուտեմ:

- Մարդ Աստուծոյ, ինչպէ՞ս կ'ուտես, լեղի չէ՞:

- Լեղին ալ խօ՞սք է, բայց ի՛նչ ընեմ, **կանխիկ** վճարած եմ...

Հիմա տանձենի կարծեցեալ ընկուզենիին տակ կանգնած ենք որպէս պետութիւն եւ ազգ: Վճարելիքն ալ վճարած ենք արդէն: Շուտով ծառ պիտի մագլցինք եւ ճաշակե՛նք խոստացեալ «համով-հոտով» պտուղը: Անշուշտ կանաչ ընկոյզ պոպոկ, ճաշակող անգէտ Սարգիսին հետ բաղդատած, մեր պատասխանատուները շատ աւելի այպանելի են, որովհետեւ այդ մեր մագլցելիք «ընկուզենի»ին Թուրքիոյ, մենք շա՛տ շատոնց ծանօթ ենք: Ատոր դառնահամ «պտուղ»ը մեր քիթին բերնին կից եւ օսմանեան «գրպած» ուտելով եւ եաթաղանով ճաշակած ենք, քանի՛ցս... Այլեւս ետդարձ չկայ, սակայն...

Մեզ այդ ծառին առաջնորդողը միակ գիւղապետ մը չէ: Աշխարհի բոլոր կարեւոր պետերը մեզ ոչ միայն ցոյց տուին, այլ ձեւով մը ստիպեցին, որ երթանք այդ ընկուզենիին եւ կանխի՛կ վճարենք: Շողշողուն խոստումներով մեզ մղեցին, որ ուտենք այդ պտուղէն, որպէսզի հաճոյանանք ու վայելենք խաղաղութի՛ւն, պարարտացո՛ւմ եւ երջանկութի՛ւն: Ջուիցերիա կոչուած «չէզոք» պետութիւնն ալ փոքր դեր չխաղաց այս անհամութեան մէջ

Ստիպումէն զատ, ինչ որ աւելի մտահոգիչ է, մեր պետական մեծամեծները եւ հայրենի ժողովուրդը, ըստ երեւոյթին, մեր միակ փրկութիւնը կը տեսնեն այդ տանձ պոպոկ պտուղը ճաշակելուն մէջ: Ի՛նչ չարենցեան պատգամ (միացումի), քքած ունին անոնք ատոր վրայ: Իսկապէս համոզուած են, որ մեր տնտեսական հարցերը քրքական կողմի նեցուկով կը լուծուին. կը գնեն, կը ծախեն, կ'երթան, կու գան, կը զբօսնուն եւ ամէն բան շա՛տ, շատ լաւ կ'ըլլայ:

Այլեւս ի՛նչ խօսք, որ ժամանակին հրաշափա՛ռ սուլթանին «գթասրտութեան» ապաւինած մեր նախահայրերը ճաշակած են նաեւ համիտեան կոտրածները: Իսկ լուսաւորեա՛լ թուրքերուն (հթթիհատական), որոնց իշխանութեան հասնելուն ալ օգնած ենք որոշ չափով, մեզ մեր արմատներէն խլելով անապատները թափած են, եւ մէկ մասն ալ ուղղակի երկինք առաքած: Մեր հողերէն զրկած են մեզ: Հիները ճաշակած, ճաշակա՛ծ են քրքական պտուղը: Եւ մենք, ըստ երեւոյթին, շատ ալ բան չենք սորված, սորվելու ալ միտք չունինք:

Անշուշտ դժուար թէ թուրքերը կարենան նոյն կոտորածի ոճով մեր հարցը «լուծել», թեեւ իրենց խաւար ուղեղներուն մէջ այդ կարելիութիւնը միշտ ալ կը մնայ երազ: (Չենք մոռցած քանի մը տարի առաջ թուրք էօզալ նախագահին մեզի տալիք «դաս»ին մասին): Բայց տնտեսութեամբ կրնան խեղդել մեր փոքր հայրենիքը: Իրենց «բանալիք», եթէ բանան անշուշտ, ճանապարհները շատ դիւրութեամբ ալ կրնան գոցել: Իրենց վատորակ ու ածանագին ապրանքներով ի չիք կրնան դարձնել մեր հայրենիքին ճարտարարուեստը:

Թրքական նաւահանգիստներուն միջոցով մեր հայրենի պատասխանատուները եւ տնտեսական ոլորտի ասպետներ կը յուսան լուծել հայրենիքի (մանաւանդ իրենց) տնտեսական բոլոր հարցերը:

Պարարտացնել բախտաւոր հայոց համար լայն դուռ կը բացուի շունչ առնելու Թուրքիոյ զբօսավայրերուն մէջ եւ լայն-լայն բանալ քսակները: Օ՜, անդիմադրելի մարմարիսներ, պուրսաներ, իստամպուլներ, պոտրումներ եւ մանաւանդ անթալիաներ: Կար ժամանակ, երբ Անթալիոյ մէջ հայեր քոլեճ ունէին, ուր միտք կը զարգացնէին: Հիմա հայեր Հայաստանէն հոն կ'երթան Տէ. կենսանիւթ ապահովելու համար: Այդ վայրերուն մէջ կարելի է դրախտային կեանք ապրիլ: Իսկ այդ երկրային դրախտին «հուրի փերիներ»էն շատեր սահմանուած են ըլլալ հայուհիներ: **Փրոպլեմ** չկա՛յ սակայն...

Դիւանագիտական ճանաչումի խոստումին դիմաց, մենք կանխիկ, **փարա փեշին** վճարեցինք սուղ գին քրքական տա՛ճձ ճաշակելու եւ երջանկանալու երազով: Եթէ հարց տրուի, թէ ինչ վճարեցինք, պարզ է.

- Մենք ապրիլեան տխրահռչակ եւ գերգաղտնի ճամբու քարտէսը ընդունելով կատարեցինք մեծ կանխավճար մը: Ատոր դիմաց մեր ստացածը անորոշ է. այդպէս ալ կրնայ մնալ: Թուրքիա կրցաւ իր գլուխը Ցեղասպանութեան կառափնատէն փրկել: Աշխարհին նորակոչ **պոսն** ալ շունչ քաշեց, որովհետեւ կրցաւ հայերուն տուած իր խոստումը որ ծեւդ բանի մը վերածել եւ չարտասանել կախարդական բառը ի մե՛ծ հաճոյս թուրքերուն...

- Յայտարարելով հայ քրքական համաձայնութեան նախագիծը արդէն իսկ Թուրքիա արժանացաւ խաղաղասէ՛րի, յառաջադէ՛մի. ժողովրդավա՛րի տիտղոսներուն: Ամբողջ աշխարհ ծափահարեց եւ շնորհաւորեց: Ատոր բուն հմայուտ եղաւ այն, որ դէպի Եւրո[illegible] Մենք Թուրքիոյ առջեւէն վերցուցինք շատ մեծ խոչընդոտ մը: Ուղղակի երկինքէն ղրկուած նուէր էր այդ մէկը, մեր դրացիին, որուն որակումը բոլորս ալ գիտենք:

Հապա մե՞ր ստանալիքը: Խոստումնե՞ր, շնորհաւորութիւննե՞ր: Մենք կը ստանանք Թուրքիոյ չքնա՞ղ բարեկամութիւնը, **տոսթլուք**... Սակայն Թուրքիան հաւատարիմ մնալով թրքական առածին, որ կ'ըսէ **տոսթլուք պաշքա, ալիշ վերիշ պաշքա**, չուշացաւ **սառջուր թափել** մեր վրայ: Մեր արդէն իսկ կատարած բոլոր վճարումներուն դիմաց, մի միայն թրքական բարեկամութի՛ւն, դիւանագիտական յարաբերութի՛ւն կը ստանանք: Իսկ ճամբաներու բացո՞ւմը, այդ մէկը **տոսթլուքի** սահմաններէն դուրս պիտի մնայ: Թուրքիոյ **գարտաշ** Ազրպէյճանի սիրտը կոտրելու միտք բնա՛ւ չունին թուրք բարեկամները: Կը բացուին ճամբաները, երբ Ղարաբաղը անո՛ւշ կ'ընենք ազերիներուն: Ահաւասիկ բո՛ւն պոպոկը (փոխան տանձի), որ կլլել պիտի տրուի մեզի...

Առաջին մէկ-երկու օրը թմբկահարուեցաւ, հետզհետէ աւելի կը սաստկանայ այդ, Հայաստանի մէջ, որ ամէն բան մեր ուզածին պէս, առանց **նախապայմանի** պիտի ընթանայ: Իսկ ի՞նչ է հապա այդ ճամբայ չբանալու թրքական բարձրագոչ յայտարարութիւնը, ո՞վ մեր իմաստուն մեծամեծներ հայրենի...

Հայրենի կուսակցապետուհի խանում մը այնքան լաւատեսութեամբ կը նայի, օրինակ, Ցեղասպանութեան հարցին, որ կարծէք թրքական ճանաչումը եւ նոյնիսկ հատուցումները սոյն տիկնոջ ձեռքի պայուսակին մէջ ապահով կը մնան:

Անշուշտ սա միակ պոպոկը չէ, որ կուլ պիտի տանք: Աւելի ճիշդը արդէն իսկ կուլ տուած ենք. սա Կարսի դաշինքը է, նա հողային պահանջին վրայէն գիծ քաշել է: Ցեղասպանութիւնը կրնայ պատահած ալ ըլլալ, նաեւ չպատահած ալ... Այդ կը յուշէ պետական ենթայանձնախումբը: Եթէ մերինները **ախմախի** տեղ կը դնեն Թուրքիան, ապա շատ կը սխալին: Թող բարեհաճին մեզ ալ շատ **ախմախի** տեղ չդնել:

Անշուշտ Թուրքիոյ մեր շնորհած այլ կանխիկ վճարում մը եղաւ այն, որ կարելի եղաւ մեծ սեպ մը խրել Հայաստանի եւ սփիւռքի միջեւ: Թուրքերը այդ նկրտումը ունէին: Հիմա կը մնայ շնորհաւորել զիրենք: Մարդիկը նոյնիսկ իրենց սփիւռքի նախարարութիւնը կազմելու վրայ են, ինչ որ բնականաբար պիտի ջանայ ջլատել մեր հայկական սփիւռքը: Թրքական **տոսթլուքը** սփիւռքահայերուս համար չէ՞: Իսկ Հայաստանի սփիւռքի այնքան թմբկահարուած նախարարութեան թէ ի՛նչ կրնայ մնալ, այնքան ալ յայտնի չէ:

Քելէ էրթանք մըր երկիր...

Մեր հանրապետութեան նախագահին Թուրքիա երթալու ցանկութիւնը կարելի է գործադրութեան դնել. Եթէ չերթայ, երբ **տոսթլուքը** պիտի ստորագրուի, եւ որ կարելի է նկատել սահմաններու նախաշեմը, արար աշխարհ պիտի այլեւս՛ զինք Իր Պուրսա երթալէն եւ չերթալէն, այս նոր կացութեան լոյսին տակ, շատ պիտի շահի Արեւմուտքի մե՛ծ բարեկամ, Եւրոպա արշաւող Թուրքիան... Պէտք չկայ մանրամասնելու...

Նոյն կուսակցապետուհի խանումը շատ կարեւոր կը համարէ մեր նախագահին Պուրսա երթալը: Ինչո՞ւ: Որովհետեւ թուրքերը եկեր են Հայաստան. ուրեմն մենք ալ երթալու ենք: Հապա՞, քաղաքավարութեան վնաս, եթէ ոչ պոպոկ մըն ալ այդ տրամաբանութիւնը: Մեր մեծարգոյ նախագահին դրած պայմանը սահմանը բանալու, առ ոչինչ պէտք է դնել, նոյնիսկ երբ թուրք բարձրաստիճան պատասխանատուներ այդ բացումը կը կապեն Ղարաբաղի հարցին:

Աչքառու է այն, որ Թուրքիոյ վարչապետ էֆենտին իր ուրախութիւնը ոչ իսկ կը ջանայ ծածկել: Կը յայտարարէ, որ Թուրքիան եւ Ազրպէյճանը շահաւոր են: Հապա՞: Հայաստանն ալ թող աղի-լեղի եւ կծու պոպոկ ուտէ:

Կը մնայ մաղթել, որ գէթ ստորագրելու արարողութիւնը չկատարուի Ջուիցերիոյ Լոզան քաղաքին մէջ որպէս Լոզան Բ.: Որովհետեւ այս համաձայնութիւնն ալ կոչուած է, Լոզանի դաշինքին պէս, երկրորդ տապանաքար մը զետեղել մեր Դատին վրայ:

Իսկ չկարծէք, թէ մենք բնաւ ստանալիք չունինք: Քա՛ւ լիցի: Բաւական գովասանք արդէն իսկ թափեցին մեր իմաստուն այրերուն գլուխներուն վրայ: Բուն գովասանքները անշուշտ վերապահուած էին Թուրքիոյ այրերուն, որոնք այնքան մե՛ծ «քաջութիւն» ցուցաբերած են եղեր: Կը մնայ բուն փառաց պսակը, որ շատ վստահաբար պիտի երթայ բազմելու, հոգ չէ թէ կիսուելով, երկու պետութեանց գլխաւորներուն գագաթներուն վրայ...

Ըսել կ'ուզեմ, որ Նոպէլեան խաղաղութեան մրցանակը, կրնամ տասը մատով կնքել, պիտի շնորհուի Կիւլ-Սարգսեան զոյգին, եթէ ոչ այս, ապա գալ տարի: Վերջ ի վերջոյ աշխարհի մեծամեծները այնքան ալ կո՛յր չեն. շատ լաւ գիտեն, որ աւելի քան հարիւրամեայ գլխաւոր հարցի մը արմատական «լուծում»ը գտած պիտի ըլլան թուրք-հայ գլխաւոր երկու պատասխանատուները...

Միայն թէ պէտք չէ այնքան ալ վստահ ըլլալ, որ այդ արժէքաւոր մրցանակը երաշխիք պիտի ըլլայ հարցի լուծման: Վերջ ի վերջոյ աշխարհ ականատես է այն բանին, որ արիւնահեղութիւնը չէ դադրած Իսրայէլի եւ Պաղեստինի միջեւ, հակառակ անոր որ Ռապին Արաֆաթ զոյգն ալ ժամանակին այդ խիստ ցանկալի մրցանակը վաստկած էր ասկէ աւելի քան երկու տասնամեակ առաջ...

Մեր հարցը այսպիսի **տոսթլուքով** չի լուծուիր, չի՛ թաղուիր, հոգ չէ թէ նահանջ մը ունենայ: Այս բոլորէն ետք մեր գործը շատ պիտի դժուարանայ, բայց եւ այնպէս... անոր հաւատարիմ հայորդիները պիտի շարունակեն պայքարիլ...

Սիրելի պատասխանատու այրեր հայրենի, թուրքը տանձենի չէ... անիկա դառնահամ պոպոկէն զատ այլ բան չունի մեզի հրամցնելիք... Պէտք է լա՛ւ իմանալ...

Մեր **ներվայնանալն** ալ փարա չ'արժեր թէեւ... բայց չե՞ նք կրնար չմտահոգուիլ եւ **չներվայնանալ**...

ՉԻՒՆԱԿԱՆ

9 9 09

«ԿԵԱՆՔԻ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ»

(ՀԵՂԻՆԱԿ՝ ՄԻՍԱՔ ԳՕՉՈՒՆԵԱՆ)

(ՔԱՍԻՄ)

2009-ին Պոլսոյ մէջ, «Ժամանակ» օրաթերթի հիմնադրութեան հարիւրամեակին առիթով, լոյս տեսաւ յիշեալ օրաթերթի հիմնադիր Միսաք Գօչունեանի (Քասիմ) «**Կեանքի տեսարաններ**» խորագրեալ պատմուածքներու հատորը, մեկենասութեամբ տէր եւ տիկին Էմմա-Սարգիս Քիւլէկէչեաններու եւ խմբագրութեամբ Գրիգոր Յակոբեանի (1958-2005) եւ Սեւան Տէյիրմէնճեանի:

Միսաք Գօչունեան ծնած է Հալէպ, 16 սեպտեմբեր 1863-ին: Նախնական ու երկրորդական ուսումը ստացած է Կիւրինի եւ Այնթապի ազգային վարժարաններուն մէջ: 1886-ին կը հաստատուի Պոլիս, ուր կ'աշխատակցի Մատթեոս Մամուրեանի «Արեւելեան Մամուլ» թերթին՝ ստորագրելով պոլսահայ կեանքէն քաղուած գրութիւններ: Կը վարէ խմբագրութիւնը «Մանզումէի Էֆքեար» թերթին:

28 հոկտեմբեր 1908-ին, սահմանադրութեան հռչակումէն ետք, Միսաք Գօչունեան իր եղբօր՝ Սարգիս Գօչունեանին հետ կը հիմնէ «Ժամանակ» օրաթերթը, որ կը հրատարակուի մինչեւ այսօր:

Միսաք Գօչունեան Քասիմ անունէն զատ գործածած է նաեւ այլ ծածկանուններ, ինչպէս՝ Անուշաւան, Եկեղեցասէր, Սիմաք, Քաջունի, Քասիմորդի, Քիմաս եւ այլն:

Իր երկերն են՝ «**Կեանքի տեսարաններ**», «**Կարապետ**», «**Խորհրդաւոր աղջիկը**», «**Ժողովուրդին գիրքը**», «**Ոսկիներու ճամբուն վրայ**», «**Կրակին մէջէն**» եւ այլն:

Միսաք Գօչունեան կը մահանայ 15 մայիս 1913-ին եւ կը թաղուի Պալըքլըի ազգային գերեզմանատան մէջ:

Հատորին խմբագիրները «**Երկու խօսք**» խորագրեալ յառաջաբանին մէջ կ'ըսեն, թէ Միսաք Գօչունեանի «**Կեանքի տեսարաններ**» գործը առաջին անգամ լոյս տեսած է 1897-ին, Թիֆլիսի Հայոց հրատարակչական ընկերութեան կողմէ, Մ. Դ. Ռօտինեանցի տպարանէն: Թէ՝ կը ձեռնարկեն վերոյիշեալ գործի վերահրատարակութեան՝ հիմնուելով անոր առաջին տպագրութեան վրայ. կատարելէ ետք կարգ մը անհրաժեշտ սրբագրութիւններ:

Հատորին «**Յառաջաբան**» խորագրեալ բաժինին մէջ արտատպուած է «**Կեանքի տեսարաններ**» գործի մասին գրաքննադատ Նիկոլ Աղբալեանի գրախօսականը, որ նախապէս լոյս տեսած է «Մուրճ» ամսագիրի մէջ, Թիֆլիս, 1898 թուին, թիւ 4, էջ 526-533:

Արդարեւ, Գօչունեանի վերոյիշեալ գործը կը բաղկանայ 174 էջերէ եւ կ'ընդգրկէ 16 պատմուածքներ, ուր հեղինակը կը ներկայացնէ ընկերային այլազան երեւոյթներ, որոնց ենթահող կը ծառայէ խաբէութիւնը: Եւ կը հաստատէ այն դառն իրականութիւնը, թէ կան մարդիկ, որոնք իրենց ապրուստը ապահովելու կամ ծրագիր մը իրագործելու ցանկութեամբ կը դիմեն ստապատիր միջոցներու:

Այսպէս, «**Թէ ինչո՛ւ ամէն փեսացու անկեղծ չէ**» պատմուածքով հեղինակը կը նկարագրէ Արտաշ անունով երիտասարդ գործակատար մը, որ կ'աշխատի մետաքսեղէնի վաճառատան մէջ: Այնքան լեզուանի է ան, որ ինքզինք հարուստ փեսացու կը ձեւացնէ ամուսնական տարիքը թեւակոխած յաճախորդուհիներուն, որոնց սովորականէն սուղ գինով կերպաս ծախելով՝ իրեն կը վերապահէ խաբէութեամբ իր ձեռք բերած գումարին կարեւոր բաժինը, իսկ մնացեալը կը յանձնէ վաճառատան տիրոջ:

«**Թէ ինչո՛ւ ամէն ժամասէր քրիստոնեայ չէ**» խորագրեալ պատմուածքով Միսաք Գօչունեան կը պատկերացնէ Մերկեր անունով բարեպաշտ հաւատացեալ մը, որ ամէն օր եկեղեցի կը յաճախէ: Հեղինակը հարց կու տայ, թէ Մերկեր աղա ինքզինք նուիրելով բարեգործութեան, արդեօք ինչպէ՞ս կ'ապահովէ իր ընտանիքին ապրուստը, տրուած ըլլալով, որ ո՛չ շահաբեր արհեստ ունի, ո՛չ ալ եկամուտի մնայուն աղբիւր: Թէ՝ փոխանակ հասնելու իր գաւակներուն կարիքներուն, ինքզինք կը նուիրէ բարեգործութեան՝ օգնութեան ձեռք երկարելով չքաւորներուն: Պատմուածքի աւարտին կը պարզուի այն ճշմարտութիւնը, որ Մերկեր աղա ոչ թէ բարեպաշտ, այլ ստախօս անձ մըն է, որ բարեգործութեան անունով խաբեբայութեամբ դրամ կը մուրայ ունեւորներէն եւ իր հաւաքած գումարը կը յատկացնէ ոչ թէ աղքատներուն, այլ՝ իր ընտանիքի առօրեայ ծախքերուն...:

«**Թէ ինչո՛ւ կը սիրեմ Ժօլին եւ ո՛չ Ժիւլին**» պատմուածքով Միսաք Գօչունեան կը նկարագրէ Ղունկիանոս անունով որբ ու մենակեաց լրագրավաճառ մը, որ կ'ապրի խանի մը մէջ իր շնիկին՝ Ժօլիին հետ եւ իր օրավարձը կը շահի վաղ առաւօտէն մինչեւ ուշ երեկոյ Պոլսոյ փողոցներուն մէջ թերթ վաճառելով:

Բախտի բերումով Ղունկիանոս կը ծանօթանայ տասնութ տարեկան աղջկան մը՝ Ժիւլիին, որ կը դառնայ իր մնայուն յաճախորդուհին: Կարճ ժամանակի ընթացքին կը զարգանայ մտերմութիւն մը՝ լրագրավաճառին եւ Ժիւլիին միջեւ: Բարեկամական այդ կապը այն աստիճան կը խորանայ, որ մայր ու աղջիկ ամէն կիրակի իրենց տունը կը հրաւիրեն լրագրավաճառը, որ միամտօրէն աղջկան մօրը կը յանձնէ իւրաքանչիւր շաբթուան իր ամբողջ վաստակը: Օր մը Ժիւլին անակնկալօրէն կը նշանուի հարուստ երիտասարդի մը հետ: Այս պատճառով մայր ու աղջիկ կը վտարեն լրագրավաճառը իրենց տունէն՝ ամբողջ չորս տարի խաբէութեամբ իւրացնելէ ետք անոր դրամը:

Արդարեւ, Միսաք Գօչունեանի «**Կեանքի տեսարաններ**» հատորին մնացեալ պատմուածքները կը շարունակուին նոյն ընթացքով: Հիմնականին մէջ հեղինակը գրի առած է զանոնք մարդոց ստապատիր արարքները դատապարտելու եւ ուղղելու դիտաւորութեամբ: Այս յղացքով, ան կը փոխանցէ բարոյական շինիչ թելադրանքներ: Կ'ըսէ, թէ ապրելու համար ամէն մարդ պէտք է գիտնայ ճակտի քրտինքով շահիլ իր օրապահիկը: Թէ՝ դպրոցները բարոյական ա՛յս սկզբունքով պէտք է դաստիարակեն իրենց աշակերտները, որպէսզի հետագային չընկրկին անոնք նիւթական դժուարութիւններու առջեւ, այլ կարենան լուծել կենցաղային ամէն մէկ կնճռոտ հարց՝ խղճամիտ եւ առաքինի մարդու արժանավայել գիտակցութեամբ:

Այս բարեյատկութեամբ, Պոլսոյ «Ժամանակ» օրաթերթի հիմնադիր Միսաք Գօչունեանի «**Կեանքի տեսարաններ**» հատորը, հակառակ հարիւրամեակ մը առաջ գրուած ըլլալուն, կը պահէ իր արծարծած նիւթերուն թարմութիւնն ու շահեկանութիւնը...:

ՅԱԿՈԲ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Օգոստոս 2009
Պէյրութ

ԼՕՒ-Ի «ԱԶԻՐԵԱՆ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ ՊՏՈՅՏ

ԼՕՒ-ի Շրջանային վարչութեան «Ազիրեան» մասնաճիւղը ամառնային յայտագիրներու շարքին իրականացուց պտոյտ մը:

Դէպի Պեքաա, Սէյիտէթ Պշուէթ ուխտատեղի կատարուած այցելութեամբ ընկերուհիները իրենց հաւատքը վերանորոգեցին իբրեւ քրիստոնեաներ եւ ԼՕՒ-ական ընկերուհիներ՝ կառչած մնալու իրենց հաւատքին, գործունէութեան եւ աշխատանքին:

Ապա Այնճարի մէջ ընկերուհիները առիթը ունեցան հանգստանալու եւ միասին արծարծելու ԼՕՒ-ին սատարող նորանոր գաղափարներ եւ միտքեր:

ԼՕՒ-ի «Ազիրեան» մասնաճիւղի ատենապետ Սիւզան Օհանեան խօսք առնելով՝ նախ շնորհակալութիւն յայտնեց մեծաթիւ ներկաներուն (թիւով 300) եւ յայտնեց, որ այս մասնաճիւղը գոյատեւած է յարատեւ պայքարով ու աննկուն կամքով, եւ պիտի շարունակէ ապագայի վառ ծրագիրներով ու հեռանկարներով:

Ան աւելցուց, թէ մասնաճիւղի գոյութիւնը երաշխաւորուած է աշխատանքով եւ ճիգերով այն անդամուհիներուն, որոնք հաւատալով նուիրեալ գործին շարունակած են ծառայութեան երթը:

Ուրախ եւ զուարթ տրամադրութեան մէջ ըլլալով ընկերուհիները նաեւ իրենց նիւթական ներդրումը ունեցան «Ազիրեան» մասնաճիւղին. որպէսզի մասնաճիւղի ընկերուհիները գիտակից իրենց պարտականութեան եւ պարտաւորութեան շարունակեն իրենց նուիրեալ աշխատանքը:

ԼՕՒ-Ի «ԱԶԻՐԵԱՆ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ «ԱՍՊԱՐԷԶ»Ի

ՎԵՑ ՇԱԲԱԹԵԱՅ ԺԱՄԿԷՏ՝ ՁԱԽՈՂԵՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՀԱԿԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԻՒՆԸ

Վեց շաբաթէն արդէն քանի մը օր ալ պակսած է: Թանկագին ժամանակ կորսուած է, եւ իւրաքանչիւր անցնող օր պարտաւոր ենք յագեցնել այնպիսի յարաբերական, բացատրական, զեկուցական ու ցուցական աշխատանքներով, որոնց շնորհիւ կարելի պիտի ըլլայ այս համայնքը, մեր համայնքը գօրաշարժի ենթարկել ու արտայայտել, դրսեւորել համընդհանուր մեր ընդդիմութիւնը՝ հայ-թրքական յարաբերութիւններու կարգաւորման անունով կատարուած Հայաստանի իշխանութեանց միակողմանի անձնատուութեան:

Մեր դիմագրաւած սպառնալիքի տարողութիւնն ու լրջութիւնը մեզմէ ուրիշ որակի աշխատանք կը պահանջէ: Սովորական կոչերով, հանդիպումներով, հաւաքներով չենք կրնար բաւարարուիլ եւ չենք կրնար բախտի ու պատահականութեան թողուլ հաւաքական մեր ընդդիմութեան արտայայտութիւններու դրսեւորումները, որոնք բոլորն ալ պէտք է ըլլան ազդեցիկ, տպաւորիչ, շեշտակի:

Այդպէս պէտք է ըլլան, որպէսզի պատգամը տեղ հասնի, որպէսզի Հայաստանի պետական պատասխանատուները հասկնան ու գիտակցին մեր ընդվզումի ու բարկութեան սաստկութիւնը, որպէսզի անդրադառնան, թէ ինչպիսի՛ վտանգներու կ՛առաջնորդեն թէ՛ մեր նոր պետականութիւնը եւ թէ՛ հայորդիներու արեամբ նուիրագործուած Ղարաբաղի անկախութիւնը:

Այս լուրջ մարտահրաւէրը պարտաւորուած ենք միասին դիմագրաւելու, այստեղ եւ ամէնուր:

Միասին՝ տարբեր քաղաքական ու գաղափարական համոզումներ ունեցող կուսակցութիւններով,

Միասին՝ հասարակական, մշակութային, բարեսիրական, մարզական, երիտասարդական, հայրենակցական ու ընկերային միութիւններով ու կազմակերպութիւններով,

Միասին՝ մտաւորականութեամբ ու ժողովուրդով,

Միասին, բոլորս, պէտք է կարենանք համոզել, ապացուցել առ որ անկ է, թէ երբ մեզ կը դնեն մեր երկրի գերիշխանութիւնը, մեր ազգային ձգտումներուն եւ իրաւունքներուն կռուանները կորսնցնելու երկընտրանքին առջեւ, մենք կրնանք ստեղծել հաւաքական ծառացումի այնպիսի իրավիճակ, զոր կարելի չէ հաշուի չառնել, եւ որուն հետ կարելի չէ հաշուի չնստիլ:

Ահազանգը հնչած է բոլորիս համար: Այստեղ ո՛չ առաջինը շարժելու պատուախնդրութիւնը կարեւոր է, ո՛չ ալ քաղաքական յաւակնութիւններու բախման ժամանակն է:

Մենք պատրաստ ենք որեւէ առաջարկ, որեւէ ծրագիր քննելու, եւ բոլոր առաջարկներն ու ծրագիրները միասնական դարձնելու անկեղծ տրամադրութեամբ կը շարժինք:

Կարեւո՛րը, էակա՛նը, կենսակա՛նը՝ ձախողեցնելն է հայավնաս պայմանաւորուածութիւնները:

ԹՈՒՐՔ ԳՈՐԾԻՉՆԵՐԻ ՀԵՐԹԱԿԱՆ ՏԱՓԱԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Որքան մօտենում է հոկտեմբերի 14-ը՝ Հայաստան - Թուրքիա ֆութպալային խաղի օրը, այնքան թուրք գործիչները սկսում են աշխուժօրէն մեկնաբանել Հայաստանի նախագահի՝ Թուրքիա գնալ-չգնալու մասին յայտնի յայտարարութիւնը: Եւ որքան շատ են խօսում, այնքան շատ ես համոզւում, որ անիմաստ ու անբովանդակ մտքերից բացի՝ այլ բան արտայայտել չեն կարող:

Նման մի յայտարարութեամբ էլ օգոստոսի 25-ին հանդէս է եկել Ազըրպէյճանում Թուրքիայի դեսպան Հուլուսի Քըլըճը: Մեկնաբանելով Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանի յայտարարութիւնը, թէ Թուրքիա կը գնայ բաց սահմանով կամ ապաշրջափակման նախօրէին, թուրք դեսպանը հետեւեալ կարծիքն է յայտնել. «Հայաստանի նախագահը ցանկութեան դէպքում կարող է Թուրքիա այցելել ինքնաթիռով»:

Բնականաբար Թուրքիա գնալու մասին Հայաստանի նախագահի յայտարարութիւնը բնաւ էլ ոտքով գնալուն չէր վերաբերում: Այնպէս որ, սրամտութիւններ բստրելու փոխարէն՝ թուրք դիւանագէտները պէտք է խորապէս հասկանան, որ իր «փոքր եղբօր» ճնշումներին ենթարկուելով՝ Թուրքիան քրտական եւ կիպրական բարդ ու բազմաճալ խնդիրների կողքին, շարունակելու է ունենալ հայկական դժուարին հարցը: Ի վերջոյ, այդ բոլոր հարցերը մի օր այնքան են կուտակուելու, որ խեղդելու են եղբայրակից ժողովուրդներին:

Ս. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆՑ ՈՒՐԱՑՄԱՆ ՀԱՐՑՈՎ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՄԷՋ

Եւրոպայի Հայ դատի յանձնախումբը կը տեղեկացնէ, թէ երեքշաբթի, հոկտեմբեր 6-ին, առաւօտեան ժամը 9:30էն սկսեալ, Եւրոպական խորհրդարանին մէջ տեղի պիտի ունենայ Ցեղասպանութեան ուրացման հարցին նուիրուած միջազգային խորհրդաժողով մը:

Խորհրդաժողովը կազմակերպուած է Եւրոպայի Հայ դատի յանձնախումբին, հրեական «Լայիք» ու Ռուանտայի ցեղասպանութենէն վերապրողներու կազմակերպութեան մը միացեալ ջանքերով:

Խորհրդաժողովը տեղի կ՛ունենայ այս օրերուն, երբ Եւրոպական Միութեան անդամ 27 երկիրներուն խորհրդարանները կը սկսին քննելու Ցեղասպանութեան ուրացումը քրէական յանցանք դարձնող համաեւրոպական օրէնք մը, որ պէտք է վաւերացուի մինչեւ 2010-ի աւարտը:

«Ուրացումը եւ ժողովրդավարութիւնը Եւրոպայի մէջ» խորագիրով խորհրդաժողովը պիտի քննէ այն իրողութիւնը. թէ ուրացումը որքանո՛վ ոտնակոխում մըն է ազատ արտայայտուելու տարրական իրաւունքին, ինչպէս նաեւ վտանգ մըն է ժողովրդավարութեան սկզբունքներուն:

Խորհրդաժողովին ներկայ պիտի ըլլան եւ ելոյթներ պիտի ունենան պետական պաշտօնատարներ, իրաւաբաններ, պատմագէտներ, ընկերաբաններ:

Խորհրդաժողովին մասնակցիլ փափաքողները պէտք է նախօրօք արձանագրուին՝ համացանցային http://eafjd.eu/spip.php?article551 կայքին միջոցով:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԱՅՇԸ ՀԻՒՐ ՄԱՏԸ ԿԸ ԴՆԷ ՇԱՏ ԿԱՐԵՒՈՐ ՀԱՐՑԻ ՄԸ ՎՐԱՅ

«ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՈՒ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ ՄԻԱՍՆԱԲԱՐ ԱՄԷՆ ՃԻԳ Ի ԳՈՐԾ ԴՐԻՆ, ՈՐՊԷՍԶԻ 1915-Ը ՍՐԲՈՒԻ ՅԻՇՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ...»

«Թարաֆ» թերթի սիւնակագիր Այշէ Հիւր գրող մըն է, որ հայկական խնդրի մէջ ամէնէն խիզախ հրապարակումները կ՛ընէ ու պատմական ծայր աստիճան ցնցիչ փաստաթուղթերու մասին կը խօսի: Այս օրերուն ալ, երբ այնքան մելան կը հոսի Թուրքիա-Հայաստան մերձեցումի ու այդ մերձեցումին դէմ դիրք գրաւողներու մասին, Այշէ Հիւր բնականաբար իր ուշադրութիւնը կրկին պիտի կեդրոնացներ հայկական ցաւոտ նիւթերու վրայ: Երէկուան (կիրակի օրուան, 6 սեպտեմբեր-խմբ.) իր յօդուածը կը կրէր **«Հայաստան ու յիշողութեան բացուածք»** խորագիրը: Յօդուածին մայր նպատակն է ցոյց տալ, թէ Թուրքիոյ մէջ պատմութիւն ստեղծելու հարցը ընկալուած է որպէս թրքական ինքնութիւն եւ թրքական ինքնութեան մաքուր ու ազնուական պատմութիւն ստեղծելու գործընթաց: Այս կերպով էր, որ պիտի ստեղծուէր Անատոլուի մէջ մինչեւ 10 հազար տարի անցեալ ունեցող թուրք ցեղի մը առասպելը, թուրք ցեղ մը, որ առաջին օրուան կատարելութեան վրայ կը մնար, մինչ միւս ցեղերը այս հազարաւոր տարիներու ընթացքին կ՛այլասերէին:

Այսպիսի գործընթացի մը մէջ հայկական հարցն ալ ընկալուած է նոյն մտայնութեամբ ու մշակուած է հայերու հետ կապուած ամէն ինչը մոռացութեան տալու ռազմավարութիւն մը: Սկզբնական շրջաններուն հայոց պատմութեան մասին մանր մունր տեղեկութիւններ կը տրուէին, հայոց թագաւորութիւններու մասին թեեւ կը խօսուէր, բայց կը խօսուէր որոշ արհամարհանքով, երբեմն առանց յայտնի դարձնելու, թէ ո՛ր հողերուն վրայ է, որ հիմնուած էին այդ թագաւորութիւնները, նոյնիսկ երբեմն կարծես թէ Անատոլուի հողամասերէն դուրս տեղ մը կը գտնուէին այդ թագաւորութիւնները, շատ փոքր ցոյց կը տրուէին անոնք, կամ հայերու ապրած աշխարհագրութեան համար կ՛ըսուէր, որ հայերէ առաջ հոն էին արդէն օղուզներ, փեչենեքներ, գըփչաքներ եւ այլն, ու այս կերպով այն տպաւորութիւնը կը ստեղծուէր, որ հայերը Անատոլուի հողամասերուն վրայ որեւէ իրաւունք չունէին:

Հայկական թապուն թուրք մտաւորական շրջանակներու մէջ ամրապնդիչ ազդակ մը դարձաւ, երբ ստեղծուեցաւ «Կապոյտ Անատոլու» կոչուած հոսանքը, որուն դրօշակիրներն էին Սապահէտտին Էյիւպօղլու, Ազրա Էրհատ եւ Հալիքարնասի Զկնորս անուանեալ Ճեւատ Շաքիրը: Ասոնք կը քարոզէին այն գաղափարը, թէ «Անատոլուն մերն է ոչ թէ անոր համար, որ մենք գրաւած ենք զայն, այլ անոր համար, որ մե՛րն էր արդէն»: Այս քարոզութեամբ անոնք նոր շունչ մը աւելցուցած էին իրենցմէ առաջ մշակուած գաղափարախօսութեան վրայ: Վերջին հաշուով. Անատոլուն կը դառնար կռապաշտութեան. քրիստոնէութեան ու մահմետականութեան կողմէ կազմուած պատմական ամբողջականութեան մը վերջնական իտէալական ձեւը, եւ թրքերէնն ալ՝ Անատոլուի մէջ խօսուած 72 լեզուներու վերջնական հանգրուանը: Բայց Անատոլուի անցեալը սնուցանող այս զանազան խմբակներուն մէջ հայերուն ու հայոց քաղաքակրթութեան անունը տեղ չունէր: Նոյնիսկ Եաշար Քեմալ 1992-ին նոյն դիրքը գրաւած էր, երբ իր ճառախօսութիւններէն մէկուն մէջ Կիլիկիոյ մասին խօսելու ընթացքին Անաւարզա քաղաքի հիթիթներու ու Բիւզանդիոնի կապուած անցեալին վրայ կանգ առած էր, բայց հայոց խօսքը չէր ըրած, հակառակ որ Անաւարզա քաղաքը 1100-ական թուականներէն մինչեւ 1375 մայրաքաղաքը եղած էր Կիլիկիոյ Հայոց թագաւորութեան: Կարելի չէր, որ Եաշար Քեմալ չգիտնար այս կէտը:

1980-ական թուականներուն արմատական զարգացում մը արձանագրուեցաւ. դպրոցական դասագիրքերուն մէջ հայկական հարց մը ներմուծուեցաւ: Ասիկա ալ պատրաստուած էր նախկին իթթիհատական, հայոց տեղահանութեան դերակատարներէն Ահմեթ Էսատ Ուրասի կողմէ 1950-ական թուականներուն գրի առնուած «Հայկական հարցի մասին ինը հարցում, ինը պատասխան» անուն գիրքին հիման վրայ: Արտաքին գործոց նախարարութիւնը այս գիրքին տէր կանգնած էր հրատարակած օրէն ի վեր, միշտ նոր տպագրութիւններու արժանացուցած էր, օտար լեզուներու թարգմանել տուած էր: Այս գիրքին համաձայն, հայերը օսմանեան մշակոյթի մէջ ձուլուած վիճակով երբ երջանիկ կեանք կ՛ապրէին, յանկարծ Թուրքիոյ դէմ թշնամական դիրք գրաւած էին: Հայերու այս թշնամութեան որպէս փաստ ցոյց կը տրուէին 1894, 1896 Ուրֆայի ու Սասունի պատահարները եւ 1909 թուականի Ատանայի դէպքը: 1915-1917-ի տեղահանութիւնը կ՛ընկալուէր որպէս այս պատահարներուն դէմ ինքնապաշտպանութեան միջոցառում: Էսատ Ուրասին այս տեսակէտները աւելի վերջ իւրացուեցան ուրիշ գրողներու կողմէ ալ:

Կրթական կոմիտէ մը դպրոցներուն մէջ ուսուցիչներէն սպասեց, որ անոնք դասաւանդութիւններ ընեն պետութեան ցեղասպանութեան տեսակէտին եւ այլ խնդիրներու մասին, նոյնիսկ նորագոյն շրջաններու դպրոցներուն հրահանգուեցաւ, որ աշակերտներուն շարադրութիւններ գրել տան հայոց ապստամբութիւններուն մասին: Ի՜նչ հեգնանք, որ այս դպրոցականներուն մէջ հայ աշակերտներ ալ կային:

2005 թուականին խումբ մը գիտնականներ օսմանեան շրջանի հայերուն մասին նոր մերձեցումով համագումար մը կազմակերպել ուզեցին. օրուան արդարադատութեան նախարար Ճեմիլ Չիչեք ըսաւ, որ ասոնք մեզ կռնակէն կը դաշունահարէին: Այս ծանր վերագրումին վրայ համագումարը ջնջուեցաւ: Թուրք պաշտօնական պատմութեան մէջ «կռնակէն դաշունահարել»ու առասպելը գործածուած էր արաբներու մասին, բայց հիմա արդարադատութեան նախարար մը նոյնը կը գործածէր հայկական հարցով զբաղող խումբ մը գիտնականներու համար: Անկէ ետք նոյն ամբաստանութիւնը գործածուիլ սկսաւ բոլոր անոնց դէմ, որոնք կը պահանջէին, որ Թուրքիա երես առ երեսի գայ իր պատմութեան հետ, կամ Թուրքիա քայլ յարմարցնէ միջազգային չափանիշներու եւ այլն:

Այս բոլորին նշանակութիւնը հետեւեալն էր: Թրքական ինքնութիւնը կրնար ինքզինք գոյութեան կոչել միայն անգոյ նկատելով 1915-1917 թուականներու պատահարները: Օսմանեան կայսրութիւնը վերջին 50 տարիներու ընթացքին փլուզումներու մէջ էր, կայսրութիւնը փրկելու բոլոր ճիգերը ապարդիւն կը մնային, եւ այս բոլորին պատասխանատու կը նկատուէին կայսերապաշտ ուժերն ու անոնց հետ գործակցող փոքրամասնութիւնները: Օսմանեան ղեկավարները կը մտածէին, որ այլեւս Արեւմուտքը զիրենք մարդու տեղ չէր դներ եւ իրենք ոչնչանալու վտանգին սեմին հասած էին: Իրենց միակ մխիթարութիւնն այն էր, թէ այս վիճակին պատասխանատուները ներսի փոքրամասնութիւններն էին: Այս պայմաններու մէջ քեմալական թուրք ազգայնապաշտները «բոլորովին ուրիշ» նկատուած հայերուն դէմ միացան քիւրտերու հետ, որոնք «նուազ ուրիշ» կը նկատուէին. քիւրտերու հետ գործակցելով՝ հայերն ու յոյները ղրկեցին այնքան հեռու, որքան կարելի էր, անկէ ետք ալ սկսան հաշիւ տեսնել քիւրտերուն հետ: Քիւրտերու հետ պայքարը այնքան արիւնալի էր, որ անիկա առիթ դարձաւ, որպէսզի յիշողութիւններէն սրբուին հայոց դէմ կատարուածները: Այս գործընթացի մեղսակիցները միայն իթթիհատականներու հետ ազգականական կապ ունեցող քեմալական ընտրանիները չէին, նոյնքան մեղսակից էին նաեւ անոնք, որոնք երկրէն արտաքսուած հայերուն ինչքերն ու կալուածները թալանած էին, հայոց զաւակները իբրեւ սպասաւոր կամ հոգեզաւակ առած էին, հայոց աղջիկները իրենց հարեմներուն մէջ դրած էին: Նոյնքան մեղսակից էր այն քաղբենիութիւնը, որ հայերէ մնացած հարստութիւնները իր դրամագլուխը դարձուցած էր, կամ՝ այն արհեստաւորները, որոնք հայերէ պարպուած կալուածներուն վրայ իրենց համար նոր գործ ստեղծած էին: Բոլոր այս մեղսակիցները հիմա պէտք է մոռնային այս անցեալը, անոնք պէտք է զերոյի վերածէին իրենց յիշողութիւնը:

Հանրապետութեան ղեկավարներու նոր կազմը, որպէսզի թրքութեան զգացում մը ստեղծեն, թէ՛ որպէս պետութիւն ուզեցին իրենք զիրենք տարբեր դարձնել օսմանեան պետութենէն, որ հինը, յետամնացութիւնը, արեւելքցիութիւնը կը խորհրդանշէր, թէ՛ ուզեցին թուրք ժողովուրդը փրկել պղտոր ու բարդ օսմանցիի ինքնութենէն ու անոր շահեցնել աշխարհիկ քաղաքացիի ինքնութիւն: Նոր ազգ մը ստեղծելու այս գործընթացին մէջ հայկական ինքնութիւնն ալ, թէ՛ որպէս բարբարոս ու ահաբեկիչ ժողովուրդ, թէ՛ որպէս ծայրայեղ կրօնամէտ քրիստոնեայ ժողովուրդ, թէ՛ որպէս միջազգային համակարգի մէջ խորունկ արմատներ ունեցող սփիւռք, ազգայնապաշտներէն մինչեւ ձախակողմեաններ, աշխարհիկ շրջանակներէն մինչեւ ամէնէն կրօնամէտ շրջանակները, մտաւորականներէն մինչեւ պարզ ժողովուրդ. բոլորին համար դարձաւ չորս-չորսնոց «ուրիշ» մը. օտար մը:

Նոյն գործընթացին մէջ հայերուն միշտ ալ վերագրուեցաւ ներքին թշնամիի դիմագծութիւն, եւ համոզումն ալ այն էր, որ ներքին թշնամին աւելի վտանգաւոր էր արտաքին թշնամիէն. որովհետեւ արտաքին թշնամին մասամբ տեսանելի էր:

Բայց հայերը «ուրիշ» նկատելու այս քաղաքականութեան յաջողութեան համար պետական բոլոր ուժերուն միասնականութիւնը պայման էր: Այս միասնութիւնը ապահովուեցաւ իշխող հեղինակութեամբ մը: Ի վերջոյ երկրին քաղաքացիներն ալ սկսան հաւատալ, որ իրենց էական պարտականութիւնն է իւրացնել պետութեան կողմէ պարտադրուած պատմական բացատրութիւնը: Եւ պետութիւնը, որպէսզի ապահովութեան տակ պահէ ժողովուրդին այս համոզումը, պէտք է ընդգծէր այն վտանգները, որոնք կրնային ստեղծուիլ ժողովուրդին համար, ինչպէս Սեւրի դաշինքի վերակենդանացումը, Ֆեների պատրիարքարանի շուրջ բիւզանդական նոր պետութեան մը ստեղծումը, ԿԱՓ-ի շրջանին մէջ Իսրայէլին հողամաս գնելը, Պոնտոսի վերստեղծումը եւ այլն: Պետութիւնը չմոռցաւ նաեւ յաճախակի կերպով յիշեցնել, թէ հայերը երեք պահանջներ ունէին շարունակ՝ ցեղասպանութեան ճանաչում, Թուրքիայէն հատուցման ու հողի պահանջատիրութիւն, վերջապէս՝ օտար պետութիւններու օգնութեամբ Թուրքիան բաժան բաժան ընելու ծրագիր: Հայերը, որոնք օսմանեան հսկայ կայսրութիւն մը կրցած էին փճացնել, սփիւռքի հետ իրենց կապերուն շնորհիւ դիւրութեամբ կրնային բաժան բաժան ընել փոքրիկ Թուրքիան:

Բայց երբ օսմանեան շրջանի կալուածագրային արձանագրութիւններուն վրայ կարծր արգելքներ դրուեցան, փաստուած եղաւ, որ պետութեան բուն վախցածը ցեղասպանութեան պիտակին ենթարկելիը կամ երկրին բաժան բաժան ըլլալը չէր, պետութեան բուն վախցածն էր տեղահանութեան ընթացքին գրաւուած հայկական ինչքերն ու կալուածները յանկարծ վերադարձնելու ստիպողութեան հեռանկարը:

Այս հիւանդագին հոգեվիճակը երկրին մէջ դեռ երկար կրնար շարունակուիլ, բայց մէկ կողմէ հայերը յամառօրէն կը հետապնդէին իրենց դատը, մէկ կողմէ ալ 20-րդ դարը այլեւս դարձած էր զանազան կողմէ ալ երկիրներու ու պետութիւններու կողմէ անցեալի սխալներու համար ներողութիւն խնդրելու դարաշրջան: Այսօր պատմութեան հետ երես առ երեսի գալը գրեթէ դարձած է բարոյական չափանիշ մը: Պակասաւոր բաներ դեռ կան, բայց ստոյգ է, որ այսօր միջազգային հանրութեան չեն կրնար անդամակցիլ այն հաւաքականութիւնները, որոնք իրենց անցեալին հետ երես առ երեսի չեն գար:

Այս նոր մտայնութիւնը թերեւս պիտի օգնէ, որ առողջ լուծումով մը գոցուի սա 1915-ին բացուած փակագիծը, որ թուրք հաւաքականութեան մէջ յառաջացուցած է **«շիզոֆրենիք»** անջատում մը: Այս տեսակէտէ շատ կարեւոր ըլլալ կը թուի հայկական հարցին մէջ կառավարութեան նոր բացուածքը: Կը բաւէ, որ այս նոր բացուածքը քայլ յարմարցնէ տիեզերական իրաւակարգին ու բարոյականութեան:

«ՄԱՐՄԱՐԱ»

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ

«ԱԶԴԱԿ»Ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.-

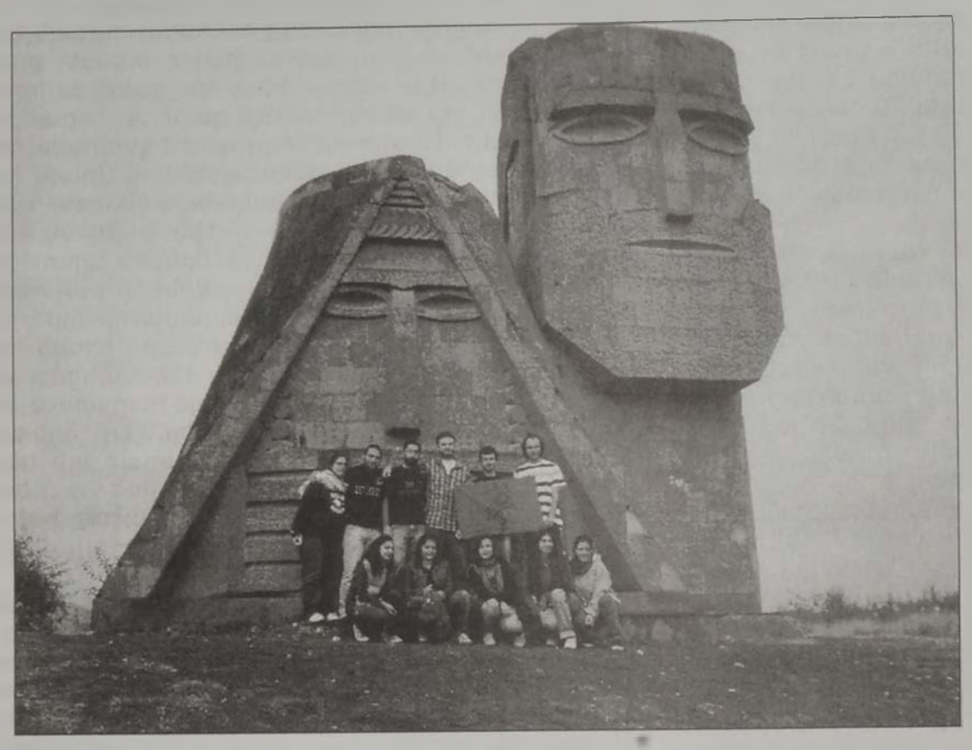
(01)258526, (01)260115 եւ (01)241274:

ԴԷՊԻ ԵՐԿԻՐ ՃԱՆԱՊԱՐՀԸ Կ'ԱՆՑՆԻ ԱՐՑԱԽԷՆ

«Յառաջապահ, դաշնակցական սերունդի մը առաջին պարտականութիւնն է սորվիլ այս տարրական գիտելիքը՝ ճամբայ կտրել: Ամէն ուղղութեամբ: Ճիշդ՝ ինչպէս լեռ ու ձոր կը կտրէին երէկ, գինատար խումբերով»:

ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Երէկ գինատար խումբերով, այսօր երիտասարդական յանձնառութեամբ ճամբան Արցախն էր: «Դէպի Երկիր» առաքելութեան ընթացքի ամէնէն գործնական միջոցը շփումն է հողին հետ, հայրենակիցներուն մտահոգութիւնները լսելով ու զետնի վրայ աշխատանք տանելով՝ պատանեկան թէ երիտասարդական միութիւններուն հետ: ՁՈՄ-ը աւանդութեան վերածած է այս գործը, առիթ կ'ընծայէ սփիւռքահայ երիտասարդին՝ աւելի մօտէն ծանօթանալու հայրենիքին եւ ժողովուրդին:

Ձաւարեան ուսանողական միութիւնը գրեթէ միշտ ներկայութիւն եղած է Արցախի մէջ, ուր մասնակից դարձած է հայրենիքի վերականգման աշխատանքին: Այդ սուրբ գործի ճանապարհին ինկած են շատեր, որմէ զաւարեանական Մհեր Ջուլհաճեան, Մարտունիի մէջ, արցախեան ազատամարտի ընթացքին: Սիմոն Ձաւարեանի ծննդավայր Լոռին ալ դարձած է զաւարեանականի աշխատավայր, ինչպէս՝ Ստեփանակերտը, Բերձորը, Քաշաթաղը: Անցնող տարիներուն միութիւնը իր նիւթական ներդրումը կատարեց Բերձորի ՀՅԴ կեդրոնի կառուցման ծրագրին եւ յանձն առաւ կեդրոնի երիտասարդական բաժնի կառուցումն ու յարդարումը:

Այս տարի 14 զաւարեանականներ գործուղուեցան Քաշաթաղի շրջան, իրականացուցին երկու շաբթուան վրայ երկարող ծրագիր մը, որ կ'ընդգրկէր Հայ դատի, անգլերէն լեզուի եւ համակարգիչի դասընթացքներ:

Նման առաքելութիւններ հիմնաքարը կը կազմեն Հայ դատի մերօրեայ աշխատանքին՝ ազատագրուած Արցախը վերաբնակեցնելու, հզօրացնելու եւ զայն դարձնելու համայն հայութեան հայրենիքը: Ձաւարեանականի ստեղծած ազգային առողջ մթնոլորտը քայլ մըն է հայրենիք-սփիւռք յարաբերութիւնը երիտասարդական ոգիով օծելու, աստիճանական հայրենադարձութեան կարեւոր հանգրուան մը:

Նման նախաձեռնութիւններ կը բարձրացնեն երիտասարդներուն եւ Արցախի մեր հայրենակիցներուն հաւատքն ու ոգին՝ նոր ուղիներ բանալով Հայ դատի աշխատանքներուն մէջ:

ԳՈՐԾՈՒՂՈՒՄԸ... ՏՈՒՆԴԱՐՁԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆՈՎ

«Արցախէն կ'անցնի դէպի Վան տանող ճանապարհը»

ՌՈՒԲԷՆ ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ

Ազատ ու անկախ Արցախ... բերդ անառիկ... բարձունք սրբազան... մասունք աստուածային... լոյս հայրենիք... անյաղթելի մի բուռ աշխարհ...

Քայլե՞րգն է արդեօք, որ կը հնչէ մեր ականջներուն մէջ, կամ իրականութիւն դարձած այն երազը՝ տեսնելու «հերոսների» Արցախը:

Հասած ենք արդէն Բերձոր: Այո՛, Բերձոր, եւ ոչ՝ Լաչին: Մեր հերոսներուն արիւնով ազատագրուած հայկական այս հողամասը անվայել է տակաւին կոչել իր ազերիական անունով:

Ու հոնկէ սկսաւ Արցախէն անցնող ու դէպի Վան տանող ճանապարհը...

Խումբերը ուղղուեցան իրենց գիւղերը, իսկ մեր խումբը՝ հիւսիսային Քաշաթաղի Ծիծեռնավանք գիւղը: Հոգ չէ, թէ նեղ ու մութ են գիւղ տանող լեռնային ճամբաները, մեզի կ'ընկերակցին երկու յաղթանդամ ազատամարտիկներ: Մեր սրտերէն ժայթքող յեղափոխական երգերը տարբեր կը հնչեն: Վիգէնները, Միհերները, Պետոները, Թաթուլները կարծէք ըլլան մեզ ուղեկցող հսկայ լեռները:

Մութը կոխած էր արդէն, երբ մենք հասանք Մելիքաշէն գիւղը: Յաջորդող օրերուն մենք պիտի իմանայինք, որ մեր իջեւանած տունը եղած է Ղարաբաղի մելիքներու տուն, ուր հետագային բնակած են քիւրտ շէյխեր, մինչեւ որ ազատագրուած են այս հողերը եւ զուիցերիական հովանաւորութեամբ ու համայնքապետին ջանքերով կարելի եղած է փրկել այս կառոյցը:

Ծիծեռնավանքի համայնքապետը... ինչպէ՞ս չխօսիլ անոր մասին: Ընկեր Ռուբէն Յովսէփեանը, ճանչցուած՝ «Դաշնակցական Ռուբէն» անունով, Ծիծեռնավանք համայնքի 2 գիւղերուն՝ Մելիքաշէնին ու Ծիծեռնավանքին համայնքապետն է արդէն 11 տարիէ ի վեր: Դաշնակցական Ռուբէնը այն հազուագիւտ ուսանողներէն էր, որ յանդգնած էր Խորհրդային Միութեան օրերուն իր դասախօսներուն ու ուսանողութեան ներկայացնել Գարեգին Նժդեհն ու Դրոն: Դաշնակցական Ռուբէնը այն «խենթ»ն էր, որ 1968-ին նետուած էր բանտ, որովհետեւ կը հաւատար Անկախ Հայաստանի ու Ազատ Արցախի գաղափարին: Դաշնակցական Ռուբէնը այն երիտասարդն էր, որ նորոգած էր Պարոյր Սեւակի տան պատերը, ու անոր միջամտութեամբ, տարիներու բանակռիւներէ ետք, կրցած էր շարունակել իր ուսումը, երբ Յ. Շիրազներ ու Գարեգին կաթողիկոսներ վարանած էին միջամտելու: Վերջապէս, Դաշնակցական Ռուբէնը այն ազատամարտիկն էր, որ անցնելով իր գումարտակին գլուխը՝ կրցած էր ազատագրել հայրենիքը եւ տեսնել ազատ ու անկախ Արցախը:

Այսպէս, մեր աշխատանքներուն սկսանք Ծիծեռնավանք համայնքի միակ դպրոցին մէջ: Հարկ է նշել, որ համայնքը ունի շուրջ 150 մարդ հաշուող բնակչութիւն: Վատ են տնտեսական պայմանները. գիւղացիներուն ապրուստը ապահովող կաթին լիթրը, «Ջերմուկ»ի պզտիկ շիշէ մը աւելի աժանի կ'արտածուի: Շրջանը չունի բուժարան. ամէնէն մօտիկ բուժարանը գիւղերէն 30 քիլոմեթր հեռու է: Շրջանին մէջ նոյնպէս չկայ երիտասարդական-մշակութային կեդրոն. գիւղերը պարպուած են իրենց երիտասարդներէն...

Գիւղին դպրոցը կը յաճախեն 6-17 տարեկան 30 երեխաներ ու պատանիներ, որոնց համար էր մեր ծրագիրը: Անշուշտ կը գիտակցէինք, որ 2 շաբթուան կարճ ժամանակամիջոցին մէջ կարելի չէր ամբողջական ծրագիր մը ներկայացնել:

Պատանիներուն կարելի եղաւ փոխանցել 17-րդ դարու ղարաբաղեան առաջին ազատագրական շարժումէն մինչեւ Արցախի ազատագրումին, ՀՅԴ-ի հիմնադրութենէն մինչեւ զինեալ պայքարին, Հայաստանի Ա. հանրապետութենէն մինչեւ Բ. հանրապետութեան կերտումին, Եղեռնէն մինչեւ Ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչումին մասին տեղեկութիւններ, ինչպէս նաեւ՝ անգլերէն լեզուի ու համակարգիչի դասընթացքներ ու երգեցողութեան եւ խաղի ժամեր:

Նպատակը, սակայն, ծրագիր մը ամբողջացնելը չէր միայն, այլ հայրենիքին մէջ այդ երեխաներուն ու գիւղացիներուն կողքին ըլլալ էր: Անոնց փաստել էր, որ սփիւռքը եւ մանաւանդ Հայ յեղափոխական դաշնակցութիւնը չէ մոռցած զիրենք, ինչպէս որ չէր մոռցած ազատագրման պայքարի օրերուն:

Վերաբնակեցման համար դէպի երկիր դրամ ուղարկելը այլեւս բաւարար չէ՝ կերտելու հզօր ու ինքնաբաւ Արցախ մը: Բարոյական ու մտաւորական նեցուկ պէտք է հայրենիքին: Այս մէկը միայն կարելի կ'ըլլայ մեր ներկայութեամբ, հո՛ն, հայրենիքին մէջ, ժողովուրդին հետ: Ահա այս է նպատակը մեր գործուղման ու հոն է բանալին մեր ստացած ջերմ ընդունելութեան ու գտած յաջողութեան:

Թող գործուղուած ընկերները ըլլան «Դէպի Երկիր» գաղափարի կերտման առաջնորդները ու անոնց փաղանգին միանայ ամբողջ սփիւռքը՝ համոզուելով ու գիտակցելով, թէ ասիկա առաքելութիւն է եւ ոչ պարտականութիւն:

Վարձքը կատար, բոլոր գործուղուած ընկերներուն:

ՍԱՆԱՀԻՆ ԹՈՐՈՍ

Մելիքներու տուն՝ Մելիքաշէնի մէջ

ԳՈՐԾՈՒՂՈՒՄ՝ ԴԷՊԻ ԱՐՑԱԽ

Հայրենիքին ապագան խոստացողները

Ձաւարեան ուսանողական միութիւնը իր «Դէպի Երկիր» առաքելութիւնը շարունակեց նաեւ այս տարի. 14 ընկեր-ընկերուհիներ մեկնեցան Արցախ՝ գործադրելու ՁՈՄ-ի մշակած դաստիարակչական ծրագիրը: Անոնք, բաժնուելով վեց խումբերու, ուղղուեցան Քաշաթաղի հիւսիսային եւ հարաւային գիւղեր՝ Քարեգահ, Ծիծեռնավանք, Մոշաթաղ, Վան, Տիգրանաւան եւ Գետամէջ: 18 - 27 օգոստոս տեւած այս դաստիարակչական աշխատանքը կ'ընդգրկէր հայոց պատմութիւն, Արցախի պատմութիւն, ՀՅԴ պատմութիւն, ՀՅԴ դէմքերու ծանօթացում, անգլերէն լեզու եւ համակարգիչի գործածութեան դասընթացքներ:

ԾԻԾԵՌՆԱՎԱՆՔ

Ծիծեռնավանք գիւղը, որ կը գտնուի հիւսիսային Քաշաթաղի մէջ, Մելիքաշէն գիւղի բնակչութեան թիւին հետ հաշուած՝ ունի 160 բնակիչ: Գիւղը ունի դպրոց մը, ուր կը յաճախեն 7-17 տարեկան 29 աշակերտներ: Պէտք է նշել, որ դրացի գիւղէն՝ Մելիքաշէնէն աշակերտներ երեք քառորդ ժամեան ճամբան կը կտրեն, որ հասնին Ծիծեռնավանքի դպրոցը:

Գիւղը ունի ըմպելի ջուր եւ ելեկտրականութիւն, սակայն ճամբաները չեն ասֆալթապատուած, լուսաւոր չեն եւ ամէնէն մօտիկ բուժարանը 30 քմ հեռու է գիւղէն:

ՏԻԳՐԱՆԱՒԱՆ

Տիգրանաւան գիւղը, որ կը գտնուի հարաւային Քաշաթաղի մէջ, կը բաղկանայ 38 ընտանիքներէ՝ 160 բնակիչներով: Գիւղը ունի մէկ դպրոց՝ 60 աշակերտներով, ուր կը դասաւանդուին՝ հայերէն, հայոց պատմութիւն, ռուսերէն, անգլերէն, ուսողութիւն, քիմիագիտութիւն, բնագիտութիւն, մարզանք, ռազմագիտութիւն եւ ձեռային աշխատանք:

Գիւղը կը դիմագրաւէ ըմպելի ջուրի, փոխադրամիջոցի, բուժօգնութեան հարցեր, իսկ բնակարաններն ու ճամբաները նախնական պայմաններու տակ են: Յատկանշական էր գիւղացիներու ջերմ ընդունելութիւնը եւ կապուածութիւնը իրենց հողին: Զբաղելով հողագործութեամբ եւ անասնապահութեամբ՝ անոնք կ'ապրին համերաշխ ընտանիքի պէս, փոխանակելով իրենց բերքը:

ՎԱՆ

Վան գիւղը կը գտնուի Բերձորէն 4 ժամ հեռու՝ Ղարաբաղի հարաւային սահմանին վրայ: Ան կ'ընդգրկէ 17- 20 ընտանիքներ, ունի դպրոց մը՝ 24 աշակերտներով:

Գիւղը ունի ջուրի հարցեր. նոյնիսկ գիւղացիներուն խմած ջուրը ըմպելի չէ, ելեկտրականութիւնը յաճախ կ'ընդհատուի եւ չկայ բուժարան:

ԳԵՏԱՄԷՋ

Գետամէջ գիւղը, որ կը գտնուի հարաւային Քաշաթաղի մէջ, կը բաղկանայ 26 տուներէ՝ 96 բնակիչներով: Գիւղը ունի մէկ դպրոց, ուր կը յաճախեն նաեւ Այգեստան գիւղի աշակերտները:

Գիւղին գլխաւոր հարցերէն են բնակարաններու եւ ճամբաներու վատ վիճակը:

ՄՈՇԱԹԱՂ

Մոշաթաղ գիւղը հիւսիսային Քաշաթաղի գիւղերէն մէկն է, որ ունի 48 ընտանիք՝ 198 բնակիչներով:

Գիւղը ունի ըմպելի ջուր, սակայն կը դիմագրաւէ ճամբաներու եւ բնակարաններու հարցեր, որոնք կը գտնուին վատ վիճակի մէջ:

Դաստիարակչական ծրագրին մասնակցեցան նաեւ մօտակայ Միրիկ գիւղին աշակերտները. այս գիւղը ունի 48 ընտանիք՝ 160 բնակիչ:

ՔԱՐԵԳԱՀ

Քարեգահ գիւղը, կը գտնուի Բերձորէն 3 քմ հեռու. գիւղին բնակիչները կը զբաղին անասնապահութեամբ: Քարեգահ ունի նաեւ առեւտուրի կեդրոն մը:

Գիւղը ունի 2 դպրոց (մանկապարտէզ եւ նախակրթարան):

Համակարգիչի դասընթացքներ

Խաղի ժամեր

Փոքրիկները խանդավառուած հայոց պատմութեան նիւթերով

Դաշտագնացութիւն

Երգեցողութեան ժամեր

ԻՆՉՈ՞Ւ ԱՂՋԻԿՆԵՐԸ ԿԻԹԱՌ ՉԵՆ ՆՈՒՄԱԳԵՐ

ԵՐԲ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐ Կ'ՈՐՈՇԵՆ ՆՈՒԱԳԵԼ ԳՈՐԾԻՔ ՄԸ, ՅԱՃԱԽ ԿԸ ԿՐԵՆ ՍԵՌԱՅԻՆ ՆԱԽԱՏԻՊԱՐՆԵՐՈՒ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ, Կ'ԸՍԷ ՆՈՐ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ: ԹԵՐԵՒՍ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ Կ'ՈՐՈՇԷ ԱՅՍ ԿԱՄ ԱՅՆ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔԸ ՆՈՒԱԳԵԼՈՒ ՆԱԽԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ: ՍԱԿԱՅՆ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՈՐՈՇ ԳԻԾԵՐ, ՈՐՈՆՔ ՇԵՇՏՈՒԱԾ ԵՆ ԻԳԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՐԱԿԱՆ ՍԵՌԻ ՏԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ, ՀԱՒԱՆԱԲԱՐ ՎՃՌՈՐՈՇ ԴԵՐ ՈՒՆԻ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔ ՄԸ ՆՈՒԱԳԵԼՈՒ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ: ՕՐԻՆԱԿ, ՈՄԱՆՔ ԿԸ ՄՏԱԾԵՆ, ԹԷ ԴԱՍԱԿԱՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆԸ ԱՒԵԼԻ Կ'ԱՌՆՉՈՒԻ ԱՐՈՒԵՍՏ ՄԸ ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾԵԼՈՒ ՀԵՏ (ԻԳԱԿԱՆ), ՄԻՆՉԴԵՌ ԿԻԹԱՌՆ ՈՒ ԹՄԲՈՒԿԸ՝ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԸՄԲՈՍՏՈՒԹԵԱՆ (ԱՐԱԿԱՆ): ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆ, ՉԱՐՄԱՆԱԼԻ ՉԷ, ԹԷ ԻՆՉՈ՞Ւ ՄԱՆՉԵՐ ՉԵՆ ՍԻՐԵՐ ՍՐԻՆԳ ՆՈՒԱԳԵԼ, ԻՍԿ ԱՂՋԻԿՆԵՐԸ՝ ԿԻԹԱՌ: «ՊԻ. ՊԻ. ՍԻ.» ԿԸ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆԷ:

Երբ մանուկ մը կը յայտարարէ. «Կ'ուզեմ թմբուկ նուագել», նոյնիսկ ամէնէն երաժշտասէր ծնողները պահ մը յուսախաբութիւն կ'ապրին՝ մտածելով թմբուկին աղմուկին մասին:

Սակայն աւելի խաղաղ են այն տուները, ուր աղջիկներ կը նախընտրեն տաւիղը կամ սրինգը, որովհետեւ մանչերը ելեկտրական կիթառի կամ թմբուկի սիրահար են, ինչպէս կ'ըսէ Բրիտանիոյ կրթական հիմնարկին կողմէ հրապարակուած տեղեկագիր մը:

Դպրոցներու մէջ երաժշտական գործիքներ նուագելու հետեւող մանուկներ սեռային տարբեր խմբաւորումներ կը կազմեն, կ'ըսէ ուսումնասիրութիւնը, որ կեդրոնացած է Անգլիոյ եւ Կալեսի մէջ 16 տարեկան մանուկներու երաժշտական նախասիրութիւններուն վրայ:

Դպրոցներու մէջ տաւիղ եւ սրինգ նուագող աշակերտներուն 10-էն միայն մէկը կը պատկանի արական սեռին, մինչդեռ ելեկտրական եւ պաս կիթառ նուագող աշակերտները ջախջախիչ մեծամասնութեամբ մանչեր են:

Ուսումնասիրութենէն ետք հրապարակուած տեղեկագիրին հեղինակներէն Սիւ Հալլամի համաձայն, բազմաթիւ են այն պատճառները, թէ ինչո՛ւ այլ մարզերու մէջ, ինչպէս՝ մարմնակրթանքի, մեծ քայլեր առնուած են սեռերու միջեւ հաւասարութիւն ստեղծելու, սակայն նման ճիգեր չեն թափանցած երաժշտութեան դասարանները:

«Այնքան երկար ժամանակէ ի վեր գոյութիւն ունին այն կարծիքները, թէ ո՛ր գործիքը յարմար է մանուկներուն կամ չափահասներուն, որ այլեւս սեփականացուցած ենք զանոնք», կ'ըսէ ան:

«Հետեւաբար, երբ մանուկ մը կը յայտարարէ. «Կ'ուզեմ գործիք մը նուագել», կը սկսինք մտածել յատուկ սեռի մը յարմար գործիքի մը մասին»:

Ասիկա չի նշանակեր, թէ չափահասները «անյարմար» կը նկատեն գործիք մը, սակայն թերեւս անոնք զարմանք կ'արտայայտեն, նոյնիսկ՝ սոսկում, եւ ցոյց կու տան տրամադրութեան նշաններ՝ առանց գիտնալու, կը բացատրէ Հալլամ:

Գործիքին չափը (մեծ՝ արական սեռին համար). անոր ձայնաստիճանը (բարձր՝ իգական սեռին համար) եւ զայն նուագելու անհրաժեշտ ֆիզիքական յատկութիւնները մասնաբ պատասխանատու են ընտրութեան:

Թերեւս այլ ազդակ մըն է այն իրողութիւնը, թէ մետաղային գործիքներն ու թմբուկները երկար ժամանակ գործածուած են զինուորական մարզին մէջ, հետեւաբար կ'առնչուին պատերազմի:

«Չեմ կարծեր, թէ չափը տրամաբանական ազդակ մըն է գործիքի մը ընտրութեան մէջ: Այլապէս կայ տաւիղը, երաժշտական ամէնէն մեծ գործիքներէն մէկը, զոր նուագելու մէջ տիրական ներկայութիւն է իգական սեռը», կ'ըսէ Հալլամ:

«Հետեւաբար, այո՛, ճիշդ է, գործիքի մը ձայնաստիճանը, զայն կրելու ծանրութիւնը, արտաքին երեւոյթը եւ դարաւոր աւանդութիւնները գլխաւոր ազդակներ են անոնց ընտրութեան մէջ, թէեւ չենք անդրադառնար, սակայն այս ազդակները արմատացած են մեր մէջ»:

ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐՈՒ ՃՆՇՈՒՄ

Տեղեկագիրը կը զգուշացնէ մանուկները, որ չտարուին «սխալ» գործիքի մը ընտրութեան եւ անոր պատճառով իրենց բարեկամներուն կողմէ իրենց դէմ հալածանքի հաւանականութեան վախով: Անիկա կ'առաջարկէ, որ դպրոցներ կազմեն մէկ սեռէ յատուկ նուագախումբեր՝ պարտադրելու համար երկու սեռերուն, որ փորձեն տարբեր գործիքներ:

Արդեօք մանչերն ու աղջիկները ունին կենսաբանական տարբե՞ր նախասիրութիւններ: Միացեալ Նահանգներու մէջ կապիկներու վրայ կատարուած ուսումնասիրութիւն մը կ'եզրակացնէ, թէ մանչերը հիմնական հակում մը ունին ընտրելու արական խաղալիքներ:

Սակայն Վիքթորիա Ռաուի, որ դոկտորայի տիտղոս ստացած է երաժշտութեան մէջ սեռերու տարբերութեան ուսումնասիրութեամբ, կ'ըսէ, թէ մանուկներ միայն 6 տարեկանէն ետք ամուր եւ հաստատ գաղափար մը կը կազմեն «արական» եւ «իգական» երաժշտական գործիքներու մասին:

Կարգ մը ուսումնասիրութիւններ մտածել կու տան, թէ մանչերը կը նախընտրեն նորածեւութեան ցուցանիշ գործիքներ՝ դասական երաժշտութիւնը համարելով աղջիկներու յատուկ:

«Ասիկա հաւանաբար արդիւնք է այն իրողութեան, որ մանչերը կը սիրեն իրենց երաժշտութիւնը ընտրել ընկերային միջավայրի եւ անուղղակի միջոցներով, իրենց բարեկամներուն գիտելիքներէն օգտուելով, քան թէ՝ ամէն շաբաթ ուսուցիչի մը դասընթացքներուն հետեւելով»:

«Վստահաբար բարեկամներու շրջանակի ազդեցութիւնը իր դերը ունի մանչերու եւ աղջիկներու երաժշտական գործիքներու ընտրութեան մէջ»:

«Ձեւով մը աղջկան մը համար աւելի դիւրին է անցնիլ «մանչերու» դաշտը եւ շեփոր նուագել, սակայն մանչ մը աւելի դժուար պիտի կատարէր սրինգ նուագելու ընտրութիւնը», կ'ըսէ Ռաուի:

Տեղեկագիրը կ'ըսէ, թէ աղջիկները մեծնալով՝ աւելի կը տրամադրուին «մանչերու» յատուկ երաժշտական գործիք մը նուագելու: Իսկ այն իրողութիւնը, թէ աշխարհահռչակ երաժիշտներ կը ժխտեն վերոնշեալ յատուկ նախընտրութիւնները, մտածել կու տայ, թէ արհեստավարժ երաժշտութեան աշխարհին մէջ աւելի հեզասահ է ամէն ինչ:

ՅԱՐՄԱՐՈՒԹԻՒՆ

Սըր Ճէյմս Կալուէյ սուլիչ եւ ջութակ նուագել փորձած էր արդէն, երբ 10 տարեկանին նախընտրած է նուագել գործիք մը, որ աշխարհահռչակ պիտի դարձնէր զինք:

«Մեծ հայրս սրինգ կը նուագէր, հայրս սրինգ կը նուագէր, սորված էր իր մեծ հօրմէն եւ ինծի սորվեցուց,- կը պատմէ ան:- Փողոցը ամէն ոք սրինգ կը նուագէր»:

Հասակ նետելով Պելֆասթի բողոքական մէկ թաղամասին մէջ, ուր նուագախումբերը մաս կը կազմեն հաւաքական կեանքին. սըր Ճէյմսի մանկութիւնը չէր նմաներ Բրիտանիոյ մէջ որեւէ այլ տեղ հասակ նետող մանուկներուն կեանքին:

Սրինգի բազմաթիւ նուագախումբերու մէջ իգական սեռի նուագողներ չկային. Սակայն 39-րդ Օլտ պոյզ ֆլիթ պենտը, ուր Կալուէյ կը նուագէր. առաջին նուագախումբն էր. որ նուագելու առիթ կու տար աղջիկներուն:

Հետեւաբար ոչ ոք յօնքերը կիտած է, երբ Ճէյմս հետեւած է իր հօր քայլերուն: Սակայն ան կը կարծէ, թէ այսօր մեծ թիւով աղջիկներ սրինգ կը նուագեն՝ պարզապէս ֆիզիքական պատճառով:

«Աղջիկներուն համար շատ աւելի դիւրին է սրինգ մը կրելը, քան թէ՝ եղջերափող մը: Պարզապէս յարմարութեան հարց է: Երբեմն փոքրիկ աղջիկներ սրինգ կը նուագեն եւ կը շարունակեն այս գործիքը նուագել չափահաս դառնալէ ետք»:

Ասիկա հարց մը չէ արհեստավարժ երաժիշտներու շրջանակին մէջ, կ'ըսէ Կալուէյ: Իսկ տղամարդիկ առաջին սրինգը նուագող երաժիշտի դերը կը կատարեն Նիւ Եորքի Ֆիլհարմոնիք նուագախումբին նման աշխարհահռչակ նուագախումբերու մէջ:

Սակայն իրողութիւնը տարբեր է այլապէս աւելի լուսաւորեալ փոփ երաժշտութեան աշխարհին մէջ, ինչպէս կ'ըսէ Օլ ըպաութ Իվ խումբի պաս կիթառ նուագող երաժիշտ եւ գլխաւոր երգչուհի Ճիւլիան Ռեկըն: Այս խումբին մէջ սեռերու նախատիպարները տակաւին առկայ են: Ելեկտրական կիթառը տակաւին կը նկատուի արական գործիք մը, հակառակ վերջին տարիներուն Նենսի Ուիլսընի յայտնութեան՝ «Հարթ» խումբին մէջ եւ Շարլոթ Հետըրլիի՝ «Էշ» խումբին մէջ:

Ռեկըն 15 տարեկանին ելեկտրական Վուլուորթ կիթառ մը ստացած է իր մէկ զարմիկէն եւ պարտաւորուած է առանձին սորվիլ զայն նուագել:

«Դպրոցին մէջ առիթ չկար աւանդական նուագախումբերու յատուկ գործիքներէն տարբեր բան մը նուագել սորվելու, հետեւաբար առանձին կտրեցի ճամբան եւ շատ առանձին կը զգայի, երբ կը յաճախէի միայն աղջկանց վարժարան մը, ուր դասընկերուհիներէս ոչ ոք հետաքրքրուած էր ելեկտրական կիթառով», կ'ըսէ Ռեկըն:

«Կարծէք՝ արտառոց բան մըն էր ելեկտրական կիթառ նուագելու իմ հետաքրքրութիւնս: Բաւական ժողովրդականութիւն կը վայելէի դպրոցին մէջ եւ բազմաթիւ բարեկամներ ունէի, սակայն ելեկտրական կիթառ նուագելս պարզապէս կը նկատուէր արտառոցութիւններէս մէկը»:

Ռեկընի կիթառ նուագելու կարողութիւնները զարգացած են. երբ փոխադրուած է Լոնտոն եւ մաս կազմած է նուագախումբի մը:

Իր երաժշտական սէրը զարգացնելու համար Ռեկըն կ'երագէր դպրոց մը յաճախել 30 տարի առաջ: Այժմ շատ աւելի մեծ թիւով մանուկներ կը սորվին երաժշտական գործիք մը նուագել՝ շնորհիւ 7 տարեկանէն սկսեալ մանուկներուն երաժշտական կրթութիւն փոխանցելու կրթական ծրագիրներու:

Հարցը այն է. թէ արդեօք այս նոր ուղղութիւնը պիտի վերահաստատէ՞ նախապաշարումները. թէ ապագայ սերունդները պիտի ազատագրէ. որպէսզի անոնք կարենան գոհացում տալ նուագելու իրենց առաջին ներշնչումներուն:

ՄԱՆՉԵՐՈՒ ՆԱԽԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

- Ելեկտրական կիթառ՝ 81 առ հարիւր
- Պաս կիթառ՝ 81 առ հարիւր
- Փող՝ 77 առ հարիւր
- Թմբուկ՝ 75 առ հարիւր
- Աւագափող՝ 71 առ հարիւր

ԱՂՋԻԿՆԵՐՈՒ ՆԱԽԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

- Տաւիղ՝ 90 առ հարիւր
- Սրինգ՝ 86 առ հարիւր
- Ձայնամարզութիւն՝ 80 առ հարիւր
- Սափարա (ֆիֆ)՝ 79 առ հարիւր
- Աւագասրինգ՝ 78 առ հարիւր

ԵՐԿՈՒ ՍԵՌԵՐՈՒ ՆԱԽԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

- Ափրիկեան թմբուկներ
- Ֆրանսական փող
- Եղջերափող (քորնեթ)
- Սաքսոֆոն
- Թենոր փող

ԱՄԷՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՎԱՅԵԼՈՂ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԸ (ԵՐԿՈՒ ՍԵՌԵՐՈՒՆ ՔՈՎ)

- Ջութակ՝ 19 առ հարիւր
- Կիթառ (աքուսթիք, ելեկտրական, պաս)՝ 16.3 առ հարիւր
- Սրինգ՝ 10 առ հարիւր
- Բարձրասրինգ (քլարինեթ)՝ 9 առ հարիւր
- Ստեղնաշար՝ 7 առ հարիւր
- Շեփոր՝ 4.6 առ հարիւր
- Դաշնակ՝ 4.5 առ հարիւր
- Թմբուկ՝ 4.3 առ հարիւր

ՀԵՔԻԱԹՆԵՐՈՒ ՀՆԱԴԱՐԵԱՆ ԾՆՈՒՆԴԸ

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՀԵՔԻԱԹՆԵՐ ԵՒ ԱՒԱՆԴԱՊԱՏՈՒՄՆԵՐ, ՈՐՈՆՑ ՇԱՐՔԻՆ՝ «ԿԱՐՄԻՐ ԳԼԽԱՐԿԻԿԸ», ՇԱՏ ԱՒԵԼԻ ՀԻՆ ԵՆ, ՔԱՆ ԻՆՉ ՈՐ ՆԱԽԱՊԷՍ ԿԸ ԿԱՐԾՈՒԷՐ: «ԹԵԼԵԿՐԱՖ» ԿԸ ԳՐԷ ՄԱՐԴԱԲԱՆՆԵՐՈՒ ԿԱՏԱՐԱԾ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԵԿ ՆՈՐ ՅԱՅՏՆԱԲԵՐՈՒՄԻՆ ՄԱՍԻՆ.

Ծնողներու սերունդներ զանոնք պատմած են իրենց մանուկներուն՝ քանալէ առաջ: Սակայն «Կարմիր գլխարկիկ»ի նման պատմութիւններ հաւանաբար աւելի հին են, քանի ինչ որ նախապէս կը կարծէինք:

Մարդաբաններու կողմէ կատարուած ուսումնասիրութիւն մը հետազօտած է ժողովրդապատումներու արմատները եւ ի յայտ բերած է կապը՝ աշխարհի տարածքին տարբեր մշակոյթներու մէջ պատմուած տարբերակներու միջեւ:

Տըրամի համալսարանէն մշակութային մարդաբան Ճէյմի Թեհրանի «Կարմիր գլխարկիկ»ի 35 տարբերակներ ուսումնասիրած է աշխարհի տարածքին:

Այս պատմութեան եւրոպական տարբերակը կը պատմէ փոքրիկ աղջնակի մը մասին, զոր կը խաբէ գայլ մը՝ ծպտուած իբրեւ անոր մեծ մայրը: Չինական տարբերակին մէջ վագր մը կը փոխարինէ գայլը:

Իրանի մէջ, ուր տարօրինակ կը թուի աղջնակի մը առանձին թափառումը, պատմութիւնը կը հիւսուի փոքրիկ տղու մը շուրջ:

Ի տարբերութիւն այն տեսակէտին, թէ «Կարմիր գլխարկիկ»ի պատմութիւնը ծնունդ առած է Ֆրանսայի մէջ, 17-րդ դարուն Շարլ Փերոյի կողմէ առաջին անգամ գրի առնուելէ կարճ ժամանակ մը առաջ, Թեհրանի ի յայտ բերած է, թէ պատմութեան տարբերակները ունին հասարակաց արմատ մը, որ կ'երթայ աւելի քան 2600 տարի ետ:

«Ժամանակի ընթացքին ժողովրդային այս պատմութիւնները լուրջ փոփոխութիւններ կրած են եւ եղափոխուած՝ կենսաբանական ապրող մարմինի մը պէս: Անոնցմէ շատերը գրի առնուած են շատ ուշ, հետեւաբար տարբեր ձեւով յիշուած են կամ վերստեղծուած՝ հարիւրաւոր սերունդներու կողմէ», կ'ըսէ Թեհրանի:

«Երբ կը տեսնենք, թէ այս ժողովրդապատումները ինչպէ՛ս տարածուած են եւ փոփոխուած, բան մը կը սորվինք մարդկային հոգեբանութեան վերաբերեալ եւ կը գիտնանք, թէ ինչպիսի՛ բաներ անմոռանալի կը նկատենք»:

Մեր յայտնաբերած հնագոյն տարբերակը Եգովբոսի մէկ առակն է, որ կու գայ Ն. Ք. 6-րդ դարէն, հետեւաբար վերջին հասարակաց նախահայրը «Կարմիր գլխարկիկ»ի պատմութիւններուն վստահաբար աւելի հին է: Մեզի հասած է շատ հնադարեան պատմութիւն մը, որ եղափոխուած է ժամանակի ընթացքին», կ'աւելցնէ ան:

Թեհրանի, որ իր ուսումնասիրութեան արդիւնքները ներկայացուց այս ամառ Կիլտֆորտի մէջ տեղի ունեցած Բրիտանական գիտութեան փառատօնին, բնորոշած է «Կարմիր գլխարկիկ»ի դիպաշարի եւ տիպարներու 70 տարբերակներ:

Ան նկատած է, թէ պատմութիւնները կարելի է բաժնել եւ համախմբել տարբեր դասաւորումներու մէջ՝ ժամանակի ընթացքին անոնց եղափոխութեան համաձայն:

«Կարմիր գլխարկիկ»ի տարբերակներուն նախահայրը կը նկատուի նմանօրինակ այլ պատմութիւն մը՝ «Գայլը եւ ուլիկները», որուն մէջ գայլը կը ձեւացնէ, թէ ինք մեծ մայր այծ մըն է, որպէսզի կարենայ մուտք գործել այծի ձագերով լեցուն բնակարան մը:

Ափրիկէի մէջ պատմուող «Կարմիր գլխարկիկ»ի տարբերակները սերտօրէն կ'առնչուին այս սկզբնական պատմութեան, մինչդեռ Ճափոնի, Քորէայի, Չինաստանի եւ Պուրմայի մէջ պատմուող տարբերակները կը կազմեն քոյր խմբաւորում մը: Իրանի եւ Նիկերիոյ մէջ պատմուած տարբերակները ամէնէն աւելի սերտօրէն կ'առնչուին եւրոպական արդի տարբերակին:

Փերոյի ֆրանսական տարբերակը վերապատմուած է 19-րդ դարուն՝ Կրիմ եղբայրներուն կողմէ: Թեհրանի կ'ըսէ. «Շատ բան չենք գիտեր մէկ մշակոյթէն միւսը այս պատմութիւններուն անցումի գործընթացներուն մասին, սակայն հաւանական է, որ անոնք անցած են առեւտուրի ուղիներու ճամբով կամ՝ մարդոց տեղաշարժերուն»:

Մինեսոթայի համալսարանին մէջ այժմ հանգստեան կոչուած գերմաներէնի դասախօս Ճեք Զիփես, որ մասնագէտ է հեքիաթներու եւ անոնց արմատներուն, «խիստ հետաքրքրական» կ'որակէ ուսումնասիրութիւնը: Ան կը հաւատայ, թէ ժողովրդապատումները հաւանաբար օգնած են գոյատեւումի գաղտնիքներ փոխանցելու նոր սերունդներուն:

«Կարմիր գլխարկիկ»ը կը վերաբերի բռնութեան եւ բռնաբարութեան: Կը կարծեմ, թէ մարդիկ նոյնքան բիրտ էին Ն. Ք. 600-ին, որքան՝ ներկայիս, հետեւաբար անոնք պատմութիւններ պիտի փոխանակէին ամէն տեսակի բիրտ արարքներու վերաբերեալ»:

«Փորձած եմ ցոյց տալ, թէ այն պատմութիւնները. որոնք կ'առնչուին մեր շրջապատին յարմարելու գործընթացին եւ վերապրումին, մթերուած են մեր ուղեղին մէջ եւ տեւաբար զանոնք կ'օգտագործենք իբրեւ ամէն տեսակ աղբիւր», կ'ըսէ ան:

Պատրաստեց՝ Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

www.aztagdaily.com ԱԶԴԱԿ - ՖԷՅՍՊՈՒՔ ԱԶԴԱԿ - ԵՈՒԹԻՈՒՊ www.aztagmedia.com

AZTAG MEDIA
www.aztagmedia.com

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԼՈԹՕ

Թիւ 710 վիճակահանութեան շահող թիւերն են՝
9 10 15 19 27 35 լրացուցիչ թիւ՝ 14

ZEED 17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2009

28020	25,000,000
8020	450,000
020	45,000
20	4,000

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՀՐԱՆԴ ՊԵՏԻՐԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 20 սեպտեմբեր 2009-ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՀԱԼԷՊ *ՀԱԼԷՊ*

ԱՂԱՒՆԻ ԹԻՖԵՆՔՃԵԱՆի (ծնեալ՝ ԱՒԱԳԵԱՆ) մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 20 սեպտեմբեր 2009-ին, Հալէպի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ. Վիլլաներ, յաւարտ Ս. պատարագի:

Ծանօթ.- Յետ հոգեհանգստեան արարողութեան ցաւակցութիւններ պիտի ընդունուին «Արամ Մանուկեան» ժողովրդային տան «Լ. Շանթ» սրահին մէջ:

ՍԻՐԱՐՓԻ ԳԱՓԼԱՆԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 20 սեպտեմբեր 2009-ին. Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՈՒԱՏԻԱ ՄՈՒՆԻՐ ԱՊՊՈՒՏի մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 20 սեպտեմբեր 2009-ին, Անթիլիասի Մար Մըխայէլ եկեղեցւոյ մէջ (Սէյտէ հիւանդանոցին դիմաց), առաւօտեան ժամը 10:00-ին:

ՄԱՆՈՒԷԼ ԴԱՒԻԹԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 20 սեպտեմբեր 2009-ին, Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԲԻԱԹՐԻՍ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 20 սեպտեմբեր 2009-ին. Նոր Մարաշի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

Ի՞նչ ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՅ (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)

Կարեւորութիւն տուէք այնպիսի անձերու, որոնց հետ կրնաք երկխօսութիւն կատարել: Անիմաստ բաներու ժամանակ մի տրամադրէք, արժեւորեցէք ձեր շնորհները եւ ժամանակը:

ՅՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)

Պիտի արժանանաք գովեստի վերջերս ձեր կատարած օգտակար աշխատանքներուն համար: Բազմաթիւ անձերու հետ պիտի ունենաք հաճելի հանդիպում:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս)

Ձեր քափած ջանքերը պիտի արդիւնաւորուին, որքան ընտանեկան, նոյնքան ընկերային շրջանակի մէջ: Իրիկունը կրնաք գտնուիլ բարեկամներով ընթրիքի սեղանի մը շուրջ:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)

Նորութիւններ պիտի լսէք ձեր գործակիցներէն կամ բարեկամներէն, որոնք արտասահման կը գտնուին: Ներկայ պիտի ըլլաք արուեստի ձեռնարկի մը:

ԱՌԻԻԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)

Երկար ճամբայ կտրած էք ձեր ասպարէզին մէջ, նոր յղացումներով պիտի զարգացնէք ձեր ծրագիրները: Ձեզի պիտի օգնեն բարեկամներ:

ԿՈՅՍ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)

Մի մտահոգուիք վաղուան մասին: Ունիք հաւատարիմ հարազատներ եւ ձեր որոշումներուն հետեւողներ: Ձեր բախտը փորձեցէք վիճակահանութեամբ:

ԿՇԻՌԱ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)

Դրամական հարցերը կարիք ունին լաւ ու խոհեմ յանձնառութեան: Դրամատնային ձեր հաշիւներուն հետեւեցէք, մուրհակները վճարեցէք օրին:

ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)

Վերամուտը կը մօտենայ, եթէ ունիք դպրոցական զաւակներ, ուշադիր եղէք անոնց կարիքներուն: Ոչինչ ծգեցէք պատահականութեան կամ բախտին:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)

Համեստութիւնը արժանիք մըն է, որով կ'արժեւորուի անձ մը: Ձեր վերաբերումներուն մէջ նկատի առէք այս իրողութիւնը: Հեռու մնացէք ինքնահաւան անձերէ, որոնք չեն գիտեր, թէ ի՛նչ կ'ընեն:

ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)

Ձեր նախատեսած ծրագիրը ամբողջովին պիտի իրագործուի շնորհիւ ձեր հետեւողական աշխատանքին եւ ձեր թիկունքը կանգնած բարեկամներու:

ԾՈՎԱՆՈՅՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)

Առանձնութիւնը երբեմն կը փնտռուի, բայց մնայուն պէտք չէ ըլլայ: Այսօր ընդառաջ գացէք ձեզի ուղղուած ճաշի հրաւէրին. Գոհ պիտի մնաք:

ՁՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)

Մանր-մունր հարցերը խոշորացոյցով դիտելու ձեր բնաւորութիւնը մէկ կողմ դրէք. Յոռետեսութիւնը հիւանդութիւն մըն է, որ կը բուժուի միայն հաւատքով. Հաւատացէք բնութեան եւ նախախնամութեան զօրութեան:

50 ՏԱՐԻ ՄԱՍԱՂ

1959 -2009 *18 սեպտեմբեր*

ՏՈՄՍԵՐ

ՊՈԼԻՍԸ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱՆ...

Ամերիկայի մէջ կ'ապրին մօտաւորապէս 300 հազար հայեր, Պոլսոյ մէջ կան միայն 70 հազար հայեր:

Ամերիկահայաստանը ունի, մօտաւորապէս 40 լուսաւորչական եկեղեցի: Պոլիսը ունի 32 լուսաւորչական եկեղեցի:

Պոլիսը կը հպարտանայ իր 19 ազգային վարժարաններով (մէկ, երկուքը երկրորդական) իսկ Ամերիկահայաստանը... գլուխը վար կը կախէ, կը կարմրի, երբ դպրոցի մասին խօսք բացուի: Որովհետեւ մէկ հատիկ դպրոց ալ չունի:

Այս թիւերը ցոյց կու տան, որ աւելի դիւրին է եկեղեցի մը շինել, քան՝ նախակրթարան մը բանալ: Աւելի թեթեւ աշխատանք է տերտեր ու վարդապետ հասցնել, քան՝ վարժապետ եւ վարժուհի:

Եւ, անշուշտ, ազգը ոտքի վրայ պահելու տեսակէտէն (կարգ մը մարդոց համոզումով) շատ աւելի կարեւոր է սաղմոս քաղել ու «Տէր ողորմեա» ըսել, քան՝ հայերէն կարդալ եւ հայոց պատմութիւն սերտել:

Հեռուները երթալու պէտք չկայ այս ճշմարտութեան համոզուելու համար: Սա վերջին տասնամեակին մէկ երկու միլիոն տոլար հաւաքուեցաւ միայն (լուսաւորչականներու ճակատին վրայ) եկեղեցիներու շինութեան համար, բայց, տակաւին, հիմնադրամ մը երեւան բերուած չէ՝ նախակրթարաններու շարք մը բանալու համար, Ատլանտեանի ափերէն մինչեւ Ֆրեզնոյի այգիները:

Ուրիշ անգամ ըսած ենք, նորէն ըսենք. եկեղեցիի մը ներքնասրահը կամ ակումբի մը (սրճարանի մը) վարի յարկը, քով-քովի շարուած քանի մը գրասեղաններուն «դպրոց» անունը տալու իրաւունք չունինք: Մերձաւոր Արեւելքէն եկող հիւրերը վրանիս կը խնդան, երբ իրենց ցոյց տանք այդ «դպրոց»ները... Ետքն ալ այս ազգին, այս գաղութին հարստութիւնը:

Ողբացեալ Շանթը կը զարմանար.

- Ճանը՛մ, աս ի՛նչ տեսակ մարդիկ են աս ամերիկահայերը: Մեզի հազարներ կու տան, իրենց համար սենթ չեն ծախսեր...

Կարծեմ, ամերիկահայը կը նմանի սա դերձակին, որ դրացիին բաճկոնին կոճակը կը կարէ, բայց իր պատռած վերարկուն չի կարկտեր:

. . .

- Պոլսոյ մէջ 32 եկեղեցի եւ 19 վարժարան... Ամերիկայի մէջ՝ 40 եկեղեցի եւ ո՛չ իսկ մէկ վարժարան...

Յո՞ երթաս Ամերիկահայաստա՛ն: Դո՛ւն, որ կը խնդաս Պոլսոյ, Թեհրանի, Պէյրութի, Գահիրէի, Աթէնքի եւ ուրիշ տեղերու խեղճութեան, աղքատութեան եւ թշուառութեան վրայ: Դո՛ւն, որ կը պարծենաս, կը յոխորտաս քու **ուաշինկ մշի**ներովդ, քու **այս պաքս**երով, քու **թելեվիժըն**ներովդ, քու **ռէյտիո**ներովդ, քու **քար**երովդ, քու կերածներովդ ու խմածներովդ:

Հաշիւ ըրէք, որ այս մեծահարուստ գաղութը ունի, վեր- վար, վաթսուն հազար ընտանիք եւ... վաթսուն հազար **ուաշինկ մշի**ն, վաթսուն հազար **այս պաքս**, վաթսուն հազար **թելեվիժըն**, վաթսուն հազար **քար** եւ վաթսուն հազար **թոնս** ուտելիք, խմելիք, բայց վաթսուն աշակերտնոց ծաղկոց մըն ալ չունի: Ուզողը թող խնդայ, ուզողը թող լայ:

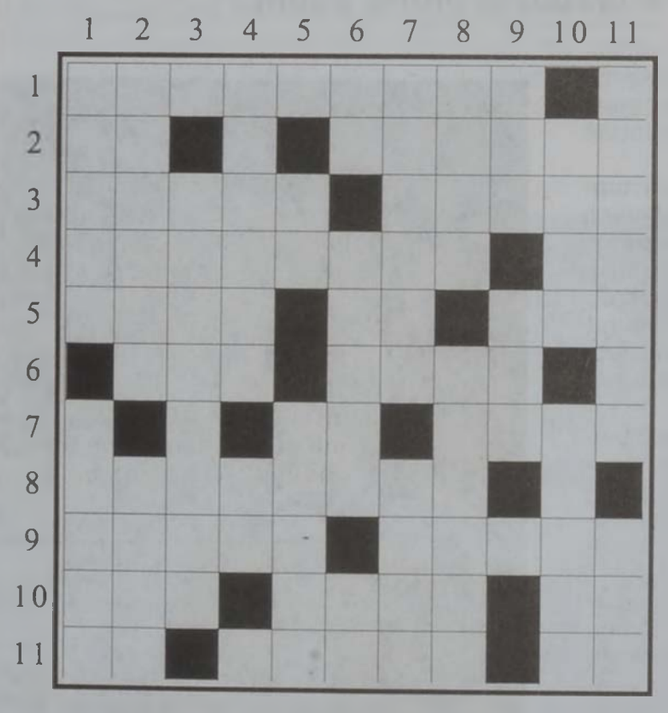
Վերոյիշեալ պատկերը (Պոլսէն եկած վիճակագրական կարճլիկ տեղեկութիւնը) չի՞ փաստեր, թէ ինչպէ՛ս երէկուան հարուստ հայկական Պոլիսը, նորէն այսօրուան աղքատ հայկական Պոլիսն է (մեր չհաւնած Պոլիսը), որ հայերէն կը սորվեցնէ վաղուան հայերուն ու նորէն ան է, որ կը լուսաւորէ ազգին ճանապարհը, հակառակ անոր որ կ'ապրի աննպաստ պայմաններու մէջ: Մինչ մենք՝ ազատ երկիրներու պարծենկոտներս ու յաւակնոտներս, կարծես թէ կը յօրանջենք, երբ դպրոցի խօսք բացուի:

«Շատ կը սխալիս» ըսողներէն կը խնդրեմ, որ ինծի ցոյց տան մէկ հատիկ նախակրթարան՝ այս ափերուն վրայ: Մէ՛կ հատիկ մանկապարտէզ...

ԵՒՐՈՊԱՑԻ

ԺԱՄԱՆՑ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7280

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Աշխոյժ, եռանդուն:
2. Շաղկապ - Ջնջան, կեղտաշոր:
3. Խիվախ, անվախ - Պտղատեսակ:
4. Տնկարան - Տառի մը անունը:
5. Եգիպտացի քրիստոնեայ - Յոգնակերտ մասնիկ - Թանձր:
6. Ամերիկեան պետութիւն - Գոմորի բախտակից քաղաք:
7. 100 մ2 - Իգական օտար անուն:
8. Մակերես կամ աստիճան:
9. Յամաքային սահմանային անցք Լիբանանի եւ Սուրիոյ միջեւ - Եղանակ:
10. Կոթած - Շնչարգելութիւն - Ո՞ւր:
11. Ձայնակից գիրեր - Ձմկիթ (հակ.) - Նմանաձայն տառեր:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Թռչնորսութեան մածուցիկ ճիւղ - Հրապոյր:
2. Յամաքամաս մը - Հայոց Ը. ամիսը:
3. Վշտակից, սգակից:
4. Յած - Ածականակերտ մասնիկ:
5. Ռուսերէն այո՛ - Հայ գրող:
6. Դրկից գիրեր - Նուրբ ջիղ - Նոյն տառերը:
7. Նախընթաց - Սուրիական լրատու գործակալութիւն (հակ.):
8. Հայոց Զ. ամիսը - Նաւակ:
9. Հին վէրք - Մորթային բիծ:
10. Պատմական բերդ մը - Արու էշ:
11. Քրիստոս խաչելութեան յանձնողը - Ուժգին ձայն:

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

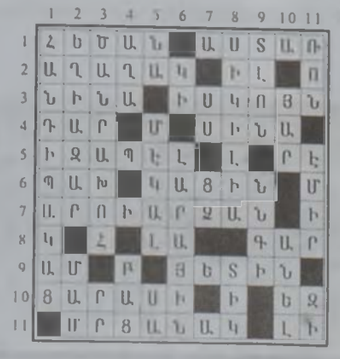
ՍՈՒՏՈՔՈՒ

4		9		6				
1								3
	3		8		4		5	
	7				5	4		
		2		8		3		
		5	3				9	
	6		7		9		3	
5								7
				4		5		8

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած գծացանցը բաղկացած է իւրաքանչիւրը 9 քառակուսի հաշուող 9 բաժիններէ (3x3): Բացառումի սկզբունքին կիրառումով իւրաքանչիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը զետեղել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ եւ 9 քառակուսինոց իւրաքանչիւր բաժին ունենայ 1էն 9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան միայն *մէկ անգամ* գործածուելու պայմանով: Այլ խօսքով՝ *ոչ մէկ պարագայի* արտօնուած է թուանշան մը կրկնել միեւնոյն շարքին, սիւնակին եւ բաժինին մէջ: Սկսելու համար կարգ մը թուանշաններ իրենց ճշգրիտ քառակուսիներուն մէջ զետեղուած են:

ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆՑԻ ԽԱՉԵՐՈՒՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7279

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

5	3	7	4	6	1	2	9	8
9	1	4	8	2	5	7	3	6
2	6	8	3	9	7	5	1	4
1	7	5	6	8	2	9	4	3
8	9	6	7	3	4	1	5	2
4	2	3	1	5	9	6	8	7
3	5	9	2	4	6	8	7	1
6	4	1	9	7	8	3	2	5
7	8	2	5	1	3	4	6	9

ՍԱԿԱՐԱՆ

Սուրիական թղթոսկի	32,75	33,25
Քուէյթեան տինար	5205	5225
Յորդանանեան տինար	2105	2115
Պահրէյնեան տինար	3950	3975
Ա. Մ. Էմիրութեանց տիրհամ	407	409
Քաթարեան ռիալ	410	412
Սէուտական ռիալ	398	400
Օմանեան ռիալ	3865	3890
Եգիպտական կինէ	265	275
Անգլիական սթերլին	2470	2480
Զուիցերիական ֆրանք	1450	1460
Թրքական լիրա	1000	1010
Ճափոնական հազար եէն	16,20	16,30
Ամերիկեան տոլար	1501	1514
Քանատական տոլար	1405	1415
Աւստրալիական տոլար	1303	1313
Եւրօ	2200	22100

●ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	363000	383000
Իրանեան մէկ ոսկի	352000	372000
Օսմանեան մէկ ոսկի	325000	345000
Մեքսիքական փեսոս	1,842,000	1,862,000
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	48,735,000	48,935,000
Մէկ օնս ոսկի	1017	1018
Մէկ օնս արծաթ	17,45	17,50

●Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը

Եւրօ	1,4745	1,4750
Քանատական տոլար	1,0605	1,0610
Զուիցերիական ֆրանք	1,0285	1,0290
Ճափոնական Եէն	91,15	91,20
Մէկ սթերլին	1,6535	1,6540

●Մէկ տոլար 381 դրամ

ԼՈՒՄԱՅԱՓՈԽ ԱԼԵՔՍԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ: ՀԵՌ. 01/252852

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Նկարչական հաստատութիւն մը կարիքը ունի պաշտօնեայ օրիորդի մը: Հեռ. 71-703181, Պուրճ Համուտ:

www.aztagarabic.com

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Տպարան «Շիրակ» կարիքը ունի սկսնակ պատանի գործաւորի մը: Դիմել՝ հեռ. 03-708035:

TAXI HOVIG

Taxiի սպասարկութիւն Լիբանանի եւ Սուրիոյ բոլոր շրջանները:

●Պուրճ Համուտէն դէպի օդակայան 20,000 լ. ոսկի:

●Մասնաւոր սպասարկութիւն դէպի Լաթաքիա եւ Քեսապ: Դիմել՝ հեռ. 03-579440:

ՕԴԵՐԵՒՈՅԹ ՈՒՐԲԱԹ, 18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2009 - *ՊԷՅՐՈՒԹ*

կ.ա. 6:00	կ.ա. 9:00	կ.ե. 12:00	կ.ե. 3:00	կ.ե. 6:00	կ.ե. 9:00
25°C	27°C	30°C	31°C	30°C	28°C

ԱՐԵՒՈՏ *ՋԵՐՄԱՍՏԻՃԱՆ*
ՑԵՐԵԿ՝ 32°C
ԽՈՆԱՒՈՒԹԻՒՆ՝ 52%
ԳԻՇԵՐ՝ 24°C 60%

ՎԱՂԸ՝ ՀՄԸՄ ԱՅՆՃԱՐ - ՀՄԸՄ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՅՉԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄ

Ս. Խաչվերացի տօնին առիթով վաղը շաբաթ, ՀՄԸՄ Այնճարի ֆութպոլի խումբը բարեկամական մրցումի մը ընթացքին պիտի հիւրընկալէ ՀՄԸՄ-ի ֆութպոլի ներկայացուցչական խումբը: Մրցումը տեղի պիտի ունենայ Այնճարի դաշտին վրայ, յետմիջօրէի ժամը 16:30-ին:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ՖԵՏԵՐԱՍԻՈՆԻ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐԸ

ԱՀՏ ԾԱՆՐ ՊԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱՏՆԵՑ ԱՆՍԱՐԸ՝ 5 - 0 ԱՐԴԻՒՆՔՈՎ

Լիբանանի ֆութպոլի ֆետերասիոնի բաժակի մրցաշարքի կիսաւարտական հանգրուանի երկրորդ ճակատումը, որ տեղի ունեցաւ երէկ, Պուրճ Համուտի քաղաքապետարանի դաշտին վրայ, իրարու դէմ հանեց Ահտը եւ Անսարը:

Ահտ 5 - 0 արդիւնքով ջախջախելէ ետք Անսարը, ապահովեց աւարտականի իր տոմսը, ուր իր դէմ պիտի ունենայ Սաֆան:

Աւարտական մրցումը տեղի պիտի ունենայ կիրակի, 20 սեպտեմբերին, Պուրճ Համուտի քաղաքապետարանի դաշտին վրայ, կէսօրէ ետք ժամը 3:30-ին:

ԵՂԻՇԷ ՄԵԼԻՔԵԱՆ ՊԻՏԻ ՄՆԱՅ ԱՌԱՆՑ ԱԿՈՒՄԲԻ

ԼՈՒԿԱՆՍՔԻ ՊԻՏԻ ՔԱՇՈՒԻ ՈՒՔՐԱՆԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵՆԷՆ

Ուքրանիոյ ֆութպոլի Ա. դասակարգի ախոյեանութեան իր մասնակցութիւնը բերող Լուկանսքի, որ մատնուած է տնտեսական շատ նեղ կացութեան, որոշեց քաշուիլ ախոյեանութենէն նկատի ունենալով, որ վերջերս ակումբը հովանաւորող նոր ընկերութիւն մը փնտռելու փորձերը անցան ապարդիւն:

Ասիկա կը նշանակէ, որ Հայաստանի ֆութպոլի ազգային խումբին մաս կազմող Եղիշէ Մելիքեան պիտի մնայ առանց ակումբի

Յատուկ մամլոյ ասուլիս մը տալով Լուկանսքիի Բ. խումբը պիտի շարունակէ իր մրցումները:

Ցարդ, անիկա ախոյեանութենէն չէ քաշուած, սակայն, այս շաբաթավերջին խումբը Մեթալուրկ Տոնեցքի դէմ տեղի ունենալիք ախոյեանութեան մրցումին դաշտ պիտի չներկայանայ:

Ակումբին համակիրներուն խնդրանքով, Լուկանսքիի Բ. խումբը պիտի շարունակէ իր մրցումները անմիջապէս ետք, արդէն իսկ խօսուեցաւ յաջորդին մասին: Շատ հաւանական է, որ նոր նախագահը ըլլայ առեւտրական Մերապ Շարանքիա եւ կամ Զվիատ Սիչինուա: Վերջինս Վրաստանի նախագահ Միխայիլ Սահակաշվիլիի ընտանեկան մօտիկ պարագաներէն մէկն է եւ Վրաստանի ֆութպոլին մէջ բաւական լաւ գործունէութիւն ունեցած է:

ՖԻՊԱ. ԱՍԻՈՅ ՊԱՍՔԵԹՊՈԼԻ ԱՂՋԿԱՆՑ 23-ՐԴ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԼԻԲԱՆԱՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿՈՎ ՍԿՍԱՒ ՄՐՑԱՇԱՐՔԸ՝ 83 - 68 ԱՐԴԻՒՆՔՈՎ ՊԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱՏՆԵԼՈՎ ՈՒԶՊԵՔԻՍՏԱՆԸ

Երէկ, Շենայի մէջ (Հնդկաստան) սկսաւ ՖԻՊԱ-ի Ասիոյ պասքեթպոլի աղջկանց 23-րդ ախոյեանութիւնը, երբ տեղի ունեցան առաջին օրուան մրցումները:

Լիբանանի աղջկանց ազգային խումբը յաղթանակով սկսաւ մրցաշարքը, երբ 83-68 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ուզպեքիստանը: Լիբանանէն ամէնէն աւելի կէտ նշանակողը հանդիսացաւ Շատա Նասըր (Անդրանիկ Պէյրութ), ան նշանակեց 23 կէտ: Անոր խմբակից ամերիկացի Շանթալ Էնտրըսըն, որ վերջերս լիբանանեան հպատակութիւն ստացաւ, նշանակեց 19 կէտ, իսկ Ուզպեքիստանէն Իրինա Ավերիանովա նշանակեց 21 կէտ (15-ը Ա. կիսախաղին):

Մրցումէն ետք, Լիբանանի մարզիչ Էլի Նասըր ըսաւ, թէ «հակառակ անոր որ Ա. կիսախաղին որոշ դժուարութիւններ ունեցանք, սակայն Բ. կիսախաղին մրցումը մեր հակակշիռին տակ առնելով տարինք վերջնական յաղթանակը»:

Իսկ 26 տարեկան Շատա Նասըր ըսաւ. «Մրցումին առաջին վայրկեանները քիչ մը դժուար եղան մեզի համար:

Սակայն հետզհետէ բարելաւելով մեր խաղարկութիւնը, տիրապետելով մեր մրցակիցին վրայ կրցանք արձանագրել մրցաշարքի մեր առաջին յաղթանակը»:

Լիբանանի յաջորդ մրցակիցը պիտի ըլլայ Մալեզիա, իսկ Ուզպեքիստանի մրցակիցը Սրի Լանքա: Նշենք, որ Մալեզիա երէկ 61 - 55 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց Ֆիլիփեան կղզիներէն:

Կէտերու մեծ տարբերութեամբ յաղթանակ արձանագրեց Ղազախստան, որ 94-40 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Սրի Լանքան:

Ստորեւ կու տանք այսօր տեղի ունենալիք մրցումներուն յայտագիրը (ժամերը Պէյրութի ժամանակացոյցով).

Մալեզիա - Լիբանան	**6:30**
Ղազախստան - Ֆիլիփեան կղզիներ	**8:30**
Ուզպեքիստան - Սրի Լանքա	**10:30**
Չինաստան - Ճափոն	**12:30**
Թայփէ - Հնդկաստան	**14:30**
Հարաւային Քորէա - Թայլանտ	**16:30**

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԺԻՒՏՈՅԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲԸ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻ ՖՐԱՆՍԱԽՕՍ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ 6-ՐԴ ԽԱՂԵՐՈՒՆ

«ԿԸ ՅՈՒՍԱՆՔ ԱՌՆՈՒԱԶՆ ՄԵՏԱԼԻ ՄԸ ՏԻՐԱՆԱԼ»

Կ'ԸՍԷ ՍԱՍՏ

Ինչպէս ծանօթ է, յառաջիկայ 27 սեպտեմբերէն 6 հոկտեմբեր, Լիբանան պիտի հիւրընկալէ ֆրանսախօս երկիրներու 6-րդ խաղերը:

Շատ մը ազգային խումբերու նման, Լիբանանի ժիւտոյի ազգային խումբը եւս կը պատրաստուի այդ խաղերուն:

Լիբանանի տղոց եւ աղջկանց ազգային խումբերուն մարզիչներն են Ֆետի Սայքալի եւ ճափոնցի Թուքատամա Թաքայուքի:

Անդրադառնալով Լիբանանի հաւաքականներուն կատարած փորձերուն Լիբանանի ժիւտոյի ֆետերասիոնի նախագահ Ֆրանսուա Սաատ ըսաւ, որ թէեւ օրական դրութեամբ մարզիկները երկու ժամ փորձ կը կատարեն ֆետերասիոնին առժամեայ կեդրոնատեղիին Պուտտա ակումբին մէջ (Ատմա), սակայն այդքան ալ մեծ ակնկալիքներ չկան Լիբանանի մարզիկներէն:

«Նախապէս ծրագրուած մարզումի բանակումները երկրէն դուրս, տեղի չունեցան նկատի ունենալով, որ մեզի խոստացուած նիւթական օժանդակութիւնը չտրամադրուեցաւ: Խումբը իր փորձերուն սկսաւ օգոստոսի սկիզբները, որովհետեւ մարզիչի ուշացում տեղի ունեցաւ: Թէեւ Ուզպեքիստանի, Կիպրոսի, Միացեալ Նահանգներու եւ Իտալիոյ մէջ բանակումներ կատարեցինք, սակայն եթէ Ֆրանսայի մէջ տեղի ունեցած մրցաշարքերուն մասնակցէինք, աւելի մեծ յոյսեր պիտի ունենայինք մետալներու տիրանալու առումով: Այժմ սակայն կը կարծեմ, որ մետալի մը միայն կրնանք տիրանալ», ըսաւ Սաատ:

Միւս կողմէ, Լիբանանի ժիւտոյի ֆետերասիոնը հրապարակեց անունները հաւաքականին մաս կազմող մարզիկներուն, որոնք պիտի ներկայացնեն Լիբանանը Ֆրանսախօս խաղերուն:

Ստորեւ կու տանք երկու կազմերը.

● ՏՂԱՔ

Ուիսամ Հայեք, Ֆրանսուա Շարպել Սաատ, Ժորժ Մուրհեպ, Ժատ Ֆատել, Զէյնետտին Թամրա, Ռուտի Հաշշաշ (հիմնական կազմ), Ռիշար Մաթար, Ճօ Նասըր, Քրիսթոֆ Խալաֆ, Սամիր Մաթթա, Տումեթ Մաթար եւ Ուիսամ Օպէյտ (պահեստի կազմ):

● ԱՂՋԻԿՆԵՐ

Լոլիթա Տաղեր, Ռոմի Պշարա, Քերրըն Շամմաս, Ճէյն Խալիֆէ, Էլսի Ուրիպէ եւ Լուիզ Պու Ռաշետ:

ԵՈՒ. Է. ԷՖ. Ա. - ԵՒՐՈՊԱՅԻ 19 ՏԱՐԵԿԱՆԷՆ ՎԱՐ ԱՂՋԿԱՆՑ ՁՅՈՒԻՄԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ԱՅՍՕՐ ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ ԿԸ ՄԵԿՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՂՋԿԱՆՑ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆԸ

Հայաստանի ֆութպոլի ֆետերասիոնը երէկ պաշտօնական հաղորդագրութեամբ մը յայտարարեց, որ ուրբաթ, 18 սեպտեմբերին Հունգարիա պիտի մեկնի Հայաստանի 19 տարեկանէն վար կրտսերներու ֆութպոլի ազգային խումբը իր մասնակցութիւնը բերելու համար 19 - 24 սեպտեմբերին տեղի ունենալիք Եու. է. էֆ. Ա.ի Եւրոպայի 19 տարեկանէն վար աղջկանց կրտսերներու ախոյեանութեան գտումի մրցաշարքին:

Հայաստան յաջորդաբար պիտի մրցի Պելճիքայի (19 սեպտեմբեր), Հունգարիոյ (21 սեպտեմբեր) եւ Լաթվիոյ (24 սեպտեմբեր) դէմ:

Հայաստանի հաւաքականի մարզիչ Սամուէլ Ադամեանի կողմէ նկատի առնուած 18 մարզիկներն են.

Բերդապահներ. Թագուհի Գրիգորեան (Բանանց) եւ Լիլիթ Բարսեղեան (Վանաձոր):

Յետսապահներ.- Նարէ Պէյրութեան, Սոնա Շահինեան (Բանանց) եւ Յասմիկ Երիմեան (Ֆուրման):

Միջնապահներ.- Միրէյ Արապեան, Քրիստինէ Գրիգորեան, Քրիստինէ Մանկասարեան (Բանանց), Անի Զոհրապեան, Ժաննա Ասլիքեան, Անահիտ Դաւիթեան (Վանաձոր), Մարիամ Պետրոսեան (Գիւմրի), Տաթեւիկ Մանուկեան եւ Մարինէ Կարապետեան (Քոլեճ):

Յառաջապահներ.- Վանանէ Նանայեան, Գայիանէ Դաւթեան (Վանաձոր), Էլիոնորա Դաւթեան եւ Լիլիթ Կարապետեան (Բանանց):

ՎԱՂԸ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ՖԻՆԼԱՆՏԱ

ՖԻՆԼԱՆՏԱ ՊԱՀԱՆՋԵՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆԻ ՄԱՐԶԻՉԻՆ ԴԱՇՏԷՆ ՀԵՌԱՑՈՒՄԸ

Հայաստանի աղջկանց հաւաքականը, վաղը շաբաթ, «Հրազդան» մարզադաշտին վրայ պիտի հիւրընկալէ Եւրոպայի ուժեղագոյն հաւաքականներէն մէկը Ֆինլանտան: Հիւր կազմը, որ արդէն իսկ ժամանած է Երեւան, երէկ «Նայիրի» մարզադաշտին վրայ կատարեց իր փորձերը:

Այդ փորձերուն ներկայ էր նաեւ Հայաստանի հաւաքականի մարզիչ Սամուէլ Ադամեան: Երբ Ֆինլանտացիները նկատեցին անոր ներկայութիւնը, անմիջապէս դադրեցուցին իրենց փորձերը պահանջելով Հայաստանի մարզիչին հեռացումը մարզադաշտէն:

Ֆինլանտացի հաւաքականի ներկայացուցիչները դիմելով Հայաստանի ֆութպոլի ֆետերասիոնին, պահանջեցին ոչ ոքի թոյլ տալ ներկայ գտնուիլ իրենց կատարած փորձերուն:

Ի տես այս երեւոյթին Ադամեան ըսաւ, թէ իրեն համար բաւական տարօրինակ թուեցաւ, որ Ֆինլանտացի նման զօրաւոր հաւաքական մը իր փորձերը կ'ուզէ կատարել գաղտնօրէն:

ՃԱՏՐԱԿ

ԳԱԲՐԻԷԼ ՍԱՐԳՍԵԱՆ ԻՐ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ՊԻՏԻ ԲԵՐԷ ԻՆՎԵՆԹԻ-2009 ՃԱՏՐԱԿԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻՆ

Ճատրակի ողիմպիականի ախոյեան Գաբրիէլ Սարգսեան իր մասնակցութիւնը պիտի բերէ 18-26 սեպտեմբերին Անվերսի մէջ (Պելճիքա) տեղի ունենալիք Ինվենթի-2009-ի ճատրակի միջազգային մրցաշարքին, կը յայտնէ Հայաստանի ճատրակի ֆետերասիոնը: Մրցումները պիտի սկսին ժամը 15:00-էն սկսեալ (Պէյրութի ժամանակացոյցով):

Սարգսեանի մրցակիցները պիտի ըլլան էթիեն Պաքրօ, Եան Թիմման, Էմիլ Սութովսքի, Քրիշնան Սասիքիրան, Պարթոսց Սոքօ, Տէյվիտ Հաուըլ, Անթուանեթթա Սթեֆանովա, Աննա Մուզիչուք եւ Պարթ Միշիելս:

Մրցաշարքին նախօրեակին, տիտղոսին տիրանալու թեկնածուներուն շարքին կը նկատուի Սարգսեան նկատի ունենալով, որ ընդհանուր դասաւորման մէջ (2678 կէտ) հայրենի վարպետը միայն էթիեն Պաքրոյի (2709 կէտ) ետին կը գտնուի:

Ի՞ՆՉ ԿԸ ԳՐԵՆ . . .

Շարունակուած 3րդ էջէն

հարցերը լուծել, սակայն ներքին կեանքին մէջ պէտք է երկխօսութիւնն ու հանդարտութիւնը պահպանուին, ինչ ալ ըլլան պայմանները: Ժողովրդավարական կերպով տրամադրուիլ կառավարութեան կազմութեան առընչութեամբ հաստատելով, որ եթէ բոլոր լիբանանցիները նպատակ առաջադրեն հարցերը լուծելով կառավարութեան կազմութեան հասնիլը, այն ատեն բնականաբար ամէն ինչ յաջող պիտի ընթանայ:

«Ախպար»ի համաձայն, պէտք չէ մեծ կարեւորութիւն ընծայել այն հանգամանքին, որ Հարիրի երկրորդ հանգրուանին նուազ ձայներ ստացաւ, քան առաջինին պարագային, երբ իրեն յանձնուեցաւ կառավարութեան կազմութեան յանձնառութիւնը, որովհետեւ խորքին մէջ հարցը վարչապետին մօտ չէ, այլ կառավարութեան կազմութեան գործընթացին:

Թերթը դիտել տուած է, որ լիբանանեան հարցերը լուծելով ազգային միասնականութեան կառավարութիւն կազմելը կախարդական լուծման կը կարօտի, եւ ոչ թէ կախարդական վարչապետի:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ՝ ԹՐՔԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԻՆ

Երէկ լոյս տեսած լիբանանեան օրաթերթերը անդրադարձած են Սուրիոյ նախագահ Պաշշար Ասատի Պոլիս տուած այցելութեան եւ վարչապետ Էրտողանի հետ անոր ունեցած տեսակցութեան, որուն ընթացքին քննարկումի նիւթ եղած են շրջանային իրադարձութիւնները, ինչպէս նաեւ լիբանանեան թղթածրարը:

Լիբանանեան օրաթերթերը գրած են, որ Թուրքիոյ վարչապետը մտահոգութիւն յայտնած է լիբանանեան կառավարութեան կազմութեան ուշացման առնչութեամբ նշելով, որ ինք հետաքրքրուած է շրջանային կայունութեամբ, որուն մէջ մեծ դեր կը կատարէ լիբանանեան կայունութիւնը:

Թերթերը լուսարձակի տակ առած են նաեւ արաբական մակարդակի վրայ թրքական միջնորդութեան յատուկ տեղ տալու փորձերուն

ԱՆԱՐԱՏ ՅՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅ ՔՈՅՐԵՐՈՒ Ս. ՇՈՒՇԱՆ ՄԱՆԿԱՄՍՈՒՐ

Հեռ. (01) 449580
Էշրեֆիէ - Ժեհթաուի

Ս. Շուշան մանկամսուրը իր աշխատանքին կը սկսի երեքշաբթի, 1 սեպտեմբեր 2009-ին, առաւօտեան ժամը 7:30-էն մինչեւ յետմիջօրէի ժամը 5:00 եւ կ'ընդունի նորեկ մանուկներ 3 ամիսէն սկսեալ մինչեւ 4 տարեկան:

ՅԱՏՈՒԿ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ՝ ԱՇԽԱՏՈՂ ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ

Մանկամսուրը ունի յատուկ անձնակազմ, կարող հիւանդապահուհի եւ անոր պատասխանատուութիւնը յանձնուած է Ս. Շուշան մանկամսուրի քոյրերուն: Մանրամասնութեանց համար դիմել Ս. Շուշան մանկամսուրի տնօրէնութիւն:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ՖԵՏԵՐԱՍԻՈՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑ ԻՐ ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԸ

Երէկ, պաշտօնական հաղորդագրութեամբ մը ելոյթ ունենալով, Վրաստանի ֆութպոլի ֆետերասիոնի նախագահ Նոտար Ախալքացի ներկայացուց իր հրաժարականը: Ան ըսաւ, թէ իր հրաժարականը ներկայացուց ազգային խումբին արձանագրած ձախող արդիւնքներուն պատճառով:

Անոր հրաժարականի լուրը հրապարակուելէն

Նշենք, որ Նոտար Ախալքացի, որ 2005-էն ի վեր կը վարէ ֆետերասիոնի նախագահի պաշտօնը, երբ յաջորդեց Մերապ Ժվանիի: Վերջինս աւելի ուշ ձերբակալուեցաւ կաշառքներ ստացած ըլլալու յանցանքով ամբաստանուելէ ետք:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՇԱՀՈՂ ԹԻՒԵՐՆ ԵՆ

17-09-2009

5	5,000 լ.ո.
59	10,000 լ.ո.
719	20,000 լ.ո.
1875	40,000 լ.ո.
9422	40,000 լ.ո.
6023	100,000 լ.ո.
2051	100,000 լ.ո.
4742	200,000 լ.ո.
9480	300,000 լ.ո.
13550	1,000,000 լ.ո.
14763	1,000,000 լ.ո.
25368	1,000,000 լ.ո.
49310	2,000,000 լ.ո.
37157	2,000,000 լ.ո.
00920	4,000,000 լ.ո.
36651	4,000,000 լ.ո.
39893	8,000,000 լ.ո.
00125-B	120,000,000 լ.ո.
00125-A	12,000,000 լ.ո.
49752-B	60,000,000 լ.ո.
49752-A	6,000,000 լ.ո.

ՄԻԱՍԻՆ ԱԻԵԼԻ ՁՕՐԱՒՈՐ ԵՆՔ TOGETHER WE ARE STRONGER

AFHIL ԱՖՀԻԼ

Home Medical Equipment Services

AFIL HEALTH CLUB

P.T.S AMBULANCE

AFIL CAR - LIFE - TRAVEL - X-PAT

UNIVERSITY FUND

AFHIL Mednet Network Clinics

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԹՈՒՐՔԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ԹՈՒՐՔԻԱ ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻՆ ԱՋԱԿՑԵԼՈՒ ՔԱՅԼԵՐՈՒ ԿԸ ՁԵՌՆԱՐԿԵՆ

Թրքական «**Թի.ճի.Ար.Թի. Հապեր**» կայքէջը կը հաղորդէ, որ Միացեալ Նահանգներու քրքական կազմակերպութիւնները կ'ողջունեն Հայաստան-Թուրքիա յարաբերութիւններու կարգաւորման քայլերը:

Ուշադրութեան մէջ գտնուող Ամերիկացի թուրքերու դաշինք կազմակերպութիւնը Հայաստան-Թուրքիա յարաբերութիւններու կարգաւորման քայլերուն իր աջակցութիւնը յայտնած է: Տուեալ կազմակերպութիւնը դիմած է նաեւ Միացեալ Նահանգներու Քոնկրեսին Հայաստան-Թուրքիա հաշտութեան գործընթացին աջակցութիւն ցոյց տալու համար: Կազմակերպութիւնը քոնկրեսականներէն պահանջած է կարեւոր դեր ստանձնել Միացեալ Նահանգներու մէջ ապրող թուրքերու եւ հայերու միջեւ երկխօսութիւն ստեղծելու հարցին մէջ Հայոց ցեղասպանութեան հարցը ծգելով պատմաբաններուն եւ մասնագէտներուն:

Ամերիկացի թուրքերու դաշինք կազմակերպութիւնը մէկ ուսումնական տարուան կրթաթոշակ ճշդած է հարիւր ամերիկահայ ուսանողներու, որոնք կը ցանկան Թուրքիոյ մէջ ուսանիլ:

«Թիւրքիյէ» օրաթերթը կը տեղեկացնէ, որ հարիւր հայ աշակերտներ վեց ամսուան համար կրթութիւն պիտի ստանան թրքական համալսարաններուն մէջ: Հայ աշակերտները Թուրքիոյ մէջ կրթութիւն պիտի ստանան կազմակերպութեան զօրակցութիւնը վայելող ծրագիրի մը ծիրին մէջ: Այդ ծրագիրին համաձայն, հայ ուսանողները թրքական մշակոյթին յաւելեալ ծանօթութիւն պիտի ունենան, ինչպէս նաեւ հայ եւ թուրք աշակերտներու միջեւ խաղաղութեան կամուրջ մը պիտի հաստատուի:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ԹՈՒՐՔԻԱ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋ ՆԵՐՔԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԻՆ

ՏԱՒՈՒԹՕՂԼՈՒ ԱՆԳԱՄ ՄԸ ԵՒՍ ԿԸ ԽՈՍՏԱՆԱՅ ՉՀԻԱՍԹԱՓԵՑՆԵԼ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԸ

Թրքական «Թուտէյզ Ջաման» օրաթերթը կը հաղորդէ, որ Հայաստան-Թուրքիա արձանագրութիւններուն շուրջ Թուրքիոյ մէջ կատարուող ներքին քննարկումներու ծիրին մէջ, Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Ահմեթ Տաւութօղլու հանդիպում ունեցած է Հանրապետական ժողովուրդի կուսակցութեան ղեկավար Տենիզ Պայքալի, Բարօրութիւն կուսակցութեան ղեկավար Նուման Քուրթուլմուշի եւ ժողովրդավարական ձախ կուսակցութեան ղեկավար Մասում Թիւրքերի հետ:

Տաւութօղլու անցեալ շաբաթ հանդիպում ունեցած էր Թուրքիոյ խորհրդարանի նախագահ Մեհմեթ Ալի Շահինի հետ: Ազգայնական շարժում կուսակցութեան ղեկավար Տեւլեթ Պահչելի հանդիպում ունենալու Տաւութօղլուի դիմումը մերժած է:

Ընդդիմադիր վերոնշեալ երեք կուսակցութիւններու ղեկավարներն ալ Տաւութօղլուի հետ իրենց հանդիպման ընթացքին Երեւանի եւ Անգարայի միջեւ յարաբերութիւններու բարելաւման ընթացքը կապած են Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման հետ:

Անոնց մտահոգութիւնը փարատելու համար Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարը վստահեցուցած է, որ «մենք մեր ազրպէյճանցի եղբայրները տխրեցնող քայլ մը պիտի չառնենք: Անոնք անմիջականօրէն տեղեակ կը պահուին ամբողջ գործընթացէն եւ այդ մէկը առաջուան պէս պիտի շարունակուի»: «Միլլիյէթ» օրաթերթը կը նշէ, որ Տաւութօղլու յայտնած է, թէ Հայաստան-Թուրքիա արձանագրութիւնները պիտի ստորագրուին 13 հոկտեմբերին, սակայն մինչեւ ներխուժումի ենթարկուած ազրպէյճանական հողամասերէն Հայաստանի հեռանալը թրքական խորհրդարանը պիտի չվաւերացնէ գանոնք:

Բարօրութիւն կուսակցութեան ղեկավար Նուման Քուրթուլմուշ Տաւութօղլուին յայտնած է, որ «այն տպաւորութիւնը կայ, թէ գործընթացը հայկական կողմին վերահսկողութեան տակ է: Մենք այդ մէկը յարմար չենք նկատեր: Գործընթացը հայկական կողմին վերահսկողութենէն դուրս պէտք է բերուի»:

Ի պատասխան անոր Տաւութօղլու ըսած է.«Այո, ինչպէս ըսիք այդպիսի տպաւորութիւն մը կայ: Սակայն ատիկա ճիշդ չէ: Գործընթացին ոչ ոք կը վերահսկէ»:

Քուրթուլմուշ ըսած է, թէ իր կուսակցութիւնը պիտի չզօրակցի Հայաստան-Թուրքիա յարաբերութեանց կարգաւորման գործընթացին, այնքան ատեն, որ Լեռնային Ղարաբաղի հարցը չէ լուծուած: Ան եւ Տաւութօղլու համաձայնած են Ֆիթրի տօնէն ետք դարձեալ հանդիպիլ:

ՉԵՉԵՆԻՈՅ ՄԷՋ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻԻՆ ՄԸ ՎԵՑ ՎԻՐԱՒՈՐՆԵՐ ԿԸ ՊԱՏՃԱՌԷ

Հարաւային Ռուսիոյ Չեչենիա շրջանի մայրաքաղաքին մէջ ոստիկանական ինքնաշարժի մը դէմ երէկ տեղի ունեցած անձնասպանական գործողութիւն մը վեց վիրաւորներ պատճառեց:

Ռուսական լրատու գործակալութիւններ պայթումէն վնասուած անձերու մասին հակասական տեղեկութիւններ փոխանցեցին, սակայն տեղական պաշտօնատարներ յայտնեցին, որ զոհեր չեն արձանագրուած:

Չեչենիոյ ներքին գործոց նախարար Ռուսլան Ալխանով դէպքին վայրէն յայտնեց, որ «ես պաշտօնապէս կը յայտարարեմ, որ պայթումին պատճառով զոհեր չկան: Չեչեն երկու ոստիկաններ եւ չորս քաղաքացիներ վիրաւորուած են»:

Ականատես մը «Ռոյթըրզ» լրատու գործակալութեան յայտնեց, որ երիտասարդ կին մը մօտեցած է ոստիկանական ինքնաշարժին եւ ինքզինք պայթեցուցած: Ուրիշներ ըսին, թէ պայթումին ժամանակ ինքնաշարժին մէջ երեք ոստիկաններ կային:

Ռուսական «Ինթըրֆաքս» լրատու գործակալութիւնը յայտնեց, որ անձնասպանական գործողութեան հեղինակ կնկան գլուխը գտնուած է:

Ռուսիա 1990-ական թուականներուն չեչեն անջատողականներու դէմ երկու պատերազմներ մղած է: Վերջին ամիսներուն իսլամական զինեալներու կողմէ ապահովական ուժերու եւ տեղական ղեկավար դէմքերու դէմ յարձակումներու շարք մը քանդած է քանի մը տարուան յարաբերական հանդարտութիւնը եւ Հիւսիսային Կովկասի շրջանին վրայ Քրեմլինի վերահսկողութեան շուրջ հարցականներ յառաջացուցած:

Հիւսիսային Կովկասի տարածքին ղեկավարներ անցեալ ամիս Ռուսիոյ նախագահ Տմիթրի Մետվետեւին զգուշացուցին, որ իրենք կը պայքարին հակակշռելու համար իսլամական ըմբոստութիւն մը, որ ներթափանցած է ընկերութեան բոլոր շրջանակներուն մէջ:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԱՐԳՍԵԱՆ ՀԻՆԳ ԺԱՄՆՈՑ ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Արմէն Ռուստամեան կը խորհրդակցի այլ կուսակցութիւններու ղեկավարներուն հետ

Քննարկումը դռնփակ էր, եւ մինչեւ աւարտը Հայաստանի նախագահի մամլոյ բաներ Սամուէլ Ֆարմանեան լրագրողներուն ըսաւ, թէ կը ծաւալին աշխուժ քննարկումներ, որոնց կը մասնակցի նաեւ արտաքին գործոց նախարար Էդուարդ Նալբանդեան: Նախագահին եւ արտաքին գործոց նախարարութեան աշխատակազմերու ներկայացուցիչները գրի կ'առնեն մասնակիցներու բոլոր առաջարկները:

Խորհրդակցութիւնը մօտ 5 ժամ տեւեց, սակայն ինչպէս աւելի ուշ լրագրողներուն տուած մեկնաբանութեան մէջ ՀՅԴ Հայաստանի Գերագոյն մարմինի ներկայացուցիչ Արմէն Ռուստամեան նշեց, Դաշնակցութեան մտահոգութիւնները Հայաստան - Թուրքիա արձանագրութիւններուն կապակցութեամբ չեն փարատած: Ըստ անոր, պարզ դարձած է, որ հիմնական փոփոխութիւնները վաւերացման հանգրուանին կը նախատեսուին: Այդ կը նշանակէ, որ եթէ լուրջ եւ կարեւոր տեսակէտներ կան, ապա բանակցողը անոնք նկատի պէտք է առնէ եւ իր հայեցողութեամբ որոշէ գանոնք պաշտպանե՞լ, թէ՞ ոչ:

«Չըսին, թէ որ առաջարկը պիտի ընդունուի, որ մէկը ոչ, բայց ես հասկցայ, որ հարցը այսպէս դրուած է՝ կա՛մ կը ստորագրէք այն ինչ որ կայ, կա՛մ չէք ստորագրեր: Ասիկա մեզի համար անընդունելի է», ըսաւ Արմէն Ռուստամեան:

Հանդիպման ընթացքին Դաշնակցութիւնը ներկայացուցած է իր բոլոր մտահոգութիւնները թէ գործընթացին, թէ արձանագրութիւններուն առնչութեամբ ընդգծելով, որ ներկայի տեսքով Հայաստան գործընթացը կը տանի Թուրքիոյ ձեռնտու եւ մեզի համար վտանգաւոր հունով:

Ըստ Արմէն Ռուստամեանի, թէեւ ոչ միայն Դաշնակցութիւնը, այլեւ այլ քաղաքական ուժեր իրենց մտահոգութիւնները ներկայացուցած են, այսուհանդերձ Հայաստանի նախագահին կարծիքը անփոփոխ մնացած է, ըսելով՝ որ արձանագրութիւններուն մէջ վտանգ չկայ: Իշխանութիւններուն փաստարկը այն է, որ պայքարը պիտի շարունակուի, ժամանակի ընթացքին մտահոգութիւնները կարելի պիտի ըլլայ չէզոքացնել, սակայն, ըստ Ռուստամեանի, հարցը պիտի յառաջանայ, ո՞վ ընդունակ պիտի ըլլայ այդ փաստաթուղթերէն աւելի շատ օգուտ քաղել:

«ԵԹԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԹՈՒՐՔԻԱ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՇՈՒՐՋ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

Թուրքիա իր խորհրդարանին մէջ վաւերացումը պիտի օգտագործէ գործընթացը ծգծգելու համար: Կիրօ Մանոյեան ճիշդ կը նկատէ, որ գործադիր իշխանութիւնը պատասխանատուութիւնը ստանձնէ:

Ըստ Կիրօ Մանոյեանի, հանրութիւնը պէտք է առաւելագոյն չափով իրազեկուած ըլլայ թէ Հայաստանի, թէ Սփիւռքի մէջ: Թէեւ արձանագրութիւններու նախաստորագրման յաջորդ օրը Հայաստանի նախագահ հայ դեսպաններուն հետ հանդիպման ընթացքին յանձնարարեց Սփիւռքի մէջ քննարկումներ կազմակերպել, սակայն այդ մէկը չի կատարուիր: Սփիւռքի տեսակէտները յայտնի են դէմ են արձանագրութիւններու ստորագրման: Նոյնիսկ այն կազմակերպութիւնները, որոնք առաջին օրերուն որոշ չափով դրական տրամադրուած էին, հիմա իրենց դիրքորոշումը խստացուցած են:

Քանի որ Սփիւռքի մէջ եւս քննարկումներ չեն կատարուիր, ատիկա կը փորձէ իրականացնել Դաշնակցութիւնը այլ ուժերու հետ համագործակցելով: 19 սեպտեմբերին ՀՅԴ-ն Նիւ Եորքի մէջ պիտի կազմակերպէ զանգուածային ծեռնարկ մը, իսկ 27 սեպտեմբերին Քալիֆորնիոյ մէջ ՍԴՀԿ-ի եւ Ամերիկահայերու խմբաւորում կազմակերպութեան հետ միացեալ ծեռնարկ մը:

Կիրօ Մանոյեան նշեց, որ եթէ Հայաստանի հանրութիւնը կարելիութիւն ունենայ խնդիրի էութեան ծանօթանալու, այլ ոչ թէ միայն պաշտօնական դիրքորոշումներուն, պիտի ընդվզի եւ թոյլ պիտի չտայ, որ իշխանութիւնները այդ փաստաթուղթերը ստորագրեն: Ըստ Կիրօ Մանոյեանի քննարկումները չեն կատարուիր, որովհետեւ իշխանութիւնները հանրութենէն պահելիք բան ունին:

Սակայն հանրաքուէ կայացնելու կողմ չէ Դաշնակցութիւնը, որովհետեւ կեղծիքներով ընտրութիւն կայացնելու սովոր Հայաստանի մէջ կարելի պիտի չըլլայ ժողովուրդին իսկական կարծիքը իմանալ եւ իշխանութեան դիրքորոշումը պիտի վերահաստատուի

Կիրօ Մանոյեան նշեց, որ եթէ փաստաթուղթերը խորհրդարանին մէջ դրուին վաւերացման համար, ապա իւրաքանչիւր պատգամաւոր պէտք է գիտակցի, թէ սերունդներու, պատմութեան առջեւ ինչպիսի՞ պատասխանատուութիւն կը ստանձնէ:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

●Հաստատութիւն մը կարիքը ունի ծանուցումներ հաւաքող լիաժամ կամ կիսաժամ պաշտօնեաներու, ինչպէս նաեւ երիտասարդ ցրուիչներու (մոթորսիքլէթ ունենալը՝ պայման): Հետաքրքրուողները կրնան դիմել հեռաձայնելով 03-648916 թիւին:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Հաստատութիւն մը կարիքը ունի ինքնաշարժի վարորդի մը (Պուրճ Համուտի բնակիչ): Դիմել՝ հեռ. 71-715211:

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՕՐ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԾԵՄԱՐԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ԾԵՄԱՐԱՆԱԿԱՆԻ ՕՐ

10 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, 2009

American Lebanese Language Center
A member of International House World Organization

Speak To The World

- **English Programs**: General English, Spoken English, English for Medicine, Law, Business
- **Business Program**
- **Languages**-English, Italian, German, Russian, Chinese, Japanese, Spanish, French, Arabic
- **Computer Programs** - Windows Vista , MS Office 2007 Graphic Design, Programing, CIW, A+Comptia, MCSE

Conversation: September 22 — Full session: October 7

American Lebanese Language Center - DBAYEH
Tel: 04-40 47 65 04-41 82 99 03-73 88 53
http://www.allcdbayeh.net

MADY BOOK SHOP
ԲԱՑԱՌԻԿ ՁԵՂՔ
* Իւրաքանչիւր նոր գիրքերու ցանկին հետ, 10% զեղչ, կամ գիրքերու կողքաւորումը ձրի:
* 15% զեղչ, դպրոցական պայուսակներու վրայ:
MADY BOOK SHOP
Ժտէյտի - Սաժէս պողոտայ Հեռ: 01-896038

KESROUAN - BALLOUNEH
09-233680 / 03-123685
TRIPOLI : 06-442789 / 03-704227

WANTED
DUBAI & QATAR
We seek to identify professional staffs for the positions below. Applicant should have relevant experience in the same field and possessed excellent communication skills. Available positions are the following:
SALES POSTS
- Hilti Sales Engineers
- Garage Equipment (Salesman)
- Sales Engineers Storage Systems
- Salesman (Construction Materials)
- Salesman (Pipe Support Clamps and Fixing Clamps)

True Value

TECHNICAL POSTS
- Workshop Supervisors
- Generator Electricians
- Garage Equipment Technicians
- Garage Equipment Service In-Charge

Send your CV along with your recent photo to:cv@boltsandtools.com
or to Lebanon Fax: 01-884 929
Attention: Mr. Darwin
www.boltsandtools.com

HIFOD
Tel. 04-540973
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
ՈՒՐԲԱԹ
Սմբուկով պայընտը
+ աղցան
+ անուշեղէն
Սակ՝ 10,000 լ.ո.

A leading signage Company in the Gulf region is seeking for a sales coordinator. The right candidate must have:
- At least 3 years experience in large format digital printing business
- Knowledge in graphics softwares like illustrator, photoshop, coraldraw
- Knowledge in printable materials like pvc, vinyl, textile, paper.
- Knowledge in application of materials.
- Knowledge in large format machines.
- Languages: Arabic & English with very good communication skills.

Kindly send us your CV to the following email Address: curriculumvitaeg@gmail.com

BOGHOS OPTIC
Autoroute Jdeideh
Tel.: 01-870016 03-194688

www.aztagarabic.com